

Помагало за учителя

по Религия-Православие
(православно вероучение)

Помагалото за учителя по Религия – Православие, 3 клас, предлага разработени урочни единици по предмета, които са приложими както за програмата на неделните училища, така и за свободноизбираемата подготовка в общообразователните училища.

При написване на уроците са използвани преимуществено методическите указания и годишното разпределение от Методическо помагало за учителя по Религия – Православие на Недка Чолакова, одобрено от Епархийския съвет на Пловдивска митрополия.

За удобство учебното съдържание е разпределено по класове, но те по-скоро трябва да се възприемат като нива. Например първо ниво може да бъде базисен курс за по-късна възраст, ако липсват познания в тази област. От друга страна, добре е обучението да започне в начална степен, защото опитът показва, че заетостта в по-горните класове е голяма и интересите на учениците са съсредоточени към овладяване на общообразователните предмети и подготовка за предстоящото кандидатстване в по-горна образователна степен.

Помагалото за учителя съдържа номерирани всички уроци, съпроводени с месечно тематично разпределение. Към всеки урок са предвидени подходящи занимателни задачи и приложения, които лесно могат да бъдат копирани.

Уроците са онагледени основно с икони и иконни изображения с цел свикването на децата с тази неотменна страна на православната традиция.

Предложените урочни единици сумират опита от обучението в неделното училище в църквата „Свети Димитър“, както от провежданото три години като извънкласна форма обучение на групи ученици (2- 4 клас) от СОУ „Васил Левски“ в град Хасково.

Използваме названието Религия-Православие като технически термин и се дистанцираме от възможните дискусии за името на предмета (Религия-Православие, Вероучение, Благонравие), като се фокусираме върху съдържанието.

Изготвили: Л. Борисова – учител
А. Кильова – богослов

Съдържание

Тематично разпределение за месец октомври	4
1 урок Християнче съм по вяра (Корените на нашата вяра).....	5
2 урок Християнче съм по вяра (Знаците на нашата вяра).....	8
3 урок Светци мъченици – свв. София, Вяра, Надежда и Любов.....	10
4 урок Вяра и суеверие	14
5 урок Видове молитви-благодарствена, просителна, хвалебна	16
Тематично разпределение за месец ноември	18
6 урок Св. Архангел Михаил, Архангеловден	19
7 урок Родителите на св. Дева Мария. Въведение Богородично	23
8 урок Света Екатерина	27
9 урок Нашите задължения към Бога 1-4 Божии заповеди	31
Тематично разпределение за месец декември	34
10 урок Нашите задължения към ближните 5-10 Божии заповеди	35
11 урок Изпитай съвестта си сам	38
12 урок Грижа се за ближните, помагам на нуждаещите се (моят личен пример в полза на ближните)	43
13 урок Тържество за Рождество Христово	47
Тематично разпределение за месец януари	52
14 урок Детството на Иисус Христос. 12 годишният Иисус в храма	53
15 урок Богочовекът Иисус Христос	57
16 урок Изкушенията на Иисус Христос в пустинята	61
17 урок Обобщение-преговор в края на I срок	63
Тематично разпределение за месец февруари.....	67
18 урок Проповедта на планината (първите пет блаженства).....	68
19 урок Проповедта на планината (5-9 блаженства).....	71
20 урок Възкресяване на сина на вдовицата и на дъщерята на Иаир.....	73
21 урок Изцеляване на десетте прокажени.....	77

Тематично разпределение за месец март	79
22 урок Изцеляване на слепородения	82
23 урок Новата заповед на Исус Христос	86
24 урок Благовещение – начало на нашето спасение	89
25 урок Тържествено влизане на Исус Христос в Йерусалим	94
Тематично разпределение за месец април	96
26 урок Тайната вечеря	97
27 урок Христовите страдания	101
28 урок Възкресение и Възнесение на Господ Исус Христос	104
Тематично разпределение за месец май	108
29 урок Петдесетница. Основаване на църквата и първите християни	109
30 урок Свети равноапостоли Кирил и Методий	113
31 урок Годишен преговор.....	117
32 урок Тържество, посветено на Възкресение Христово	128

1 срок

Тематично разпределение

3 клас, месец октомври

МЕСЕЦ ОКТОМВРИ					
Методически единици	Месец Седмица	Вид на урока	Религиозно- образователни цели и задачи	Нравствени послания	Ключови понятия
1 2 Християнче съм по вяра (1 урок Корените на нашата вяра, 2 урок Знаците на нашата вяра)	<i>м.Х I, II седм.</i>	преговор на материала от II клас	Актуализиране на знанията и уменията по религия от II клас.	Православната вяра – спасителна вяра.	Преговор на основните понятия, изучени във II клас.
3 Мъченици – свв. София, Вяра, Надежда и Любов	<i>м.Х III седм.</i>	Нови знания	Запознаване с житието на семейството на светиците-мъченички и преклонение пред непоколебимата им вяра и саможертва за Бога.	Мъченическата смърт- израз на безкористна любов към Бога.	Светци, страдалци за вярата, мъченици.
4 Вяра и суеверие	<i>м.Х IV седм.</i>	Нови знания	Формиране на представа за истинската, чиста вяра и способност за различаване на суеверието – празна вяра.	Истинската вяра ни приближава до Бога, а суеверието ни отдалечава от Него.	Вяра, суеверие.
5 Видове молитви – просителна, благодарствена, Хвалебна.	<i>м.Х V седм.</i>	Нови знания	Запознаване с видовете молитви и тяхното практическо приложение в живота на християнина. Припомняне на текста на Господнята молитва „Отче наш”.	Молитвата – живата връзка с Бога.	Благодар- ствена, просителна, хвалебна молитва.

Християнче съм по вяра (Корените на нашата вяра)

Ние се зовем християни по името на Христос – нашия Бог, в Когото вярваме.

Кой е Исус Христос и защо Го наричаме Спасител? Исус Христос е второто лице на Светата Троица - Син Божий, Който се роди на земята като човек от света Дева Мария и Дух Светий, заради нашето спасение.

Той е наречен Спасител, защото ни спасява от робството на греха, дявола и смъртта. Той пострада за нас, разпънат на кръст и после възкръсна, за да ни отвори отново вратите на изгубения рай.

И днес Той ни опрощава греховете, за които се разкайваме и които изповядаме. Така се открива път за спасение пред всички нас, ако изпълним Неговите заповеди. Той ни посочва, че преди всичко трябва да изпълним заповедите да обичаме Бога и ближните си, като самите себе си и Сам показва голямата си любов към нас с хиляди чудеса на изцеления, утешения и помощ.

Българският народ е православен народ от векове. Православен ще рече Христов - такъв, който вярва в истинското Христово учение, както ни го е дал Самия Христос.

Цар Борис-Михаил покръстил българите в 9 век. Оттогава до днес ние пазим святата си вяра. Всеки българин има като свой неотменен дълг да предаде православната християнска вяра и на своите деца. Именно тази вяра ни съхрани като народ в тежките години на различни изпитания.

Българският народ оцеля, дори след петвековно османско владичество, именно защото съхрани православната си вяра. Българите не приемат чуждата вяра, която се опитвали да ни наложат владетелите. Те не престават да кръщават децата си, не престават да ходят на църква, не престават да тачат християнските празници. Засилват се молитвите към Бога. Много българи отиват в манастирите и стават Божии служители, много българи дават кръвта и живота си за нашата православна вяра и просияват като светци.

Кои български светци знаете? – Светите братя Кирил и Методий, които създават нашата азбука и със своите ученици превеждат библейски и богослужебни книги на родния ни език, за да разбираме словото Божие; свети Иван Рилски – светецът-отшелник, когото тачим като покровител на българския народ, света Петка Българска, която също живее в усамотение и непрестанна молитва към Бога и е наша вярна застъпница пред Неговия престол; свети Паисий Хилендарски, който написа История славянобългарска и подвигна духа на отчаяния народ; света Злата Мъгленска, свети Игнатий Старозагорски, свети Георги Софийски, които с кръвта си защитават вярата и много, много други знайни и незнайни Божии угодници.

Въпроси към урока:

1. **Защо се наричаме християни?** – по името на Христос – нашия Бог.
2. **Защо наричаме Иисус Христос Спасител?** – защото ни спасява от робството на греха, дявола и смъртта.
3. **Какво означава православен?** – православен ще рече Христов - такъв, който вярва в истинското Христово учение, както ни го е дал Самия Христос.
4. **Кога българите приели християнството?** – през 9 век, при цар Борис-Михаил Покръстител.
5. **Как сме съхранили вярата си в годините на изпитания?** – не сме приели чужда вяра, а сме запазили православната вяра, въпреки заплахите и годините на чуждо владичество, българите кръщавали децата си, строели манастири, църкви, имало богослужения, много българи приели монашество и заживели в лишения, пост и непрестанна молитва към Бога, а други защитили вярата с цената на кръвта и живота си.

Цар Борис приема кръщение, нй-вероятно от византийския патриарх Фотий, а след него е покръстен и целия български народ през 865 година.

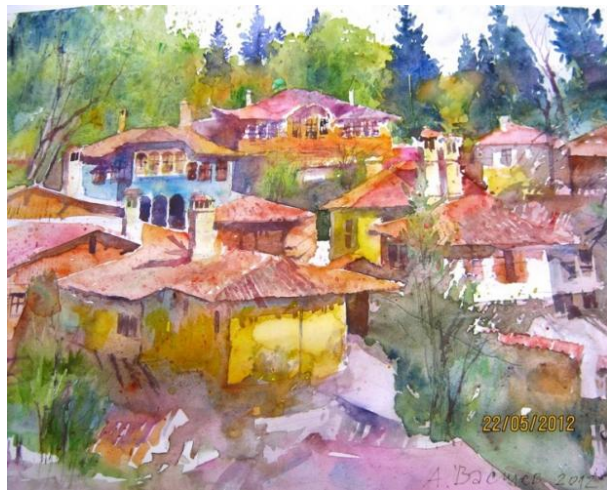
Задача: Разгледайте изображенията и разпознайте кои от тях са рисунки, кои фотографии и кои икони.

1.

2.

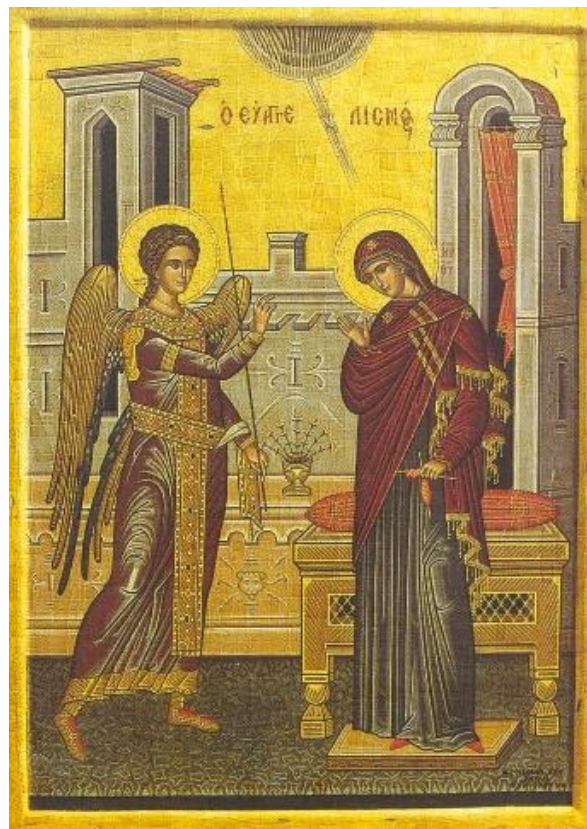
3.

4.

6.

5.

2 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Християнче съм по вяра“ – II част, м. октомври

Въпроси за преговор:

1. **Защо се наричаме християни?** – по името на Христос – нашия Бог.
2. **Защо наричаме Исус Христос Спасител?** – защото ни спасява от робството на греха, дявола и смъртта.
3. **Какво означава православен?** – православен ще рече Христов - такъв, който вярва в истинското Христово учение, както ни го е дал Самия Христос.
4. **Кога всички българи приели християнството?** – през 9 век, при цар Борис-Михаил Покръстител.
5. **Как сме съхранили вярата си в годините на изпитания?** – не сме приели чужда вяра, а сме запазили православната си вяра; въпреки заплахите българите кръщавали децата си, строели манастири, църкви, имало богослужения; много българи приели монашество и заживели в лишения, пост и непрестанна молитва към Бога, а други защитили вярата с цената на кръвта и живота си.

Християнче съм по вяра (Знаците на нашата вяра)

Кога започваме да се наричаме християни? Започваме да се наричаме християни, когато получим Свето Кръщение. Свещеникът ни потапя в купела с вода и произнася три пъти: „*Кръщава се раб Божий (името) в Името на Отца и Сина и Светия Дух*”. Тогава Божията благодат слиза върху нас и ни дава сили да се борим със злото и да вършим добро. С кръщението ние ставаме част от Божията църква, която е общност от християни.

Кои са знаците на нашата вяра? Какво е знак, символ? - Знакът е нещо, чрез което даваме знание за други, невидими неща. Например кръстът е знакът на християнството. А кои са знаците, с които ние показваме себе си като християни:

Изобразяването на кръстния знак върху себе си. Да си припомним как правилно полагат кръст върху себе си православните християни: Събираме трите пръста –палец, показалец и среден на дясната ръка, а другите два пръста прибираме към дланта. С трите събрани пръста докосваме последователно челото, под гърдите, дясното и лявото рамо с думите: „*В името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин.*” Като изобразяваме кръста върху себе си, ние заявяваме, че вярваме в Бога и вършим дела в Негово име. Освен това, така изобразили кръст върху себе си, ние призоваваме Господния кръст –Разпятието да прогони от нас всяко зло действие.

Носенето на кръстче на врата. Нашият Бог Исус Христос пострада на кръста за нашето спасение. С това Христовият кръст придоби спасителна сила за нас. Затова Кръстът с Разпятието присъства неотменно във всеки православен храм. Така и ние носим кръстче на врата като знак на благодарност към Бога - нашия Спасител. Това са външните знаци на нашата вяра.

Но много важно е как с живота си доказваме, че сме истински християни, за които са неотменни молитвата, присъствието в храма и изпълняването на Божиите заповеди.

Молитвата. Молитвата е общуването ни с Бога, тя е самият живот на християните. Вие научихте много молитви досега. Коя молитва знае всеки християнин? – Господнята молитва „Отче наш”.

Присъствието ни в храма. За да умножим Божията благодат, която сме получили при кръщението си, трябва да присъстваме на богослуженията в храма. Най-силна е съборната молитва на много вярващи християни. Ако задълго се отделим от храма, ще загубим Божията благодат и можем да попаднем в беда.

Изпълняване на Божиите заповеди. Най-важното, което ни прави истински християни е изпълняването на Божиите заповеди. Да си припомним кои са те (учениците изброяват десетте Божии заповеди с помощта на учителя). Сам Христос казва, че най-важните заповеди са да обичаме Бога и ближните си. Така ставаме истински Христови последователи и достойно носим името християни. Дори да сме кръстени, дори да се прекръстваме, дори да носим кръстче на врата, не вършим ли това, което Бог ни е заповядал, ние още не сме истински християни.

Въпроси към урока:

1. Кога започваме да се наричаме християни? – след като приемем Свето Кръщение.

2. Кои са знаците на нашата вяра? - изобразяването на кръстният знак върху себе си, носенето на кръстче на врата.

3. Как с живота си доказваме, че сме истински християни? - доказваме това с молитвата, с присъствието си в храма и преди всичко като изпълняваме Божиите заповеди, от които най-важни са да обичаме Бога и ближните си.

Задача: Споделете със своите съученици за наблюдавана от вас християнска постъпка, която ви е впечатлила. Напишете кратък разказ за поука на малките християнчета.

3 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Светци мъченици. Светите София, Вяра, Надежда, Любов“, м. октомври

Въпроси за преговор:

1. **Кога започваме да се зовем християни?** – след приемане на Свето Кръщение.
2. **Кои са знаците на нашата вяра?** - изобразяването на кръстният знак върху себе си, носенето на кръстче на врата.
3. **Как с живота си доказваме, че сме истински християни?** - доказваме това с молитвата, с присъствието си в храма и преди всичко като изпълняваме Божиите заповеди, от които най-важни са да обичаме Бога и ближните си.

Светци мъченици. Светите София, Вяра, Надежда и Любов

След като получи кръщение, истинският християнин засвидетелства с целия си живот своята принадлежност към християнството, към Христовата църква, към Самия Христос. Истинският християнин не просто се е записал в една нова общност, не просто се кичи с това име, но се променя в напълно нов човек, става последовател на Христос. Това ще рече, че приема Христовото учение и не само го приема, но и на дело го изпълнява.

Най – силно ни убеждават в истинността на тези думи християните, които жертват това, което имат за другите, лишават се от удобствата си, за да служат на Господа, дават дори живота си за вярата. В историята на християнството има стотици примери на светци мъченици. Особено поразителен е примерът на света София и нейните три малки дъщери.

Света София била благочестива християнка, която живяла в началото на II век след Рождество Христово в Италия. Скоро след раждането на третата й дъщеря, съпругът ѝ починал. Мъдрата майка посветила целия си живот на това - християнски да възпита дъщерите си. Техните имена били Вяра, Надежда и Любов. Те били още малки – на 12, 10 и 9 години, но майката се стараела те да показват в живота си тези най-важни християнски добродетели, по имената на които се наричали. Под нейно ръководство дъщерите изучавали Библията, присъствали със своята майка на богослуженията и в молитвите.

Това изключително семейство скоро привлякло вниманието на гонителите на християните. Извикали ги в императорския двор. Света София разбрала, че ги очакват изпитания. Мъдрата майка подготвила малките си дъщери за мъченически подвиг, като ги убеждавала да не се поддават на ласкателствата и изкушенията за богатство, слава и удоволствия, но да покажат твърдата си вяра, несъмнената си надежда и неизменната си любов към Бога.

Дъщерите слушали с умиление думите на своята мъдра майка и ги влагали дълбоко в сърцата си. Те се стараели да се утвърдят една друга във вярата. И решили твърдо да понесат всичко заради Господа.

Майката и дъщерите се хванали за ръце и тръгнали при царя. Тайно се молели за помощта на Господ, Който е заповядал: **"Не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият"** (Мат. 10:28).

Императорът извикал една по една дъщерите на София и всяка от тях се опитал да накара да се поклони на езическите богове, като им обещавал богатства

и разкош или ги заплашвал с мъчения. Но нито една от тях не се поколебала да защити името на своя Господ Иисус Христос, нито една не трепнала при страшните мъчения, на които ги подложил жестокия владетел. Тези малки момичета показали сила, която не притежавали и мъжете, защото твърдо се уповавали на Бога, а Той по чудесен начин ги избавял от мъченията. Като не успял да се справи с тези нежни девойки, разгневеният император ги наказал със смърт. Светите Вяра, Надежда и Любов, претърпели без страх страдания и смърт в името Христово, защото техните детски души били напълно утвърдени във вярата, надеждата и любовта.

Майката взела телата на дъщерите си и ги погребала с благодарност към Бога извън града, на висок хълм. Три дни прекарала при гроба на дъщерите си. Молела се усърдно на Господа и плачела от радост. В такова състояние предала душата си на Спасителя, убедена, че отива при дъщерите си. Християни погребали светата майка при нейните дъщери. Това станало в 126 година.

Христовата църква почита и света София за мъченица, понеже като майка тя изживяла със сърцето си ужасните мъчения за Христа на своите любими дъщери. Нейното име София означава Премъдрост. Но мъдростта на тази жена не била човешка, а Божия мъдрост. Истинска премъдрост показала света София, желаеща за своите дъщери не временни блага, а вечното щастие, затова ги благословила за мъченически подвиг.

За невярващите майката изглеждала жестокосърдечна, безпощадна към собствените си деца, струвало им се, че тя разрушила тяхното прекрасно бъдеще. Нейната мъдрост могат да разберат само истинските християни, които познават Христовото учение за безсмъртието на душата, за блаженството на вечния живот с Бога - блажен живот, който ще достигнат тези, които изпълняват Божиите заповеди и силно се уповават на Божиите обещания.

Мощите на светите мъченици София, Вяра, Надежда и Любов почиват днес във Франция. Паметта им се възпоменава на 17 септември.

Въпроси към урока:

- 1. Кога и къде живяли светите София, Вяра, Надежда и Любов?** - през 2 век в Италия.
- 2. Как възпитавала майката малките си дъщери?** – тя ги възпитавала да станат истински християнки, като пребивават в храма и изпълняват Божиите заповеди, като се молят и уповават на Бога.
- 3. Как приели мъченията дъщерите на света София?** – те се показали напълно подготвени за мъченическия подвиг, защото били утвърдени във вярата, надеждата и любовта.
- 4. Смятате ли, че днешните християни възпитават в същите добродетели децата си?** – повечето днешни християни не познават Христовото учение и подготвят децата си само за земния живот, но не им говорят за бъдещия живот, затова е важно децата да учат вероучение.

Важно! Учителят да обърне внимание на разликата между мъченическия подвиг за Христа и самоубийството, към което пристъпват доста млади хора в отчаянието си да намерят смисъл на живота без Бога, което в днешни дни се героизира, но всъщност води до ада и вечните мъки на душата.

Задача: Разгледайте иконата на светите София, Вярa, Надежда и Любoв и оцветете приложението. По желание напишете кратко съчинение за основните християнски добродетели – вяра, надежда и любов.

Светите София, Вярa, Надежда и Любoв

СѢ МЪЦИ
СОФІЯ ВѢРА

НАДЕЖДА
ЛЮБОВ

4 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Вяра и суеверие“, м. октомври

Въпроси за преговор:

1. Кога и къде живяли светите София, Вяра, Надежда и Любов?- 2 век в Италия.

2. Как възпитавала майката малките си дъщери? – тя ги възпитавала да станат истински християнки, като пребивават в храма и изпълняват Божиите заповеди, като се молят и уповават на Бога.

3. Как приели мъченията дъщерите на света София? – те се показали напълно подготвени за мъченическия подвиг, защото били утвърдени във вярата, надеждата и любовта.

4. Смятате ли, че днешните християни възпитават в същите добродетели децата си? –повечето днешни християни не познават Христовото учение и подготвят децата си само за земния живот, но не им говорят за бъдещия живот, затова е важно децата да учат вероучение.

Вяра и суеверие

Какво е „суеверие“ и коя е правилната вяра? Днес много хора казват, че са вярващи. Но в какво вярват? Едни вярват в Бог, други в природата, трети – в себе си, четвърти в науката, пети – в някаква безлична незначайна сила, шести в извънземните.

Правилна е вярата в Единия Истински Бог. Всяка друга вяра е суеверие. Думата „суеверие“ произлиза от старобългарски, а коренът „сue“ означава „празно, безмислено, безполезно“. Следователно суеверието е празно, безмислено, безполезна вяра.

Човекът е сътворен със свободна воля да избира между добро и зло. Първите хора също можеха да избират дали да се подчинят на Божията заповед или да я нарушат. Техният избор им донесе изгонване от рая и навлизане на злото в света.

От грехопадението на Адам и Ева до днес човекът много пъти е нарушавал Божиите заповеди. Помните ли коя е първата от заповедите, дадена на Мойсей?- **„Да нямаш друг Бог, освен Мене“**. Но колко примери има в човешката история, когато хората забравят за Бога, като се кланят на измислени божества.

Господ Исус Христос затова и се роди на земята, за да отклони хората от грешния път. Не веднъж и дважд Той напомня, че спасителна е само вярата в Единия Бог. Тази е вярата, която Той предава на апостолите и която непроменена се запазва само в Православната Църква.

Но ето повече от 2 хиляди години след Христа суеверието са все още сред хората и стават все по-многобройни. Да видим, кои са някои от най-разпространените суеверия:

Зодии, хороскопи. Силно застъпено днес е вярването в зодиите , според което положението на звездите при раждането на човека определя неговия характер и съдба. Разположението им по небето във всеки месец или ден служи за изработване на хороскопи, по които се гадае съдбата на хора и цели народи. Приписва се на неодоушевеното творение (звезди, планети) силата да се разпореждат с живота на земята. Ние знаем, че предопределена съдба няма, но животът на човека се определя от неговия свободен избор.

Лечители, екстрасенси, врачки и др. Много хора се обръщат за помощ не към Бога, а към лечители, врачки, екстрасенси. Мнозина от тях определят себе си като християни, в домовете им има икони, ходят на църква и т. н. Но онова, което вършат, съвсем не показва принадлежност към православието. Напротив, Църквата не приема техните действия за произтичащи от Бога, а от демоните.

Неидентифицирани летящи обекти (НЛО). НЛО се смятат за някакви представители на извънземни цивилизации и “наши космически братя”, на които дори се приписва някаква роля в материалното и духовното израстване на човечеството. Все повече от сериозните изследователи потвърждават, че явяването на НЛО също е дело на демоните. Такъв е случаят и с „полтъргайстите”.

Суеверни народни вярвания. Тези вярвания са останали още от езически времена, но голяма част са възникнали скоро и възникват дори в днешно време. Често са различни в различните региони, понякога дори са противоречиви. Такива са: да не ни пресече път черна котка, защото носи нещастие, както и да не се ръкуваме през прага, да не хвърляме боклука вечер, да не слагаме чантата си на земята и др. Обратно - ще ни донесе успех, ако да стискаме палци, ако носим талисмани пък, те ще ни пазят от беди, също ако казваме заклинания, наричания при определени събития и т.н. Някои суеверия дори съпътстват християнските празници. Такъв е случаят с прескачане на огън на Сирни заговезни и свързаните с тях кукерските празници. Суеверията са неизброими.

Защо суеверието е толкова примамливо? Суеверието обещава бързо и лесно решаване на всички проблеми без нашите усилия да се променим, докато вярата в Бога изисква от нас да спазваме заповедите Му и да полагаме много усилия да се борим с лошите си навици и страсти.

Много православните християни ходят на църква, но наред с това не отстъпват и от суеверията си. Ще ги чуем да казват „*по-добре да сме спазили суеверието, защото може да помогне, а ако не помогне, няма и вреда*”. Така ли е в действителност и толкова ли е безобидно? Човекът трябва ясно да осъзнае злата същност на суеверията, които са дело на демоните и показват нашето неверие в Бога. Който не вярва, че Бог винаги промисля най-доброто за нас, със суеверието си става служител на дявола.

Въпроси към урока:

- 1.Какво е „суеверие”?** – напразна, безполезна вяра: това е всяка вяра, която е различна от вярата в Единия Бог.
- 2.Кои са най-разпространените суеверия?** – вярване в зодии и хороскопи; врачки, екстрасенси; НЛО и полтъргайсти; народни суеверни вярвания.
- 3.Защо суеверията са примамливи за хората, но не водят към спасение?** – защото обещават бърза промяна без нашите усилия, но всъщност ни отдалечават от Бога, нашия Спасител.

Задача: Помислете за това, какви суеверия битуват във вашето обкръжение и какви суеверия сте възприели в своя живот. Изповядайте своите заблуждения пред свещеника. Като се упоавате единствено и само на Бога, поставайте се да изкорените тези лъжливи вярвания, които са опасни за вас и близките ви, защото с тях ставате служители на злите сили.

5 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Видове молитви – просителна, благодарствена, хвалебна“, м. октомври

Въпроси за преговор:

1.Какво е „суеверие“? – напразна, безполезна вяра: това е всяка вяра, която е различна от вярата в Единия Бог.

2.Кои са най-разпространените суеверия? – вярване в зодии и хороскопи; врачки, екстрасенси; НЛО и полтъргаисти; народни суеверни вярвания.

3.Защо суеверията са примамливи за хората, но не водят към спасение? – защото обещават бърза промяна без нашите усилия, но всъщност ни отдалечават от Бога, нашия Спасител.

Видове молитви – просителна, благодарствена, хвалебна

Просителна молитва. Молитвата е средство за общуване с Бога. С молитвата ние изразяваме нашето смирение, разбирайки че всичко в нашия живот зависи от Бога, *„защото в Него живеем, движим се и съществуваме“* (Деяния 17:28). Затова и преди да направим нещо, просим от Бога да благослови нашето начинание. Тази наша молитва се нарича просителна молитва, защото искаме, просим от Бога да ни даде нещо или да ни помогне в някакво дело. В ежедневната ни Господня молитва „Отче наш“, която вече знаете, казваме *„Насъщния ни хляб дай ни днес“* – така просим от Бога да ни даде нужното за нашия живот. Тази молитва е добре да казваме щом отворим очи сутрин.

Благодарствена молитва. Какво казваме когато някой ни даде нещо, ни помогне или ни свърши някаква услуга? (децата казват: Благодаря!) А колко повече трябва да благодарим на Бог, Който ни е създал, създал е целия свят и непрестанно се грижи и за най-малките същества. Той щедро ни дава всичко, от което се нуждаем, дори без да сме Го молили за това. Както баща обича своите деца и се грижи за тях, така и Бог обича и се грижи за всеки отделен човек. Затова и ние всеки ден Му благодарим за Неговите благодеяния в молитва. Тази молитва се нарича благодарствена молитва.

Да не станем неблагодарни и да се възгордеем пред Бога като смятаме, че всичко зависи от нас самите. Да си спомним, че светлите ангели, които се възгордяли, отпаднали от Бога. Да си спомним за първите хора Адам и Ева, в чиито сърца се прокраднала гордата мисъл, че могат да станат равни на Бога и тъй били изгонени от рая и в света дошли много злини. Ето една благодарствена молитва: *Благодаря Ти Господи за всичко!*

Хвалебна молитва. Как можем да не благодарим на Бога за това велико чудо, с което ни е дарил – живота. Всеки ден се удивляваме на Божиите творения в света, как мъдро и съвършено е устроил Бог всичко и с любов се грижи за нас. Бог се грижи не само за добруването ни на земята, но Той се грижи и за спасението на безсмъртната ни душа. Бог е създал човека за вечен живот в царството небесно и ни показва път да достигнем там –като изпълняваме Божиите заповеди (които предстои да изучим по-задълбочено). Ние имаме примера на светците, които Бог

прие като Свои приятели в небесното царство и им дава сила равна на Своята да вършат чудеса. Като имаме пред себе си величието на Божия промисъл, от сърцето ни се изтръгва възхвала към Бога и преклонение пред Неговата премъдрост, сила и любов и казваме: ***Слава Тебе, Боже!*** Така с тази кратка молитва винаги можем да хвалим Бога.

Въпроси към урока:

1.Коя молитва наричаме просителна? – молитвата, с която искаме от Бога да ни даде нещо или търсим Неговата помощ за нашите начинания.

2.Какво изразяваме с благодарствената молитва? – нашата признателност към Бога за всички благодеяния към нас.

3.Коя молитва наричаме хвалебна? – молитвата, в която прославяме Бога за Неговата премъдрост, сила и любов.

Задача: Вие вече знаете някои молитви от Детския молитвеник. Когато разглеждате текста на тези молитви, ще установите, че повечето от тях съдържат както просба, така благодарност и славословие към Бога.

Запознайте се и с молитвите преди и след учение, прочитайте ги всеки ден, за да овладявате с успех преподаваните знания. Нека не забравяме, че делата ни ще бъдат успешни, ако Бог ги благослови.

Молитва преди учение

Преблагий Господи!

Изпрати ни благодатта на Светия Твой Дух,

Който дарява и укрепва нашите душевни сили,

за да можем, като слушаме преподаваното ни учение,

да пораснем за слава на Тебе, нашия Създател,

за утеха на нашите родители

и за полза на Църквата и Отечеството. Амин.

Молитва след учение

Благодарим Ти, Създателю наш,

задето си ни удостоил с Твоята благодат,

за да внимаваме в учението.

Благослови нашите началници, родители и учители,

които ни ръководят в познание на доброто,

като ни дадеш сила и здраве, за да продължим това учение. Амин.

Тематично разпределение

3 клас, месец ноември

МЕСЕЦ НОЕМВРИ						
Методически единици		Месец Седмица	Вид на урока	Религиозно-образователни цели и задачи	Нравствени послания	Ключови понятия
6	Свети Архангел Михаил, Архангеловден	<i>м.XI I седм.</i>	Надграждане на знания	Разширяване знанията за невидимия свят, упование в Бога и Ангела Пазител, като даден от Бога да ръководи човека в земния му живот.	Свети Архангел Михаил – предводител на небесното войнство в борбата със злите сили.	Ангели, зли сили (демони), сатана (дявол, лукавият).
7	Родителите на света Дева Мария. Въведение Богородично	<i>м.XI II седм.</i>	Надграждане на знания	Разкриване ролята на родителите за приобщаване на децата към вярата и изграждане на почитително отношение към тях.	Почитай родителите си.	Благочестие, смирение, търпение, святост.
8	Света Екатерина	<i>м.XI III седм.</i>	Нови знания	Запознаване с житието на света Екатерина и изграждане на почит към Бога, Който е действал в нея.	Света Екатерина – невеста Христова.	Мъченица, мъдрец, Божия невеста, гонения, мъченическа смърт.
9	Нашите задължения към Бога. 1- 4 Божии заповеди	<i>м.XI IV седм.</i>	Нови знания	Усвояване на основните нравствени норми, заложи в 10-те Божии заповеди, разкриване на тяхната градивна сила и утвърждаването им като качества на личността на учениците.	10-те Божии заповеди – основа на Божествения закон.	Синайското законодателство, Мойсей, скрижали, заповеди, Бог, ближен.

6 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Свети Архангел Михаил. Архангеловден“, м. ноември

Въпроси за преговор:

- 1.Коя молитва наричаме просителна?** – молитвата, с която искаме от Бога да ни даде нещо или търсим Неговата помощ за нашите начинания.
- 2.Какво изразяваме с благодарствената молитва?** – нашата признателност към Бога за всички благодеяния към нас.
- 3.Коя молитва наричаме хвалебна?** – молитвата, в която прославяме Бога за Неговата премъдрост, сила и любов.

Свети Архангел Михаил. Архангеловден.

Бог е Творец на небето и земята, на невидимия и видимия свят. Под “небе” се разбира невидимият свят на ангелите. Бог първо сътворил ангелите.

Ангели. Те са безтелесни, духовни същества, имат разум и свободна воля. Наричаме ги добри духове или добри сили, защото помагат на хората. Ангелите са невидими за човека, но видими за Бога. Когато Бог им нареди, те се явяват и на човеците в човешки образ. Така се изобразяват и на иконите, както са били виждани. *Защо имат ореол?* - заради тяхната святост. *Защо ги изобразяват с крила?* - защото се движат мълниеносно.

Ангелите са служители на Бога и изпълняват неговите заповеди. Както знаете „ангел“ значи “вестител”. Наречени са така, защото се явяват на хората, за да ги известят за важни събития. Посочете някои библейски събития, свързани с явяване на ангели (Благовещение, Рождество, Възкресение Христово и др.).

Ангелски чинове. Освен вестноосци, ангелите изпълняват различни други служби при Бога. Според учението на православната църква, в зависимост от служението си на Бога, те се делят на чинове, както военослужещите в нашата армия се делят на чинове. Известни са 9 чина ангели: **серафими, херувими и престоли, господства, сили и власти, начала, архангели и ангели.**

Как се наричат предводителите на ангелите? - Архангели. *Кой от архангелите е предводител на небесното ангелско войнство в борбата със злите сили?* – свети Архангел Михаил. *Кой ангел ни съпътства през живота, помага ни в доброто и ни предпазва от зло?* – Ангелът пазител.

Зли духове – демони, бесове. Както знаете, всички ангели били създадени от Бога добри. Един от висшите ангели се възгордял дотолкова, че поискал да стане като Бога. Той увлякъл със себе си и много други ангели. Всички те били изгонени от небесното царство. *Как се нарича предводителят на злите сили?* - Той се нарича **сатана, дявол.**

Тези зли сили са изпълнени с омраза към Бога и хората. Те използват различни хитрини, лукавства, за да изкушават хората и да ги отдалечат от Бога. *Да си припомним с какво лукавство дяволът доведе първите хора до грях и изгонване от рая?* Дяволът се всели в змия и изкуши първите хора да опитат от забранения плод, той наклевети Бога, че нарочно им забранява да ядат от тези плодове, за да не станат като богове. Заради своето лукавство, дяволът е наречен **лукавият**, а заради това, че винаги говори неистини и клевети е наречен **клеветник и баща на лъжата.**

Човекът и невидимите духовни същества. Днес хората имат много объркани представи за невидимите духовни същества. Едни хора напълно отричат съществуването им, други са готови безразсъдно да приемат общуване с всякакви духове.

Православната църква ни учи, че невидими духовни същества има и трябва да бъдем особено внимателни да не попаднем под бесовско влияние и дори обсебване от зли духове. А това се случва, когато се съгласяваме с хора, излъгани от демоните, че няма Бог, че можем и без църквата, че не бива да почитаме ангелите и светците и др. Така се възгордяваме и не се сражуваме да нарушаваме Божиите заповеди. Тогава Ангелът пазител се отдръпва от нас и оставаме без закрила, като можем да попаднем в много беди по своя вина.

Както знаете Бог е сътворил човека със свободна воля да избира между доброто и злото. Бог не разрешава на злите духове да ни вредят, освен ако ние доброволно не се съгласим да приемем тяхното въздействие. Това е възможно при извикване душите на починали хора, разговори с извънземни, полтъргаисти и др., което се представя като положителен духовен опит. За духовно неопитните хора, каквито сме ние, най-често това е общуване със злите сили. Единствено светците, които са достигнали голямо духовно съвършенство, следвайки Христовото учение, получават от Бога сили да противостоят на злите духове.

Защита срещу злите сили е изпълняването на Божиите заповеди, присъствието в храма, а също кръстният знак, носенето на кръстче на врата, всекидневната молитвата към Бога, светиите и ангелите.

Кога църквата е отредила празник на светите Архангели? - Архангеловден е празник на светите Архангели и на всички ангели и се отбелязва на 8 ноември.

Въпроси към урока:

1. **Какви същества са ангелите?** – Ангелите са невидими духовни същества. Те са добри сили и помагат на хората.
2. **Кои ангели са наречени Архангели?** – Те са началници на ангелите.
3. **Какъв началник е Архангел Михаил?** – Той е предводител на небесното войнство, което се бори със злите сили.
4. **Кой ангел стои най-близо до човека и му помага?** – неговият Ангел пазител.
5. **Как трябва да се пазим от злите духове?** – като изпълняваме Божиите заповеди и присъстваме в църквата, като призоваваме в молитва на помощ Господ, Божията майка, светиите и ангелите.

Задача: Разгледайте мозайката, на която е изобразен Архангел Михаил и оцветете приложението. Запознайте се с допълнителния текст.

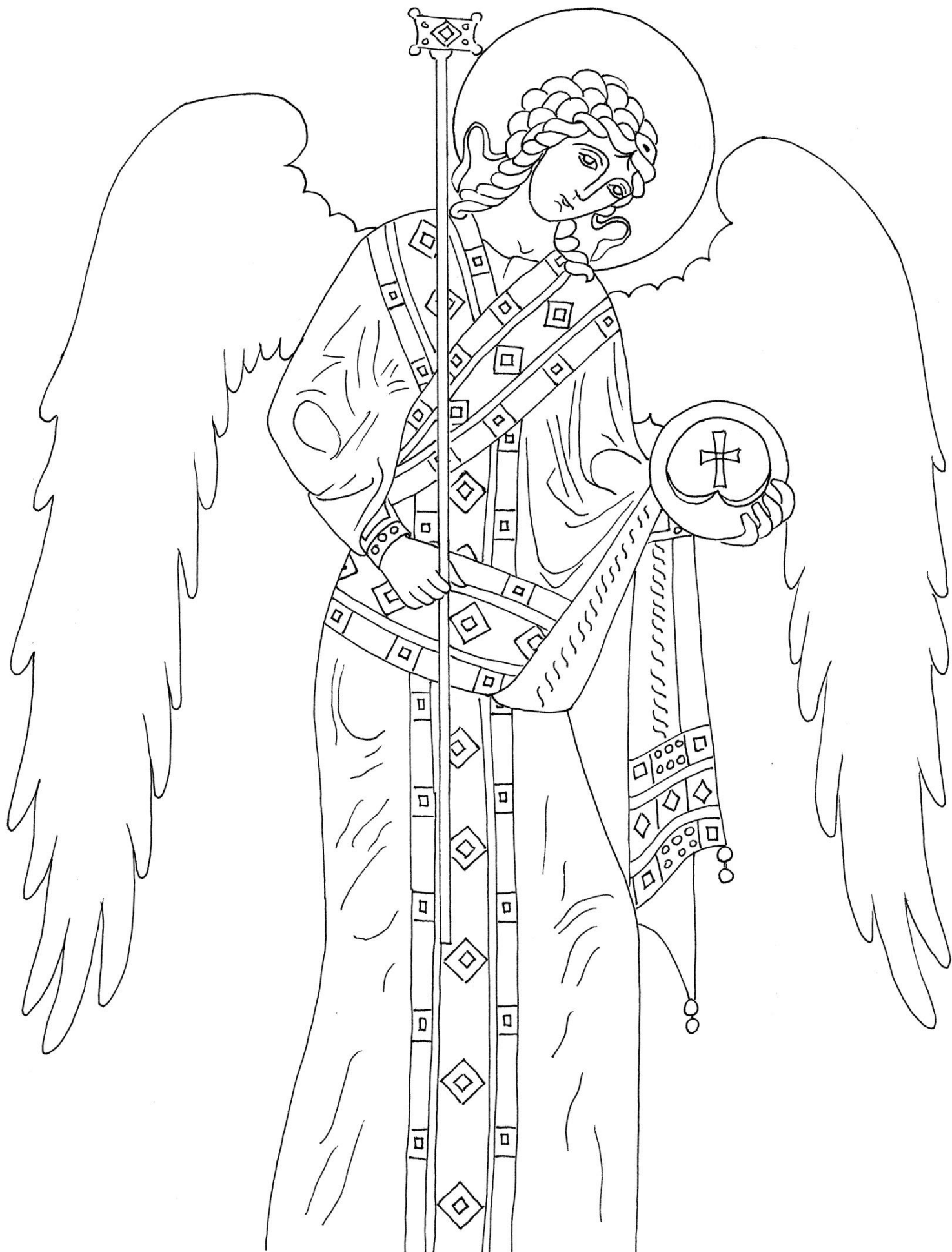
Допълнителен текст: На Църквата Божия са известни седем архангели, които винаги стоят пред престола на Господа. Всеки от тях има свое особено служение. Над всички ангели е поставен от Бога светият архангел Михаил. Името му значи "Кой е като Бога". Както знаете той е предводител на ангелското войнство в борбата със злите сили, затова на някои икони е изобразен с меч в ръка да тъпче дявола. Заради това, че предано служи на Бога и е пазител на доброто, на други икони държи сфера в ръка, на която е написано името Христово или е начертан кръст.

Свети Архангел Михаил

7 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Родителите на света Дева Мария. Въведение Богородично“, м. ноември

Въпроси към урока:

6. **Какви същества са ангелите?** – Ангелите са невидими духовни същества. Те са добри сили и помагат на хората.
7. **Кои ангели са наречени Архангели?** – Те са началници на ангелите.
8. **Какъв началник е Архангел Михаил?** – Той е предводител на небесното войнство, което се бори със злите сили.
9. **Кой ангел стои най-близо до човека и му помага?** – неговият Ангел пазител.
10. **Как трябва да се пазим от злите духове?** – като изпълняваме Божиите заповеди и присъстваме в църквата, като призоваваме в молитва на помощ Господ, Божията майка, светиите и ангелите.

Родителите на света Дева Мария. Въведение Богородично.

Родителите на света Дева Мария. В еврейския град Назарет живели благочестивите Йоаким и Анна. Те произхождали от знатни родове и наследили много богатства. Били много милосърдни и раздавали щедро милостиня на бедните и на църквата. Те живеели според Божии закони, но едно нещо ги правело нещастни. Вече били стари, а все още си нямали деца. Скръбта им растяла всеки ден и те се молели на Бога да стори чудо и да ги дари с дете, както дарил с потомство престарелите Авраам и Сарра. И обещали да го посветят на Бога.

Израилтяните смятали бездетството за Божие наказание и праведният Йоаким срещал тяхното презрение всеки път, когато отивал в храма. В голямата си скръб той отишъл в пустинята и прекарал 40 дни и нощи в пост и непрестанна молитва към Бога.

Още повече скърбяла света Анна. Един ден тя видяла сред клоните на дърветата две гълъбчета, които хранили своите пtiченца в гнездото. Много се натъжила праведната Анна и в молитва към Бога изплакала болката на сърцето си. Молела Бога, който дава плод и радост дори на безсловесните същества, да дари и на нея радост да има свое чедо.

Горещите молитви на светите Йоаким и Анна стигнали до Божия престол. Бог сторил чудо и след година Анна родила момиченце, което нарекли Мария. Голяма била радостта на престарелите родители. Всеки ден те благодарели на Бога за щастието, с което ги дарил. Отгледали детето с любов и много грижи. Научили малката Мария на скромност и почит към Бога.

Въведение Богородично. Когато малката Мария станала на три години, родителите ѝ я отвели в Йерусалимския храм, за да я посветят в служба на Бога. *Къде се намира Йерусалим?* – в Палестина, днешен Израел.

Мария била облечена в празнични дрехи, придружавали я нейните приятелки, които държали запалени свещи в ръце. Пред вратите на храма тя била посрещната

от първосвещеника. Той я благословил, хванал я за ръка и двамата влезли вътре. От този ден света Дева Мария заживяла в храма.

В храма тя пребивавала в непрестанно молитвено общение с Бога, изучавала словото Божие, учела се на ръкоделие и се подготвяла да служи на Бога.

Бог я избрал да стане по-късно майка на нашия Господ Иисус Христос. Затова света Дева Мария е наречена Богородица.

Празникът Въведение Богородично църквата отбелязва на 21 ноември. *Как е отбелязан този празник в църковното календарче?* – Ден на християнското семейство и православната младеж.

Богоотци. Със своя непорочен и свят живот праведните Йоаким и Анна се удостоили да станат родители на Божиата майка и затова са наречени богоотци. Църквата засвидетелства висока почит към тях, като споменава на всяка божествена литургия техните имена. Паметта им се почита на 9 септември след Рождество Богородично.

Въпроси към урока:

- 1. Защо родителите на света Дева Мария обещали да я посветят на Бога?** – Бог чул молитвата им и ги дарил с дете, макар да били стари. Затова те посветили света Дева Мария на Бога.
- 2. Кога родителите ѝ я въвели в храма?** – когато тя станала на три години те я отвели в храма и я оставили там да служи на Бога.
- 3. Как прекарвала времето в храма Мария?** – тя пребивавала в непрестанна молитва, изучавала словото Божие и се занимавала с ръкоделие.
- 4. Защо праведните Йоаким и Анна са наречени богоотци?** – защото се удостоили заради светия си и непорочен живот да станат родители на Божиата майка.

Задача: Разгледайте иконите, на които света Дева Мария е изобразена със своите родители – праведните свети Йоаким и света Анна. Оцветете приложението.

Родителите на света Дева Мария – светите Йоаким и Ана

СѢАА АННА

МР ОУ

СѢИИ ІВАНІМЪ

8 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Света Екатерина“, м. ноември

Въпроси за преговор:

5. **Защо родителите на света Дева Мария обещали да я посветят на Бога?** – Бог чул молитвата им и ги дарил с дете, макар да били стари. Затова те посветили света Дева Мария на Бога.
6. **Кога родителите ѝ я въвели в храма?** – когато тя станала на три години те я отвели в храма и я оставили там да служи на Бога.
7. **Как прекарвала времето в храма Мария?** – тя пребивавала в непрестанна молитва, изучавала словото Божие и се занимавала с ръкоделие.
8. **Защо праведните Йоаким и Анна са наречени богоотци?** – защото се удостоили заради светия си и непорочен живот да станат родители на Божията майка.

Света Екатерина

През 4 век в град Александрия, Египет, живяла девойка на име Екатерина. Тя била от царски род. Отличавала се с рядка мъдрост и красота. На 18 години тя знаела книгите на учените и поетите. Богати сановници я искали за жена, но тя на всички отказвала. Искала да ѝ намерят момък, който да бъде равен на нея по богатство, красота и ученост. Но такъв момък нямало.

Чул за нея един старец християнин и решил да я обърне към познанието на истинския Бог. Казал ѝ, че има такъв момък, който е по-добър от нея. „Този момък се родил от Пресвета Дева, която заради своята святост се удостоила да стане майка на такъв Син”. Старецът дал на Екатерина икона на света Богородица да ѝ се помоли да види нейния Син. Екатерина се молила дълго и накрая се унесла в сън. Присънил ѝ се чуден сън. Света Дева Мария стои пред нея със своя Син на ръце и от него излизат слънчеви лъчи. Но Младенецът извърщал лицето си от Екатерина. Майката помолила Сина си да погледне девойката, но Той отвърнал, че тя е безобразна, бедна и безумна.

Натъжена Екатерина разказала на стареца съня си и поискала съвет. Той подробно ѝ обяснил християнската вяра. Казал ѝ, че Бог не поглежда към гордите и самонадеяните, към тези, които не вярват в Него и не изпълняват заповедите Му. Умната девойка разбрала истината, повярвала от цялото си сърце в Бога и приела свето Кръщение. По време на друг сън отново ѝ се явила света Дева Мария и този път Младенецът сложил на ръката ѝ чуден пръстен. Оттогава тя много се променила. Не мечтаела вече за богатства и развлечения, но мислела само за своя небесен Годеник.

Веднъж в Александрия пристигнал зъл цар – гонител на християните и наредил всички да се поклонят на идолите – измислени божества. Екатерина отказала да се подчини и смело разкрила на царя неговата заблуда. Царят се разгневил и извикал по-късно младата девойка на разговор с царските (езически) мъдреци, за да я отклонят от вярата ѝ. Те започнали да ѝ задават много хитри въпроси, но с Божията помощ Екатерина отговаряла спокойно и мъдро и накрая всички те се признали за победени.

Царят се опитал да изкуши Екатерина, като ѝ обещавал несметни богатства и слава. Но девойката останала непреклонна. Царят я хвърлил в тъмница, където я подложили на страшни мъчения. Отишла да я види дори царицата и след като разговаряла с нея сама повярвала в истинския Бог. Като видял, че всички усилия са напразни да отделят Екатерина от нейния небесен Годеник, царят я осъдил на смърт. Тя предала душата си в ръцете на светите ангели, които я отнесли при нейния небесен Годеник. Тя станала невеста Христова. Всички девици, които посвещават живота си на Бога се наричат невести Христови.

Това станало на 24 ноември, денят в който почитаме паметта на светицата. Днес множество православни храмове носят името на света Екатерина. Ние се молим на света Екатерина да ни помага при изпити и учене, защото тя е оборила лъжливите мъдреци.

Въпроси към урока:

- 1.Кой според вас бил момъкът, за който говорил старецът на Екатерина? –** това е нашият Господ.
- 2.Защо Христос при първия сън на Екатерина отвърнал лицето си от нея? –** защото тя била много горда и самонадеяна и не познавала Христовото учение, макар да била изучила много науки.
- 3.Защо света Екатерина победила в спора с езическите мъдреци? –** защото Христовото учение е истинско, а езическото – лъжливо.
- 4.Защо света Екатерина е наречена годеница на небесния цар? –** защото тя с цялото си сърце обикнала Бога и се отказала от земен годеник, от богатства и слава и посветила живота си на Бога.
- 5.Кога почитаме паметта на света Екатерина и за какво се молим на светицата? –** празнуваме на 24 ноември и винаги се молим да ни помага при учене и изпити.

Задача: На някои икони е изобразен първият сън на света Екатерина, когато Господ отвърща главата си от нея, а на други - вторият сън, когато Господ слага годежен пръстен на ръката ѝ. На повечето икони светицата е изобразена с уреда на нейното мъчение – въртящо се колело с остриета. Разгледайте тази икона и оцветете приложението.

Света Еккатерина

СВЕТА

ЕКАТЕРИНА

9 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Нашите задължения към Бога. 1- 4 Божии заповеди“, м. ноември

Въпроси за преговор:

- 6. Защо света Екатерина победила в спора с езическите мъдрци? –** защото Христовото учение е истинско, а езическото – лъжливо.
- 7. Защо света Екатерина е наречена годеница на небесния цар? –** защото тя с цялото си сърце обикнала Бога и се отказала от земен годеник, от богатства и слава и посветила живота си на Бога.
- 8. Кога почитаме паметта на света Екатерина и за какво се молим на светицата? –** празнуваме на 24 ноември и винаги се молим да ни помогне при учене и изпити.

Нашите задължения към Бога. 1-4 Божии заповеди

Кой е получил 10-те Божии заповеди? Да си припомним изученото за Мойсей и 10-те Божии заповеди:

След смъртта на Йосиф, евреите нямали покровител в Египет и египтяните ги използвали като роби. Тогава Бог издигнал сред евреите Мойсей като пророк и водач, който с Божията помощ ги спасил от робството, като ги превел през пустинята до Ханаан – Обетованата земя. *Коя земя е обетована?* – обещаната на Авраам и потомството му. Мойсей написал първите 5 глави на Стария Завет. На планината Синай Бог дал на Мойсей 10-те Божии заповеди, които били записани от Бога на 2 каменни плочи (скрижали). 10-те Божии заповеди са наречени по името на планината Синайско законодателство.

Първите четири заповеди показват задълженията ни към Бога.

I заповед: *Аз съм Господ Бог твой, да нямаш други богове, освен Мене.* С тази заповед Господ ни разкрива, че единствен Той е истинен Бог и ни заповядва само Него да признаваме за Бог. Трябва да изповядваме единия Бог в Троица, както ни учи църквата.

Нарушават тази заповед всички, които почитат лъжливи божества, които вярват в техните магии и вълшебства, а също и тези, които се доверяват на врачки, баячки, екстрасенси или разчитат на човешките сили повече, отколкото на Бога.

Почитането на ангелите и светците не противоречи на тази заповед, защото ние се обръщаме към тях не като богове, а като наши застъпници пред Бога.

II заповед: *Не си прави кумир (идол) и никакво изображение на онова що е горе на небето, що е долу на земята, не им се кланяй и не им служи.* Кумир или идол се нарича предмет или негово изображение, на които се кланят и служат като на бог. Както знаете идолопоклонниците обожествявали слънцето, луната, растения, животни и измислени божества и вярвали, че те контролират природните явления и човешките взаимоотношения. Вместо да почитат Единия Бог, хората почитали творението и лъжливи божества, зад които се прикривали демоните. Това оскърбява Твореца и показва неверието ни в Него.

Тази заповед не отхвърля почитането на иконите. Защото ние почитаме не материала, от който е направена иконата, а Първообраза изобразен на нея, Който е невидим. По същия начин ние не отдаваме любовта си на портретите, а на

любимите си хора, които са изобразени на тях. Сам Бог благославя почитането на иконите, което е видно от много примери от историята, от многото чудотворни икони, а наказва иконоборците.

Против втората заповед грехи не само оня, който се кланя на идоли (талисмани), но и който мисли постоянно за пари, за ядене и пиене, за слава. Тези неща също могат да бъдат идоли.

III заповед: *Не изговаряй напразно името на Господа, твоя Бог.* Името Божие е свято и не трябва да се произнася без нужда, в празни разговори. Призоваваме Бога само в молитвите си и споменаваме името Му само когато поучаваме за Бога и то ако имаме задълбочени познания от Свещеното Писание.

Грешат тези, които произнасят постоянно Божието име във всекидневните си работи („Вярвай ми за Бога!”, „Бог да ме убие, ако лъжа!”, „Господи!”, „Леле, Боже!” и др.). Голям грях правят ония, които си позволяват да говорят неприлични думи против Бога или роптаят срещу Него, когато ги сполети беда и ония, които се подиграват със свещените предмети или се кълнат лъжливо в Божието име.

IV заповед: *Помни съботния ден, за да го пазиш свят. Шест дни работи и върши в тях всичката си работа, а седмия ден е събота на Господа, твоя Бог – не върши в него никаква работа.* Тази заповед ни предписва да вършим личните си дела в шест дни, а седмият ден от седмицата да посветим на Бога и на добри дела: да ходим на църква, да посещаваме болни и възрастни хора, да помагаме на бедни и нещастни, да четем полезни книги и др.

Православната църква празнува в неделния ден, в който възкръсна Иисус Христос. Освен неделята трябва да спазваме и другите празници и постите, отредени за слава на Бога, в чест на св. Богородица и светците.

Неделната почивка не ни е дадена да се излежаваме и да прекарваме времето си в леност, в празни развлечения. Тя ни е дадена, за да се откъснем от всекидневните си работи, да присъстваме на неделното богослужение и да насочим мислите си към Бога и към добри дела в Негово име.

Въпроси към урока:

1.Какво изисква Бог от нас в 1-та заповед? – да почитаме Него като единствен Бог.

2.Какво ни забранява 2-та заповед? – да не отдаваме почитанието си на творението, вместо на Твореца и да не си създаваме измислени божества.

3.За какво ни предупреждава 3-та заповед? – да се отнасяме с уважение към свящото име на Бога и да не го принизяваме до всекидневните си разговори, нито да се кълнем лъжливо в Божие име.

4.Как Бог в 4-та заповед ни нарежда да разпределяме времето си през седмицата? - да вършим в шест дни всичките си лични дела, а седмия да посветим на Бога и вършенето на добри дела в Негово име. За православните неделята е посветена на Бога, защото Иисус Христос възкръсна в този ден.

Задача: Нека още веднъж повторим разгледаните четири заповеди и да се опитаме да ги запомним. Да помислим дали изпълняваме тези Божии заповеди и какво трябва да сторим, за да не ги нарушаваме.

I заповед: *Аз съм Господ Бог твой, да нямаш други богове, освен Мене.*

II заповед: *Не си прави кумир (идол) и никакво изображение на онова що е горе на небето, що е долу на земята, не им се кланяй и не им служи.*

III заповед: *Не изговаряй напразно името на Господа, твоя Бог.*

IV заповед: *Помни съботния ден, за да го пазиш свят. Шест дни работи и върши в тях всичката си работа, а седмия ден е събота на Господа, твоя Бог – не върши в него никаква работа.*

На седмия ден Господ си починал и благословил този ден, в който никой да не работи, а всички да славят Бога. Нека се научим да спазваме тази заповед, като неделния ден присъстваме в храма и вършим дела на милосърдие.

Тематично разпределение

3 клас, месец декември

МЕСЕЦ ДЕКЕМВРИ						
Методически единици	Месец Седмица	Вид на урока	Религиозно-образователни цели и задачи	Нравствени послания	Ключови понятия	
10	Нашите задължения към ближните. 5-10 Божии заповеди	м.XII I седм.	Нови знания	Усвояване на основните нравствени норми, заложи в 10-те Божии заповеди, разкриване на тяхната градивна сила и утвърждаването им като качества на личността на учениците.	10-те Божии заповеди – основа на Божествения закон.	Синайското законодателство, Мойсей, скрижали, заповеди, Бог, ближен.
11	Изпитай съвестта си сам	м.XII II седм.	Нови знания (практическа част - Въпросник за изповед на деца – „Православно вероучение”, Иван Николов)	Чрез построяването на изповед по въпроси върху 10-те Божии заповеди да се формира стремеж към себепознание и духовно самоусъвършенстване у децата.	Покаянието и изповедта – път за очистване на душата.	Изповед, съвест, добро, зло.
12	Грижа се за ближните, помагам на нуждаещите се (моят личен пример в полза на ближните)	м.XII III седм.	Нови знания и практически занимания с благотворителна цел	Формиране на представа за милосърдието като проява на любов към ближния. Организиране на подходяща дейност (благотворителност, посещение на болен, самотен или нуждаещ се човек) и вникване в посланията на празника. Емоционални преживявания на учениците от стремежа да са богоугодни и милосърдни.	„Блажени милостивите, защото те ще бъдат помилвани!”	Милосърдие, благотворителност, любов, саможертвеност.
13	Тържество за Рождество Христово	м.XII IV седм.	Практически урок	Създаване на емоционална нагласа за посрещане на празника. Непринудено въвеждане към разбиране на религиозно-нравственото послание на празника чрез различни дейности.	„Слава във висините Богу, на земята мир, между хората благоволение!”	Рождество, мир.

10 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Нашите задължения към ближните. 6-10 Божии заповеди“, м. декември

Въпроси за преговор:

5.Какво изисква Бог от нас в 1-та заповед? – да почитаме Него като единствен Бог.

6.Какво ни забранява 2-та заповед? – да не отдаваме почитанието си на творението, вместо на Твореца и да не си създаваме измислени божества.

7.За какво ни предупреждава 3-та заповед? – да се отнасяме с уважение към святото име на Бога и да не го принизяваме до всекидневните си разговори, нито да се кълнем лъжливо в Божие име.

8.Как Бог в 4-та заповед ни нарежда да разпределяме времето си през седмицата? – да вършим в шест дни всичките си лични дела, а седмия да посветим на Бога и вършенето на добри дела в Негово име. За православните неделята е посветена на Бога, защото Исус Христос възкръсна в този ден.

Нашите задължения към ближните. 5-10 заповеди.

V заповед: *Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и да живееш дълги години на земята.*

Ние трябва да обичаме всички ближни, но към родителите Бог ни е определил особено задължение, защото чрез тях сме получили живота си от Него. Не е достатъчно само на думи да казваме, че ги обичаме, но и да се отнасяме с уважение към тях, да бъдем послушни на добрите им съвети, да не се оплакваме от тях и да ги укоряваме пред другите, дори когато грешат.

VI заповед: *Не убивай!*

Тази заповед забранява убийството по какъвто и начин да е то. Животът е дар от Бога и никой няма право да посяга на него. Убийство е абортът, с който майката отнема живота на нероденото си дете. Няма оправдание за тези, които отнемат собствения си живот. Срещу тази заповед съгреши Каин, който помните ли какво направи? (Уби брат си Авел поради завист.)

Тази заповед ни напомня, че сме длъжни да се грижим за тези, чийто живот зависи от нас. Родителите да се грижат за децата, началниците за подчинените си, учителите за учениците си, съдиите да не осъждат невинните. С различните си пороци – пушене, пиене, наркотици и др. не бива да застрашаваме живота на другите, нито своя живот. Тази заповед забранява и нападенията и побоите.

Ние вършим грях не само като физически убийци, но и когато убиваме вярата в доброто у хората. Това се нарича духовно убийство. Това се постига с проповядване на лъжливи, нехристиянски учения, насаждане на омраза към ближните, четене на неподходящи книги, гледане на филми на ужасите, участие в жестоки игри, лошия пример, който даваме с порочния си живот.

VII заповед: *Не прелюбодействай!*

Тази заповед осъжда нечестната и незаконна любов, тя забранява на мъжа и жената да нарушават семейната вяроност и любов (изневяра). Господ благословил християнското семейство като присъствал на сватбата в Кана Галилейска. Мъжът и жената, които се обичат, създават семейство като сключат брак по гражданските закони. Но те трябва да се венчаят в църква, за да имат Божията благословия.

Християнското семейство не трябва да се разделя (развод), бащата да не напуска семейството, нито майката. Те трябва да отглеждат децата си в мир и любов. Ако се получат разногласия, силната молитва към Бога ще помогне за заздравяване на семейството.

VIII заповед: *Не кради!*

Тази заповед забранява присвояването на нещо от ближните. Така причиняваме много огорчения и затруднения за този, който с труда на ръцете си е придобил нещо за своя полза и за полза на семейството си.

По-важни видове кражби са: разбойничество-отнемане на чужди неща с насилие; кражба – отнемане на чужди неща скришом; измама – взимане на чужди неща с хитрост (даване на фалшива монета, вместо истинска, на лоша стока, вместо хубава и др.); подкуп – вземане на пари от някого, за да извършим нещо нечестно, от което той ще има полза. Така нарушава заповедта този, който взема подкупа, но и този, който подкупва.

Ако нещо не ни достига, да молим Бог да ни помогне да го придобием. Тази заповед изисква от нас да живеем с честен труд, да плащаме дълговете си и да не разпиляваме имота си.

IX заповед: *Не лъжесвидетелствай!*

Тази заповед ни забранява да казваме невярни неща, когато сме извикани като свидетели, особено в съда, където с лъжесвидетелство можем да погубим човек. Не бива да лъжем и по никакъв друг повод, нито да клеветим – да разпространяваме неверни неща за невинен човек. Лъжата разрушава доверието и обичта, носи раздори и вражди, опетнява доброто име и честта на хората.

X заповед: *Не пожелавай дома на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито нивата, нито вола му...*

Ако осмата заповед забранява кражбата, то десетата забранява дори наум да пожелаем чуждо нещо. Който обича ближния, не може да гледа със завистливо око това, което той притежава. Завистта е родила най-големи престъпления. Тази заповед ни напомня да не таим в душата си лоши мисли и чувства, а да ги пропъждаме и от сърце да се радваме на успехите на ближните си.

Господ Иисус Христос сочи човешкото сърце като извор на добри и лоши мисли: ***”От сърцето излизат зли помисли, кражби, лъжесвидетелства...”*** (Мат.15:19). Затова трябва да опазваме чистотата на сърцето си.

Не е достатъчно да знаем 10-те Божии заповеди. Необходимо е да изпълняваме това учение, като се борим с греховните си привички. Това е възможно само с Божията помощ, която трябва всеки ден да призоваваме в молитвите си.

Въпроси към урока:

1. На какво ни учи 5 Божия заповед? – да почитаме своите родители и да се грижим за тях, без да ги оскърбяваме.

2. Коя е 6 заповед? - „Не убивай”. **Какво значи „Не убивай”?** - да не убиваме никой човек, жените да не правят аборти, да не отнемаме и собствения си живот, нито с лошите си привычки да вредим на себе си и на другите (например тютюнопушене, наркотици, алкохол и др.).

3. Как разбирате 7 заповед „Не прелюбодействай?” – семействата да са задружни и да не се разделят родителите – ето така ще бъде спазена тази заповед, като няма изневяра.

4. Защо да откраднеш е грях? – като отнемаме нещо, което не ни принадлежи, ние донасяме много огорчения и затруднения на ограбения. Ако нещо не ни достига, да молим Бог да ни помогне да го придобием.

5. Защо в 9 заповед се забранява лъжесвидетелството и всяка лъжа? – с лъжесвидетелство се постъпва нечестно и дори може да коства живота на някой. Лъжата и клеветата разстройват живота ни, носят вражди.

6. Как с 10 заповед Бог ни учи да пазим чистотата на сърцето си? – Той ни учи да следим сърцето си за лошите помисли на завистта – пожелаване на това, което има ближния. Да ги прогонваме и да се приучваме да се радваме на това, което имат ближните и на успехите, които постигат.

Задача: Нека още веднъж повторим разгледаните заповеди и да се опитаме да ги запомним. Да помислим дали изпълняваме тези Божии заповеди и какво трябва да сторим, за да не ги нарушаваме. Разкажете за някой добър пример за спазване на Божиите заповеди.

V заповед: *Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и да живееш дълги години на земята.*

VI заповед: *Не убивай!*

VII заповед: *Не прелюбодействай!*

VIII заповед: *Не кради!*

IX заповед: *Не лъжесвидетелствай!*

X заповед: *Не пожелавай дома на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито нивата, нито вола му...*

11 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Изпитай съвестта си сам“, м. декември

Въпроси за преговор:

1. Кой велик пророк е получил 10-те Божии заповеди и къде станало това? - това е пророк Мойсей, който получил на планината Синай две каменни плочи (скрижали) с 10-те Божии заповеди.
2. Да си припомним какво гласят 10-те Божии заповеди.
3. Защо трябва да спазваме 10-те Божии заповеди? – защото спазването на Божиите заповеди е единствения начин да останем верни на Бога и да имаме добри отношения с ближните си.

Изпитай съвестта си сам

Какво е съвест? Съвестта е глас Божий в човека. Тя ни подсказва кое е добро и кое е лошо в Божиите очи, показва ни кога грешим. А грешим, когато не изпълняваме Божиите заповеди. Нарушим ли ги - това се нарича грях. След всеки грях в душата ни се надига чувство, че не сме постъпили правилно, че в нещо сме наскърбили ближните си или Бога, че сме омърсили душата си, помрачили сме Божия образ, който ни е дал Твореца. Това идва от съвестта ни. Тази тревога на душата правилно са нарекли „угризение на съвестта“.

Много често децата се опитват да заличат това тревожно чувство, като се оправдават, като се опитват да прехвърлят вината на друг. Ако добият този лош навик да заглушават гласа на съвестта в себе си, те стават недобросъвестни и лесно допускат грях. Така се допускат отначало малки грехове, после по-големи, докато се стигне дори до престъпления.

Как да очистим съвестта си? Колкото и да се опитваме да заличим от съзнанието си греха, да не си спомняме за него, да го скрием - не ще успеем. Грехът не изчезва, нито се заличава, но остава в душата и тежи върху нея. Ето защо оприличават греха на „камък, който тежи на душата“. Единствен Бог може да опрости и изличи този грях от душата. На първо място е необходимо сами да застанем пред Бога и да излеем в молитва тези угризения на съвестта. Да молим Бог да ни прости и да поправи стореното, да се помирим с ближните и да се опитаме никога да не повтаряме сторения грях. Това се нарича покаяние, разкаяние.

Изповед. Разкаяното, съкрушено сърце не желае греха, иска да се освободи от него, търси предишната чистота. Това става при изповед пред свещеника. Когато децата разберат, че има начин този „камък, който тежи на душата“ - греха, да бъде отвален, те с радост желаят да го премахнат. Сега за тях е важно да имат доверие на свещеника, да разберат, че изповедта остава тайна за другите, но Бог невидимо я приема и очиства душата, връщайки предишната невинност.

За да бъде по-лесно откриването на греховете, които тежат на душата, е добре да се съпостави нашето поведение с Божиите заповеди. С предложения въпросник децата могат сами да изпитат съвестта си.

Въпроси към урока:

1.Какво е съвест? – това е Божият глас в нас.

2.Как можем да очистим съвестта си? – с покаяние и изповед.

3.Кой е най-подходящия начин да изпитаме съвестта си?- като сравним своите мисли, думи, чувства и дела с Божии заповеди.

Задача: В настоящия урок задачата на учителя е да обясни по достъпен начин какво е съвест, какво е грях и кой е единствения път за очистването на душата от греха – изпитване на съвестта, разкаяние за греховете и изповед при православен свещеник в храма. Не е подходящо въпросникът да се разглежда от децата в час. В края на часа учителят раздава листове с въпросите и те трябва да го разгледат самостоятелно вкъщи. В часа е подходящо прочитането на някои разкази, свързани с темата, например от книгата на монахиня Валентина Друмева „Жива вяра”: „Лошият пример”, „Разкаянието”, „Първа изповед”, „С чисто сърце”, „Хвалбите”, „Обидната дума”, „Съвест” и др. Те ще накарат децата да съпреживеят духовните вълнения на героите, да се замислят над своите постъпки. Учителят оставя на тях да решат кога ще бъдат готови за изповед. Добре е ако има ученици, които вече са ходили на изповед, да окуражат останалите.

При изповедта се разкриват сторените грехове пред свещеника, но Сам Господ заличава греховете, за които се разкайваме, и душата възвръща предишната си чистота.

Изпитай съвестта си сам

(Въпросник за изповед на деца по 10-те Божии заповеди –
„Православно вероучение”, автор Иван Николов)

Първата Божия заповед:

„Аз Съм Господ, Бог твой, да нямаш други богове, освен Мене”

1. Вярваш ли, че има Бог и не си ли се съмнявал в това?
2. Срамувал ли си се от вярата си?
3. Не си ли слушал, говорил или мислил против вярата си?
4. Посещавал ли си събрания на сектанти? Приемал ли си техни книги, брошури или списания? Получавал ли си от тях някакви подаръци?
5. Ходил ли си при разни врачки и гледачки, за да узнаеш чрез тях бъдещето или да получиш облекчение от болести или друго нещастие?
6. Вярваш ли в разни извънземни същества и цивилизации (НЛО)? Вярваш ли в хороскопи, които уж показват бъдещето? Вярваш ли, че има щастливи и злополучни седмични или месечни дни, числа, знаци (суеверие)?
7. Молиш ли се всеки ден – сутрин и вечер, преди и след хранене, преди и след учене?
8. Обичаш ли нещо повече от Бога (например компютър, любим певец, артист или спортист)?
9. Винаги ли си благодарен на Бога за доброто, което получаваш от Него?
10. Учиш ли си редовно уроците? Пишеш ли си винаги домашните?

Втората Божия заповед:

„Не си прави кумир и никакво изображение на онова що е горе на небето, що е долу на земята, и що е във водата, под земята, не им се кланяй и не им служи!”

1. Не си ли горделив и непослушен?
2. Не се ли сърдиш за нищо (напр., че родителите ти справедливо ти забраняват нещо)?
3. Не проявяваш ли капризи в яденето (чревоугодие) или в облеклото (суетност)?
4. Хвалиш ли се, че си най-умен, най-способен, най-силен ...от всички (надменност)?
5. Не обичаш ли твърде много парите, богатството, лукса (сребролюбие)?
6. Спазваш ли винаги постите?
7. Пушил ли си? Опитвал ли си наркотици?

Третата Божия заповед:

„Не изговаряй напразно името на Господа, твоя Бог!”

1. Не си ли говорил лошо за Бога, за света Богородица и за светците?
2. Не си ли роптал против Бога в болест, нужда или нещастие?
3. Отнасял ли си се винаги с почит и благоговение към свещените предмети (икони, Библията, Кръста...)?

4. Не си ли изговарял Божието име лекомислено и подигравателно?
5. Псувал ли си? Изговаряли си мръсни думи?
6. Клел ли си се лъжливо (например „да не съм жив“)?
7. Ако си обещавал нещо пред Бога, винаги ли си го изпълнявал?
8. Обичаш ли да прекарваш времето си в празни разговори и бърборене?

Четвъртата Божия заповед:

„Помни съботния (почивния) ден, за да го пазиш свят. Шест дни работи и върши в тях всичката си работа, а седмия ден е събота (почивка) на Господа, твоя Бог!“

1. Ходиш ли на църква в неделя и на празник?
2. Не прекарваш ли тогава времето си в празност и греховни забавления?
3. Посещаваш ли твои близки и приятели, когато са болни? Помагаш ли им?
4. Четеш ли „Житията на светците“ или друга назидателна литература?
5. Гледаш ли до късна нощ телевизия или видео?
6. Даваш ли на просяците милостиня?

Петата Божия заповед:

„Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и да живееш дълги години на земята!“

1. Винаги ли си послушен на твоите родители и учители?
2. Не си ли ги наскърбявал с нещо?
3. Молиш ли се на Бога за тях?
4. Обиждал ли си ги? Посягал ли си им?
5. Уважаваш ли възрастните? Отстъпваш ли им място в автобуса? Когато те помолят за някоя дребна услуга, помагаш ли им?
6. Почиташ ли свещениците?
7. Познаваш ли кръстника си? Почиташ ли го като твой учител във вярата?

Шестата Божия заповед:

„Не убивай!“

1. Не си ли излагал живота си умишлено на опасност, за да се покажеш смел?
2. Гледал ли си филми с много убийства?
3. Не си ли наскърбил някого с думи или действия?
4. Мразиш ли някого?
5. Не си ли карал някого да съгреси (например да излъже или да открадне)?
6. Не презираш ли бедните? Присмивал ли си се на сакатите?
7. Измъчвал ли си животни? Убивал ли си птички с прашка или по друг начин? Свалял ли си техните яйца от гнездата им?
8. Стараеш ли се да помиряваш скараните помежду си? Не си ли ти самият скаран с някого?

**Седмата Божия заповед:
„Не прелюбодействай!“**

1. Гледал ли си срамни филми, списания или вестници (порнография)?
2. Разказвал ли си мръсни вицове? Слушал ли си такива?
3. Не си ли мислил или желал нечисти и срамни работи?
4. Не си ли пял лоши, срамни песни?
5. Не си ли извършвал нечисти работи – сам или с някой лош другар?
6. Не си ли се опитвал да привлечеш вниманието на някого или на някоя, за да им се харесаш, със свободно отнасяне към тях, с безсрамно телодвижение, или просто с кокетство?

**Осмата Божия заповед:
„Не кради!“**

1. Случвало ли ти се е да откраднеш нещо?
2. Не си ли отнел от някого нещо чрез заплаха или побой?
3. Повреждал ли си чужда собственост?
4. Задържали си у себе си чужди неща?
5. Крал ли си нещо от църква или манастир (светотатство)?
6. Връщаш ли навреме онова, което си взел назаем?
7. Не играеш ли на карти или на друга игра за пари (хазарт)?
8. Намирал ли си нещо чуждо и ,без да известиш за него, си го присвоил?

**Деветата Божия заповед:
„Не лъжесвидетелствай срещу ближния си! (Не лъжи!)“**

1. Лъгал ли си?
2. Премълчавал ли си истината, за да избегнеш наказание или прехвърлиш собствената си вина върху друг?
3. Преписвал ли си? Подказвал ли си?
4. Имаш ли навик да говориш лоши и неверни неща за другите (осъждане, клюкарство)?
5. Разпространявал ли си лоши и неверни слухове?
6. Клеветиш ли другарчетата си пред техните учители и родители?
7. Подмазваш ли се?
8. Разгласявал ли си чужди грехове и недостатъци?

**Десетата Божия заповед:
„Не пожелавай дома на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито нивата, нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, ни осела му- нищо, което е на ближния ти! (Не завиждай!)“**

1. Не си ли завиждал на някого, например, че е отличник, че е получил хубава бележка на класното и въобще, че е предпочетен от учителите?
2. Скърбиш ли в сърцето си, че твой другар се облича по-хубаво от теб и че има скъпи вещи, които ти не можеш да си позволиш?
3. Не завиждаш ли на някого за богатството му или за способностите му?
4. Мислиш ли лоши неща против ближните си?

12 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Грижа се за ближните, помагам на нуждаещите се“, м. декември

Въпроси за преговор:

- 1.Какво е съвест? – това е Божият глас в нас.
- 2.Как можем да очистим съвестта си? – с покаяние и изповед.
- 3.Кой е най-подходящия начин да изпитаме съвестта си?- като сравним своите мисли, думи, чувства и дела с 10-те Божии заповеди.

Грижа се за ближните, помагам на нуждаещите се

Какво е милосърдие? Ето как нашият Бог Иисус Христос обяснява милосърдието като грижа за ближните и помощ за нуждаещите се:

„Дойдете вие, благословените на Отца Ми, наследете царството, приготвено вам от създание мира; защото гладен бях и Ми дадохте да ям; жаден бях и Ме напоихте; странник бях и Ме прибрахте; гол бях и Ме облякохте; болен бях и Ме посетихте; в тъмница бях и Ме споходихте. Тогава праведниците ще Му отговорят и кажат: Господи, кога Те видяхме гладен, и нахранихме, или жаден, и напоихме? Кога Те видяхме странник и прибрахме, или гол, и облякохме? Кога Те видяхме болен, или в тъмница, и Те споходихме? А Царят ще им отговори и каже: истина ви казвам: доколкото сте сторили това на едното от тия Мои най-малки братя, Мене сте го сторили.“(Мат.25:34-40)

Господ Иисус Христос ни учи да гледаме на страдащите като на Негови по-малки братя. Сам Той, докато живя на земята „нямаше где глава да подслони” (Мат.8:20). Той не се уподоби на цар, ни на богаташ, а на бедняк. Всяка помощ подадена на бедняка, на страдащия, на осъдения, е подадена Господу. Той няма нужда от тази помощ, защото е Бог, но има нужда от милостивото ни сърце. Той казва: *„Милост искам, а не жертва”*(Мат.9:13). Колко високо стои тази добродетел – милосърдието. Сам Бог казва, че милосърдието отваря вратите на Царството Божие за живот вечен.

Кои наши дела не са проява на милосърдие? В днешно време се говори много за хуманност, благотворителност и милосърдие. Но ако ние правим благотворителен жест, защото така е модерно, така правят всички, или за да се покажем пред хората, но сърцето ни е вкаменено и с погнуса се отвърщаме от страдащите, никак не си спомняме, че именно те са по-малките Христови братя - ако не правим милостиня в името на Господа, това наше дело не е богоугодно.

Как да бъдем милосърдни? Нека омилостивим сърцето си. Не е нужно непременно да дадем нещо материално - пари или вещи. Още по-малко да се гордеем със скъпите подаръци. Бог иска от нас да проявим милост, да проявим съчувствие, грижа. Затова и народът е казал: *„Добрата дума е по-ценна от злато”*. Нека стоплим нечие човешко сърце с добра дума, нека подадем ръка на изпаднал в беда, нека се усмихнем на тъжния и поговорим с него ласкаво. Наистина ще помогнем много на другите, но колко повече радост ще изпитаме

сами, с колко радост Бог ще стопли нашите сърца, а ние с любов ще Му благодарим. С проявеното милосърдие ще изпълним най-важните Божии заповеди - да обичаме Бога и ближните си.

Дела на милосърдие през Рождественските празници. Да използваме празничните дни, за да навестим свои близки и приятели. Нека си простим казаните необмислено груби думи, нека помогнем на мама и татко в подготовката на празника. Нека си спомним за тези, които нямат близки или нямат средства за празника и да направим нещо, макар и малко за тях.

И нека не забравяме да отидем в храма, да застанем пред Младенеца Иисус Христос и Неговата Майка и да се помолим за всички. Нашата молитва за другите е също проява на милосърдие. Да не забравяме да благодарим и на Бога за всичко - и за хубавото и за лошото. Защото всичко, което се случва с нас е за наше добро, за спасение на душите ни. Нека благодарим и за това, че Бог ни учи на милосърдие и така ни отваря път към райа. Да бъдем милосърдни – това ни прави истински християни.

Въпроси към урока:

1. **Какво е милосърдие?** – това е проява на грижа за ближните и помощ за нуждаещите се в името на Бога.
2. **Как можем да проявим милосърдие?** – с добра дума, добро дело и молитва за ближните.
3. **Кога делата ни не са проява на милосърдие?** - когато правим дарение за пред хората, но сърцето ни е ожесточено.
4. **Как да проявим милосърдие по Рождественските празници?** – като направим дарение на нуждаещи се, макар и малко, или окажем помощ, като посетим близки и познати, болни и самотни и им вдъхнем вяра и надежда в Бога, като се помолим на Бога за всички.

Задача: В края на урока учителят призовава децата да помислят за това какви дела на милосърдие биха могли да сторят в празничните дни. Добре е паричните или материални помощи да се обмислят в семейството, а групата по Религия – Православие да направи коледни картички, посещения, да представи сценка, изпее песен и други дела, с които да стопли сърцата на безпомощни, болни или сираци. Групата може да посети храма и децата да се помолят на Бога и светиите за своите близки и познати, за страдащи и болни, за всички хора по земята.

Предлагаме образец за отпечатване и изработване на рождественски картички, която децата могат да надпишат и подарят на когото пожелаят.

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

13 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Тържество за Рождество Христово“, м. декември

***Сценарий за тържество –
Рождество Христово, 2014***

1. Когато дойде бяла зима
и сняг навънка завали
ваканция тогава има
и много весели игри.
2. Веселие има за малките деца
на пързалки и шейни,
но чакат те с грейнали лица
най-хубавия празник в тези дни.
3. Кое е чудото, което
на всеки се докосва до сърцето,
което ни изпълва с удивление
и чакаме го с нетърпение.
4. Чудото на Рождество Христово –
за всички хора е начало ново,
защото Бог се ражда на света
да ни избави от греха.
5. Рождество Христово приближава
и всичко се преобразява.
Хората стават по-добри
случват се и чудеса, нали?
6. Най-много радват се децата
по всичките посоки на земята,
Младенецът Иисус се ражда сега
с любов докосва детските сърца.
7. Във всеки дом елха зелена
за този ден е украсена.
Свещи, гирлянди, а на върха
заблестява прекрасна звезда.
8. Изгрява Витлеемската звезда
на върха и на нашата елха
да ни спомни тоз далечен ден,
в който Господ е роден.

9. В този ден забравяме за сън
и очакваме камбанен звън
на всички хора да извести:
Син Божий се роди!
- 10.Неговата Майка на земята
е девицата Мария свята,
която роди Сина небесен,
и затова я славим в песен:
Всички запяват: „Богородице Дево, радуйся...”
- 11.Разказвач: Как се случило това
да си припомним ний деца:
- 12.Притихнали гори, поля,
градчета и малки села.
Светът потънал в тъмнина
дълбоко спи в тишина.
- 13.В полето кротичко стада пасат,
край огъня пастири спят
притихнал е светът далечен,
но ето че долита песен.
- 14.И в тази нощ необикновена, свята,
неземна песен изпълва небесата
и ангелски криле летят,
вест на хората да известят.
- 15.Светъл ангел от небето се явява,
сред тъмнината засиява,
до пастирите застава,
чудна вест им известява.
- 16.Ражда се Спасител на света
във Витлеем, в една пещера.
Първи пастирите ще разберат
и ще отидат да Му се поклонят.
- 17.И ангелите от небесата
покланят се на Божията Майка свята
че тя велика тайна ни разкри
Божият Син чрез нея се яви.
Всички запяват: „Честнейшую Херувим.....”

18. Далеч на изток звезда чудна
виждат мъдреците будни.
Дългоочаквана звезда
подканя ги на път сега.
19. Пророческите книги те четат
за последно да се уверят,
че Син Божий ще се яви,
от пречиста Дева ще се роди.
20. И щом в това се уверяват,
те конете оседлават
и всеки с дар в ръката
на кон препуска след звездата.
21. И ден и нощ ги води тя
до Витлеем застава над пещера.

Сценка

Пред Витлеемската пещера се срещат пастирите и мъдреците, дошли да се поклонят на Богомладенеца. Над пещерата има ярка звезда. Децата са облечени с подходящи дрехи – пастирите с пастирски дрехи, мъдреците с дълги туники, мантии и тюрбани. Всеки от мъдреците носи своя дар в ковчеже (кутийка, напомняща бляскав съд).

I пастир (към мъдреците)

О, вие пътници достопочтени,
да знаете какво се случи с нас!
Насред полето бяхме ний заспали
край огъня до нашите стада
и ето – яви се от небето
чудна светлина.

II пастир

Да, събудих се и аз
и в миг се вкамених:
видяхме светъл ангел,
който рече: „Не бойте се!
Аз радост ви благовестя –
в пещерата и във ясли
от девица бедна и добра
ще се роди в града Давидов
Спасителя на света-
Христос Месията!”

I пастир

И сетне чухме тъй чудесен
от висините хор небесен –
„ На Бога слава
и на човеците благоволение”

II пастир

Затова пътувахме към Витлеем
да видим ний къде
Спасителя е днес роден!
Дошли сме почит да Му отдадем!

I мъдрец (към звездата)

Вас ангел води ви, а нас звезда,
и явно – дело Божие е това!

II мъдрец

Ето тук сме вече,
ний дошлите отдалече
на пророка Даниил наследници
от изток мъдреци, посредници,
узнали най-висша тайна в този свят.

III мъдрец

Роди се Царя на света
на премъдрости богат.
Роди се Победителя
съборил злото в калта,
тук, в тази пещера (сочи пещерата)
лежи повит Спасителя
на човешката душа!
Не сме пътували напразно (обръща се към двамата мъдреци)
о, мои спътници!

II мъдрец

Звездата чудна извести
за Рождението Христово
затова потеглихме преди,
но тук звездата спря
над тази неизвестна пещера
знак на дивното смирение
на Този Божи Син! –
Да влезем вътре и да се поклоним
И даровете свои да дадем!

I мъдрец (протяга напред своя дар)

Ето нося злато,
защото родилия се тук Цар е на царете,
Престола Му стои над ветровете.
Сега е Младенец,
а всъщност Той е Бог Творец!

II мъдрец (показва на всеки кутията)

Вижте смирна –
благоуханието чудно
за Пророка дар
за Всемогъщия ни Господар
дошъл да ни спаси сега
от всеки грях и болка и вина.

III мъдрец

Като знака най-свещен   (вдига с две ръце своя дар)
ще поднеса пък аз тамян
за Първосвещеника роден,
за да пребори злото,
за Този при Когото ни доведе
звездата чудна чак оттам-
от Изтока голям.
Да влезем да се поклоним!
Всички: Амин!

Разказвач: И нека да се поздравим с Рождението
на Най-скъпия ни Божи Син!

Всички: Честито Рождество Христово!

Всички запяват песента „Над смълчаните полета“

Тематично разпределение

3 клас, месец януари

МЕСЕЦ ЯНУАРИ						
Методически единици		Месец Седмица	Вид на урока	Религиозно-образователни цели и задачи	Нравствени послания	Ключови понятия
14	Детството на Иисус Христос. 12 годишния Иисус в храма	<i>м. I II седм.</i>	Нови знания	Знанията и постъпките на 12 годишния Иисус Христос – израз на Неговата Божественост.	Иисус Христос – Син Божий.	Йерусалим, Пасха, йерусалимски храм, еврейски учители.
15	Богочовекът Иисус Христос	<i>м. I III седм.</i>	Нови знания	Придобиване на първоначални знания за Богочовека Иисус Христос, в Който неразделно, без да се смесват съществуват Божественото и човешкото.	Иисус Христос – съвършен Бог и съвършен човек.	Иисус, Спасител, Месия, Син Божий, Богочовек.
16	Изкушенията на Иисус Христос в пустинята	<i>м. I IV седм.</i>	Нови знания	Запознаване с библейския разказ и изкушенията, с които дяволът се мъчи да ни поведе по пътя на греха.	По примера на Христос да противодействаме на злото в света.	Дявол, пустиня, пост, молитва, изкушение, съблазън.
17	Обобщение в края на I срок	<i>м. I V седм.</i>	Преговор	Систематизиране и затвърдяване на основните знания, научени до този момент.	Какво ново научих за вярата?	Сътворението на света, видове молитви, Божиите заповеди, Христос, Месия.

14 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Детството на Исус Христос. 12-годишният Исус в храма“, м. януари

Въпроси за преговор:

1. Защо посрещаме Рождество Христово с радост? – защото се ражда Спасителя на света, нашия Господ Исус Христос.

2. Какво е милосърдие? – това е проява на грижа за ближните и помощ за нуждаещите се в името на Бога.

3. Как проявихме милосърдие по Рождественските празници? – с благотворителност, като оказахме внимание и помощ на своите близки и към болни, самотни и нуждаещи се.

Детството на Исус Христос. 12 годишният Исус в храма.

Раждането на Исус Христос. Нека си припомним събитието на Христовото Рождество. Богомладенецът Исус се родил във Витлеем – в земите на Палестина, днешен Израел. На небето се явила голяма и светла звезда. Видели я трима мъдрец, които живеели в далечни източни страни. Те открили по нея, че ще се роди иудейския Цар. Отишли в Йерусалим и започнали да разпитват къде се е родил Той – Царя на царете.

Цар Ирод чул това и много се уплашил. Помислил си, че е дошъл краят на царуването му, щом се е родил нов, дългоочакван цар. Той помолил мъдреците да му известят, когато намерят Младенеца, за да иде да Му се поклони.

Мъдреците, водени от чудната звезда, се упътили за Витлеем. Звездата застанала над пещерата, където бил новороденият Младенец. С голяма радост те Му се поклонили и Му поднесли като на Цар скъпи дарове: злато, ливан и смирна.

Бягството в Египет. През нощта Бог казал на мъдреците да не се връщат при Ирод, защото той иска да погуби Младенеца и те заминали за своята страна по друг път. Ангел Господен се явил на сън на Йосиф – спътника и закрилника на Божията Майка и му казал:

— Вземи Младенеца и Майка Му и бягай в Египет. Там ще стоиш, докато ти кажа, защото Ирод търси да погуби Исус.

Рано сутринта благочестивото семейство било вече далеч от Витлеем, на път за Египет.

Като не получил известие от мъдреците, злият Ирод разбрал, че е измамен. Той се разгневил и изпратил войници да избият във Витлеем и околността му всички деца от две години надолу. Ирод се надявал, че между избитите деца ще попадне и новороденият Цар иудейски. Плач и писък изпълнили Витлеем и околността му.

Животът на Исус в Назарет. Скоро Ирод умрял от мъчителна болест. Ангел Господен се явил на сън на Йосиф и му казал, че може да се върне, защото Ирод вече не е между живите. Йосиф се върнал в Палестина със света Дева Мария и Младенеца Исус и се заселили в малкия град Назарет.

На 40-ия ден след раждането на Христа, Йосиф и света Дева Мария занесли

Богомладенеца в Йерусалимския храм, за да Го представят на Господа според Мойсеевия закон (Помните ли кой е Мойсей? – Един от старозаветните пророци, на когото Бог даде 10-те Божии заповеди).

Малкият Иисус растял сред жителите на Назарет. Помагал на майка си, учел се на дърводелство от баща си. Той растял, изпълнен с мъдрост и благодат Божия. Ето как евангелията разказват за разкриване на Божествеността в малкия Иисус:

12 годишният Иисус в храма. Евреите всяка година се стичали от цяла Иудея в Йерусалим на празника Пасха, който бил установен по случай освобождението им от египетско робство. Старецът Йосиф и света Дева Мария тръгнали за празника като взели със себе си дванадесетгодишния Иисус.

След като празничните дни свършили, те побързали да тръгнат за дома си. Иисус останал в Йерусалим, но те не забелязали това, като мислели, че Той върви с техни роднини. Веднага се върнали и Го търсили в Йерусалим цели три дни.

Влезли в храма и пред погледа им се разкрила чудна гледка. Иисус седял сред множество еврейски учители, повечето от които били възрастни и се смятали за мъдри. Той разговарял с тях, а те оставали удивени и смаяни от Неговия разум, който надвишавал и най-високата им мъдрост и вникване в свещените текстове.

На въпроса на разтревожената Майка защо е направил така, Иисус отговорил кротко, че Божият храм е Негов дом. С това искал да каже, че е Син Божии, че Бог е Неговия истински Баща.

Въпроси към урока:

1. Защо света Дева Мария, старецът Йосиф и Богомладенецът трябвало да бягат в Египет? - защото жестокият цар Ирод искал да погуби Иисус, Когото мъдреците почели като иудейски Цар.

2. Къде живял през детството си Иисус? – в малкия град Назарет.

3. Кога и как малкият Иисус проявил Своята Божественост? – на 12 годишна възраст, когато на Пасха останал в Йерусалимския храм и беседвал мъдро с еврейските учители. Храмът Божий Той нарекъл Свой дом, защото Бог е Неговият истински Баща.

Задача: Разгледайте мозайката, на която е изобразена беседата на 12 годишния Иисус с еврейските учители и оцветете приложението.

Дванадесетгодишният Исус в храма

15 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Богочовекът Исус Христос“, м. януари

Въпроси за преговор:

1. Защо света Дева Мария, старецът Йосиф и Младенецът трябвало да бягат в Египет? - защото жестокият цар Ирод искал да погуби Исус, като се страхувал, че ще му отнеме властта на цар.

2. Къде живял през детството си Исус? – в малкия град Назарет.

3. Кога и как Исус Христос проявил Своята Божественост за първи път? – на 12 годишна възраст, когато на Пасха останал в Йерусалимския храм и беседвал мъдро с еврейските учители. Храмът Божий Той нарекъл Свой дом, а Бог – Свой истински Баща.

Богочовекът Исус Христос

Света Троица – трите Лица на Бога. Ние знаем, че Бог е един, но има три Лица – Бог Отец, Бог Син и Бог Дух Свети – Света Троица.

Кога Бог засвидетелства Своите три Лица? – при Кръщение Господне, когато Бог Син се кръщава във водите на река Йордан, Бог Дух Свети се спуска във вид на гълъб над главата Му, а Бог Отец казва: „Това е Моят възлюбен Си

Исус Христос – истински човек. Господ Исус Христос е Бог Син – второто лице на Светата Троица. Той съществува вечно и неразделно с Бог Отец и Бог Дух Свети.

Кога и как Божият Син се явява в плът на земята? – Преди повече от 2000 години Божият Син се ражда на земята като човек от пресвета Дева Мария. Божият Син става истински човек – придобива човешко тяло, човешки чувства и действия като всички нас човеците. Но се отличава от нас по това, че няма грях – Той е съвършен човек. А всички ние имаме грехове.

Защо хората са грешни дори още при самото си раждане? – Заради грехопадението на първите хора – Адам и Ева, които като сториха грях, нарушавайки Божията заповед, загубиха своята святост и станаха грешни, предавайки като болест греха и на своите потомци.

Исус Христос – истински Бог. Божият Син, макар да станал човек, си останал истински Бог. Това се проявява в Неговата Божествена мъдрост и сила да върши чудеса.

Кои чудеса извършил нашия Господ Исус Христос, докато живял на земята? – Той се родил по свръхестествен начин от девица, лекувал болни, които земните лекари не успявали да изцерят, Той прогонвал бесове от човеците, укротявал природните стихии, умножил един хляб и 5 риби, като нахранил 5 хиляди души, без да се броят жени и деца, Той възкресявал хора. И много други чудеса – писани и неписани, за които, ако се беше писало, не биха стигнали и всичките книги на земята.

Богочовекът Иисус Христос – нашият Спасител. В Божия Син – Господ Иисус Христос неразделно, без да се смесват съществуват Божественото и човешкото. Затова Го наричаме Богочовек.

Защо Бог се яви сред нас като човек? – Той се роди като човек поради голямата си любов към хората. Хората бяха наказани от Бога за нарушаване на Божията заповед със злини, болести и смърт и пребиваване в ада. Като прие страдания и кръстна смърт заради нашите грехове, Господ Иисус Христос ни избави от наказанието и ни изчисти от греховете. Така върна възможността на хората за придобиване на вечен живот в рай, която нашите прародители и техните потомци бяха загубили.

Като се кръстваме в Името Христово получаваме пълно опрощаване на греховете. Но ако и след кръщението сторим грях, Той ни показва път за спасение.

Какъв е този път за спасение от греховете? – покаяние за греховете, изповед, причастие и изпълнение на Божиите заповеди. Затова Богочовекът Иисус Христос наричаме наш Спасител и в молитвите си всеки ден Му благодарим за безграничната любов и великата милост към нас, грешните човеци.

Въпроси към урока:

1. Защо Господ Иисус Христос е истински човек? – Той приема човешка плът, човешко тяло, човешки чувства и действия, но няма грях.

2. Защо Господ Иисус Христос е истински Бог? – Той е второто лице на Светата Троица – Божият Син, Който е истински Бог – вечен, премъдър и силен да върши чудеса.

3. Защо Го наричаме Богочовек? – защото в Него неразделно, без да се смесват съществуват Божественото и човешкото.

4. Защо Той е нашият Спасител? – защото страда и прие кръстна смърт за опрощаване на нашите грехове и ни показва път за спасение и вечен живот.

Задача: Запознайте се с иконата на Господ Иисус Христос. Иконата изобразява Личността на Господа. Ореолът разкрива Неговата Божественост и се отличава с вписан кръст и буквите OWN, които означават думата Вечният. Оцветете приложението.

Господ Исус Христос

16 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Изкушенията на Иисус Христос в пустинята“, м. януари

Въпроси за преговор:

1. **Защо Господ Иисус Христос е истински човек?** – Той приема човешка плът, човешко тяло, човешки чувства и действия, но няма грях.
2. **Защо Господ Иисус Христос е истински Бог?** – Той е второто лице на Светата Троица – Божият Син, Който е истински Бог – вечен, премъдър и силен да върши чудеса.
3. **Защо Го наричаме Богочовек?** – в Него неразделно, без да се смесват съществуват Божественото и човешкото.
4. **Защо Той е нашият Спасител?** – защото страда и прие кръстна смърт за опрощаване на нашите грехове и ни показва път за спасение и вечен живот.

Изкушенията на Иисус Христос в пустинята

Изкушение, съблазън – това е дело на злия дух – сатана, дявол, който се стреми да отдели човека от Бога и да го подчини на себе си. Да изкушаваш някого, означава да го караш да съгреша. Чрез изкушенията дяволът ни води към нарушаване на Божиите заповеди - привлича ни да удовлетворим своите греховни желаниа или ни довежда беди, които ни карат да роптаем срещу Бога.

В Новия завет на Библията се разказва как дяволът изкушавал Самия Господ Иисус Христос. След Кръщението Си, Иисус Христос не излязъл веднага сред хората да ги поучава, а отишъл в близката до река Йордан пустиня да се подготви за обществено служение. Прекарал там в денонощна молитва и строг пост, без да яде нищо 40 дни и 40 ноци. На четиридесетия ден огладнял. Тогава дяволът пристъпил да изкушава Иисус.

Като знаел, че Той е огладнял, сатаната Му казал:

— Ако си Син Божи, кажи на тия камъни да станат хляб, за да се нахраниш.

— В свещените книги е писано, че не само с хляб живее човек, а и с всяко слово, което излиза от Божиите уста - отвърнал Христос. С тези думи нашия Господ показва, че духовната храна стои за човека по-високо от телесната.

Злият дух пристъпил към друго изкушение. В миг той повел Христос към Йерусалим, поставил Го на най-високата част на Йерусалимския храм и Му рекъл:

— Ако наистина Ти си Син Божи, хвърли се долу. В свещените книги е писано, че Бог ще заповяда на ангелите си да Те понесат на ръце, да не препънеш ногата Си о камък.

— В свещените книги е писано също: „Не изкушавай Господа, твоя Бог” — отговорил Иисус. Нашият Господ показал с този отговор, че не е дошъл на земята да търси слава и да смайва хората с безполезни чудеса, но да спаси хората от злото.

Сатаната се смутил от този отговор. Той поискал за трети път да съблазни Христос, затова Го завел на една висока планина. Оттам Му показал всички царства на света и техните богатства и Му казал:

— Всичко това ще Ти дам, ако паднеш и ми се поклониш!

— Махни се от Мене, сатана! Защото е писано: „На Господа Бога да се покланяме и само на Него да служим” - отвърнал решително Христос. С този отговор Господ издига служенето на Бога над всичко.

Като не можал да съблазни с нищо Христос, сатаната отстъпил посрамен. Дошли ангели и започнали да служат на Господа.

Удържаната победа над дявола от нашия Господ трябва да бъде пример за нас, защото и ние всеки ден биваме изкушавани. Бог допуска дяволът да ни изкушава, за да изпита вярата ни, да ни помогне да се преборим със страстите си, да ни направи достойни за Царството Божие. Който отхвърля изкушенията и роптае, той отхвърля спасението. Който търпи с благодарност и призовава Бог на помощ, той ще премине през изкушението и ще придобие духовен опит и сила.

Да търсим словото Божие, да следваме Божиите заповеди и да се стремим да придобием Царството Божие за нас е много по-ценно от придобиването на всичките земни богатства, величие и слава.

Въпроси към урока:

1.Къде отишъл Иисус Христос веднага след кръщението Си и защо? – Той отишъл в близката до река Йордан пустиня и прекарал 40 дни и нощи в строг пост без да яде нищо, за да се подготви за трудното дело на човешкото спасение.

2.Кой дошъл да изкушава Христос? – сатаната, наречен дявол, дошъл да изкушава Иисус Христос, за да го отдели от Бога Отец и да Го подчини на себе си.

3.Как Господ устоял на изкушенията? – Той отхвърлил всички предложения на дявола и дяволът изчезнал, а дошли да Му служат ангели.

4.Как ще разберем, че ни изкушава сатаната и как ще постъпим?- сатаната ни предлага да нарушим Божиите заповеди и ние трябва да молим Бог за помощ и търпение в изкушенията.

Задача: Помислете за случка във вашия живот, когато сте били изкушени да нарушите Божиите заповеди. Ако знаете поучителна случка с ваши близки, приятели или сте прочели разказ на тази тема, споделете със своите съученици.

17 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Преговор-обобщение в края на 1 срок“, м. януари

Задача 1. Прочетете внимателно текста и се опитайте да попълните пропуснатите думи.

Как вярваме

Хората вярват в различни неща, но е правилно да вярваме в Единия истинен Бог, Който православната църква почита като Света Троица – Бог - ....., Бог - ....., и Бог - .....

Всяка друга вяра е напразна и се нарича ..... Днес много хора имат такава напразна вяра, но това е отдалечаване от Бога и съюзяване със злите сили. Както знаете, освен добри ангели има и зли сили. Те са наречени ....., а техният предводител е ..... Заради своята гордост, те са изгонени от рая. Те не могат да ни сторят зло, освен ако ние сами не се съгласим да изпълняваме волята им. Нашата сигурна защита срещу злите сили е .....

Всички, които вярват правилно знаят:

Бог е Творец на невидимия и на видимия свят. Светът, в който живеем е сътворен премъдро от нашия Бог. Творецът създава първо невидимия свят на ....., а после и видимия свят и нас хората. При сътворението Бог си служи само със Своето ..... Той сътворява всичко за ..... дни, а на ..... ден си отпочива от Своите дела и благославя този ден, в който не бива да работим, а да го посветим на Бога. За нас православните християни този ден, в който не работим, а отиваме на църква и вършим дела на милосърдие е ....., защото .....

Бог ни се открива по различни начини. На първо място Бог се разкрива чрез величественото творение, което говори за един велик Творец. На второ място Бог разкрива Божествените истини на хора свети, наречени ....., които ги предават на другите хора. Но в най-голяма степен хората познават Бога, откогато на земята се роди Божия Син – Спасителя Христос, който Сам изясни Божието учение и даде пример със Своите дела и саможертва. Всички тези истини за сътворението, за живота преди и след Христа са записани в .....

Божии заповеди. Бог дава на великия пророк ..... две каменни плочи (.....) със записани на тях 10-те Божии заповеди. Нека си ги припомним:

I заповед: *Аз съм Господ Бог твой, да нямаш други богове, освен Мене.*

II заповед: *Не си прави кумир (идол) и никакво изображение на онова що е горе на небето, що е долу на земята, не им се кланяй и не им служи.*

III заповед: *Не изговаряй напразно името на Господа, твоя Бог.*

IV заповед: *Помни съботния ден, за да го пазиш свят. Шест дни работи и върши в тях всичката си работа, а седмия ден е събота на Господа, твоя Бог – не върши в него никаква работа.*

V заповед: *Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и да живееш дълги години на земята.*

VI заповед: *Не убивай!*

VII заповед: *Не прелюбодействай!*

VIII заповед: *Не кради!*

IX заповед: *Не лъжесвидетелствай!*

X заповед: *Не пожелавай дома на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито нивата, нито вола му...*

Освен тези заповеди, Господ Исус Христос дава нова заповед на Своите ученици. През 2 срок предстои подробно да се запознаете с тях.

Как да станем угодни на Бога? Господ Исус Христос дойде на земята от любов към хората, за да призове грешниците към покаяние, защото иска всички хора да се спасят и да живеят с Него в рай. За да станем угодни на Бога, трябва да имаме чиста съвест. Съвестта е ..... Съвестта е чиста, когато не грешим, когато изпълняваме Божиите заповеди, участваме в живота на църквата и в нейните тайнства.

Когато разкриваме своите грехове пред свещеник при тайнството ....., Сам Господ очиства душата ни, а когато приемаме Тялото и Кръвта Христови при тайнството ....., Бог се съединява с нас и живее в нас и ние в Него. Така предвкуσαμε блаженството на рай.

Светците – Божии приятели. Всеки човек, който изпълнява Божиите заповеди и от сърце обича Бога и ближните си, получава от Бога сила да върши велики дела, да устоява на големи изпитания, а след смъртта си се удостоява да бъде завинаги с Бога в царството небесно. Всички тези хора, които са угодили на Бога, стават Божии хора, Божии приятели. Наричаме ги ..... Света Екатерина, света София и трите ѝ дъщери ....., и ..... претърпяват големи страдания и приемат смърт, защитавайки вярата. Затова ги наричаме .....

Проверете дали вярно сте изпълнили задачата, като прочетете същия текст, в който са попълнени липсващите думи:

Как вярваме

Хората вярват в различни неща, но е правилно да вярваме в Единия истинен Бог, Който православната църква почита като Света Троица – *Бог Отец, Бог Син и Бог Дух Свети.*

Всяка друга вяра е напразна и се нарича *суеверие*. Днес много хора имат такава напразна вяра, но това е отдалечаване от Бога и съюзяване със злите сили. Както знаете, освен добри ангели има и зли сили. Те са наречени *демони, бесове*, а техният предводител е наречен *дявол, сатана*. Заради своята гордост, те са изгонени от рай. Те не могат да ни сторят зло, освен ако ние сами не се съгласим да изпълняваме волята им. Нашата сигурна защита срещу злите сили е *вярата в Бога и изпълняване на Божиите заповеди, молитвата, носенето на кръстче и прекръстването, участието в църковния живот.*

Всички, които вярват правилно знаят:

Бог е Творец на невидимия и на видимия свят. Светът, в който живеем е сътворен премъдро от нашия Бог. Творецът създава първо невидимия свят на *ангелите*, а после и видимия свят и нас хората. При сътворението Бог си служи само със Своето *Слово*. Той сътворява всичко за *шест творчески* дни, а на *седмия* ден си отпочива от Своите дела и благославя този ден, в който не бива да работим, а да го посветим на Бога. За нас православните християни този ден, в който не работим, а отиваме на църква и вършим дела на милосърдие е *неделята*, защото *тогава е Възкресението Христово*.

Бог ни се открива по различни начини. На първо място Бог се разкрива чрез величественото творение - света, което говори за един велик Творец. На второ място Бог разкрива Божествените истини на хора свети, наречени *пророци*, които ги предават на другите хора. Но в най-голяма степен хората познават Бога, когато на земята се ражда Божия Син, който Сам изясни Божието учение и даде пример със Своите дела и саможертва. Всички тези истини за сътворението, за живота преди и след Христа са записани в *Библията (Свещеното Писание на Стария и Новия Завет)*.

Божии заповеди. Бог дава на великия пророк *Мойсей* две каменни плочи (*скрижали*) със записани на тях 10-те Божии заповеди. Нека си ги припомним:

I заповед: *Аз съм Господ Бог твой, да нямаш други богове, освен Мене.*

II заповед: *Не си прави кумир (идол) и никакво изображение на онова що е горе на небето, що е долу на земята, не им се кланяй и не им служи.*

III заповед: *Не изговаряй напразно името на Господа, твоя Бог.*

IV заповед: *Помни съботния ден, за да го пазиш свят. Шест дни работи и върши в тях всичката си работа, а седмия ден е събота на Господа, твоя Бог – не върши в него никаква работа.*

V заповед: *Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и да живееш дълги години на земята.*

VI заповед: *Не убивай!*

VII заповед: *Не прелюбодействай!*

VIII заповед: *Не кради!*

IX заповед: *Не лъжесвидетелствай!*

X заповед: *Не пожелавай дома на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито нивата, нито вола му...*

Освен тези заповеди, Господ Иисус Христос дава нова заповед на Своите ученици. През 2 срок предстои подробно да се запознаете с тях.

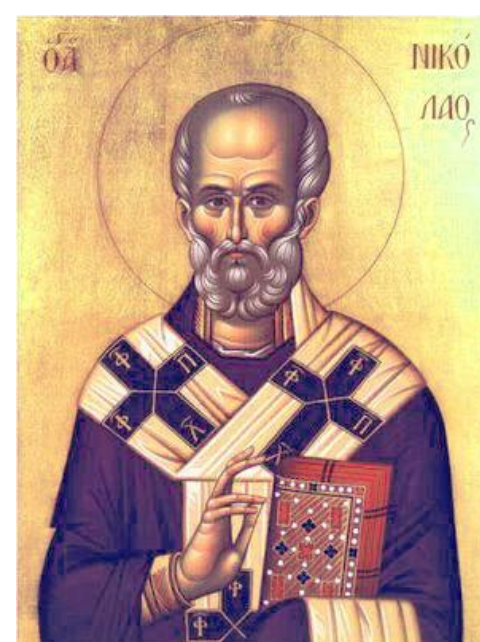
Как да станем угодни на Бога? Господ Иисус Христос дойде на земята от любов към хората, за да призове грешниците към покаяние, защото иска всички хора да се спасят и да живеят с Него в рай. За да станем угодни на Бога, трябва да имаме чиста съвест. Съвестта е *гласът Божий в нас*. Съвестта е чиста, когато не грешим, когато изпълняваме Божиите заповеди, участваме в живота на църквата и в нейните тайнства.

Когато разкриваме своите грехове пред свещеник при тайнството *Изповед*, Сам Господ очиства душата ни, а когато приемаме Тялото и Кръвта Христови при тайнството *Свето Причастие*, Бог се съединява с нас и живее в нас и ние в Него. Така предвкусваме блаженството на рай.

Светците – Божии приятели. Всеки човек, който изпълнява Божиите заповеди и от сърце обича Бога и ближните си, получава от Бога сила да върши

велики дела, да устоява на големи изпитания, а след смъртта си се удостоява да бъде завинаги с Бога в царството небесно. Всички тези хора, които са угодили на Бога, стават Божии хора, Божии приятели. Наричаме ги **светци**. Света Екатерина, света София и трите ѝ дъщери **Вяра, Надежда и Любов** претърпяват големи страдания и приемат смърт, защитавайки вярата. Затова ги наричаме **светци мъченици**.

Задача 2: Разгледайте иконите и си припомнете какво е било житието на тези светци? Кой от тях са мъченици за Христовата вяра като светите Вяра, Надежда, Любов и тяхната майка? Кой са посветили живота си на Бога като се оттеглили в манастир или в отшелничество, където пребивавали в постничество и молитви към Бога и които наричаме преподобни. Вие познавате и светци, които наричаме светители – епископи, които с живота и делата си станали „правило на вярата“ за православните християни. Кой от посочените светци бил такъв?

2 срок

Тематично разпределение

3 клас, месец февруари

МЕСЕЦ ФЕВРУАРИ						
Методически единици		Месец Седмица	Вид на урока	Религиозно-образователни цели и задачи	Нравствени послания	Ключови понятия
18	Проповедта на планината (1-4 блаженства)	<i>м. II I и II седм.</i>	Нови знания	Начало на обществената проповед на Иисус Христос сред народа и нейната сила за нравствено преобразяване и спасение на хората.	По това ще ни познаят, че сме християни, ако изпълняваме волята на Христа Спасителя.	Обществена проповед, блаженства, „бедни духом”.
19	Проповедта на планината (5-9 блаженства)					
20	Възкресяване на сина на вдовицата и дъщерята на Иаир	<i>м. II III седм.</i>	Нови знания	Запознаване с различните чудеса на Иисус Христос. Да благодарим на Бога за	Ако имаш силна вяра в Бога – чудесата стават реалност!	Чудо, изцеление, възкресяване, вяра, упование.
21	Изцеление на десетте прокажени	<i>м. II IV седм.</i>	Нови знания	всяко Негово благодеяние и милост.		

18 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Проповедта на планината (първите пет блаженства)“, м. февруари

Въпроси за преговор:

1. **Защо Господ Иисус Христос е истински човек?** – Той приема човешка плът, човешко тяло, човешки чувства и действия, става човек, но няма грях.
2. **Защо Господ Иисус Христос е истински Бог?** – Той е второто лице на Светата Троица – Божият Син, Който е истински Бог – вечен, премъдър и силен да върши чудеса.
3. **Защо Го наричаме Богочовек?** – защото в Него неразделно, без да се смесват съществуват Божественото и човешкото.

Проповедта на планината

(първите пет блаженства)

Много хора следвали Иисус Христос, за да слушат учението Му. Веднъж Той ги повел към една планина, където под открито небе произнесъл една от Своите най-хубави проповеди, която наричаме Проповедта на планината (Матей 5:1—16).

В началото на тази проповед Спасителят разкрива кои са най-важните добродетели за християнина. Тези добродетели могат да отведат човека в Царството небесно (рая). Блаженството е състояние, с което Бог дарява човека и което надхвърля представата за всяко земно щастие. Блажен е този човек, който общува с Бога.

В проповедта се изброяват девет блаженства. На днешния урок ще се запознаем с първите пет от тях:

1. *Блажени бедните духом, защото тяхно е Царството небесно.*
2. *Блажени плачещите, защото те ще се утешат.*
3. *Блажени кротките, защото те ще наследят земята.*
4. *Блажени гладните и жадните за правда, защото те ще се наситят.*
5. *Блажени милостивите, защото те ще бъдат помилувани.*

1. Блажени бедните духом, защото тяхно е Царството небесно.

Кои са бедните духом, как мислите? – Бедните духом са смирените. Смирението е обратното на гордостта. Христос всякога осъждал гордостта и хвалел смирението. Смирените осъзнават че всичко, което имат и което постигат е от Бога и не разчитат само на собствените си сили, а просят помощ от Бога. Гордите пък разчитат само на себе си и се превъзнасят над другите.

Спомнете си, че заради своята гордост най-първият от ангелите пропадна най-ниско. *Как се казва този паднал ангел?* – сатана, дявол. *Спомняте ли си кога той се появява за пръв път в човешката история?* – дяволът във вид на змия изкушава първите хора Адам и Ева да ядат от забранения плод.

На бедните духом Бог обещава блаженството на Царството небесно.

2. Блажени плачещите, защото те ще се утешат.

От грехопадението до днес животът на хората минава в трудове и скърби. Много сълзи проливат хората, но не всички плачещи ще бъдат утешени. Бог приема сълзите на праведните и сълзите на разкайващите се грешници. Добър пример ни дава Исус Христос в притчата за блудния син. *Знаете ли тази притча?* – Блудният син се върна с плач и разкаяние при своя баща и беше приет с много любов.

Спасителят ще даде утешение на всички, които с търпение понасят негодите, които искрено се разкайват, като им обещава вечна радост, която ще премахне всяка сълза от очите им.

3. Блажени кротките, защото те ще наследят земята.

Кротък ще рече незлобив, търпелив. Често кротките биват наричани мекушави, че понасят обидите и оскърбленията без раздражение и гняв, без съпротива.

Но кротостта е проява на мъжество. Христос ни учи да отвърщаме на злото с добро. Злото се побеждава по-лесно с кротост и братска любов, отколкото с гняв и злоба. Христос казва за Себе Си: „*Поучете се от Мене, понеже Съм кротък и смирен по сърце...*” (Мат. 11:29). Най-добрият пример за кротост ни е дал Христос. Неговите врагове Го хулели, а Той не отговарял, мъчили Го и разпънали на кръст, а Той се молел за враговете Си.

Само хора, които имат кротки и незлобиви сърца и се опитват да подражават на кротостта на Христос, ще наследят онова „ново небе” и „нова земя”, за които ни говори Свещеното Писание.

4. Блажени гладните и жадните за правда, защото те ще се наситят.

На земята се шири неправда (нечестност, несправедливост), защото хората не живеят според учението на Христос. Истинският християнин страда от неправдите на света. Той дълбоко съчувства на страдащите, онеправданите, бедните и измъчените.

Гладните и жадните за правда са тези, които жадуват за Божията справедливост. Както гладният иска да утоли своя глад, така и търсещите Божията правда изпитват неизказана радост от нейното възтържествуване. Затова тези, които се стремят към Божията правда са блажени.

5. Блажени са милостивите, защото те ще бъдат помилвани.

Вие знаете какво означава да бъдем милосърдни (милостиви) – да съчувстваме на страдащите, да помогнем на нуждаещите се, да се погрижим за немощните и болните, да утешим скърбящите.

По-лесно проявяваме милосърдие към страдащите без вина, но когато смятаме някой за виновен, ние тежко го съдим, отбягваме го и го обричаме на самота и отчаяние. Не така постъпва Господ. Той дойде на земята от милост към грешниците, да ги призове към покаяние и спасение. И ние трябва да проявим милост, като се мъчим да отклоним сгрешилия от лош път, да просветим заблудения с истината и да се молим за виновния.

Господ Исус Христос причислява милостивите към блажените в Царството небесно.

Въпроси към урока:

1. **Какво значи блаженство? Какво значи блажен?**- Блаженството е състояние, с което Бог дарява човека и което надхвърля всяко земно щастие. Блажен човек е, който общува с Бога.
2. **Как се нарича тази проповед, в която Господ Иисус Христос разказва за блаженствата?** – Проповедта на планината.
3. **Кое е първото блаженство?** – „Блажени бедните духом, защото тяхно е Царството небесно”
4. **Кои са бедните духом?** – смирените, на които е чужда гордостта.
5. **Кои плачещи има предвид Господ във второто блаженство?** – тези, които с търпение понасят скърбите и се разкайват за греховете си.
6. **Кажете ми кротостта присъства ли сред блаженствата?** – да, тя е важна добродетел, а който се стреми към нея, подражава на Самия Христос?
7. **В четвъртото блаженство „Блажени гладните и жадните за правда, защото те ще се наситят” какво се има предвид под правда?**– има се предвид Божията справедливост.
8. **Какви са милостивите?**- те съчувстват на страдащите и им помагат, молят се и за виновните и се стремят да ги отклонят от лошия път.

Задача: Напишете кратко съчинение как кротостта, правдата и милостта сред учениците могат да спрат агресията в училище?

19 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Проповедта на планината (шесто до девето блаженства)“, м. февруари

Въпроси за преговор:

1. **Какво значи блаженство? Какво значи блажен?**- Блаженството е състояние, с което Бог дарява човека и което надхвърля всяко земно щастие. Блажен човек е, който общува с Бога.
2. **Кои са бедните духом?** – смирените, на които е чужда гордостта.
3. **Кои плачещи има предвид Господ във второто блаженство?** – тези, които с търпение понасят скърбите и се разкайват за греховете си.
4. **Защо кротостта е сила ?** – тя слага край на враждата, докато злобата и гневът я разпалват.
5. **За коя правда се говори в блаженствата?**– има се предвид Божията справедливост.
6. **Какви са милостивите?**- те съчувстват на страдащите и им помагат, молят се и за виновните и се стремят да ги отклонят от лошия път.

Проповедта на планината

(шесто до девето блаженство)

6. *Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога.*
7. *Блажени миротворците, защото те ще се нарекат синове Божии.*
8. *Блажени изгонените заради правда, защото тяхно е царството небесно.*
9. *Блажени сте вие, когато ви похулят и изгонят, и кажат против вас лъжовно каква и да е лоша дума заради Мене. Радвайте се и се веселете, защото голяма е наградата ви на небесата; тъй бяха гонени и пророците, които бяха преди вас.*

6. Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога.

Чистите по сърце не таят в сърцата си злоба, завист, гордост и не оставят неочистено ни едно петно от сторени грехове, но ги изповядват и се стремят да не ги повтарят. Чисто сърце е сърцето, изчистено от греховни навици.

Във вечния живот хората с чисти сърца ще бъдат с Бога.

7. Блажени миротворците, защото те ще се нарекат синове Божии.

Миротворци се наричат ония човеци, които не само че помежду си живеят братски, но ако забележат, че други се карат, употребяват всички усилия да ги помирят. Същевременно миротворци са тези, които имат мир и покой в собствените си души.

Сам Господ Иисус Христос е наречен Княз на мира. Неслучайно, когато Той се ражда, първата вест, която чуват пастирите е, „*Слава във висините Богу, на земята мир, между човеците благоволение*”. Благоволение ще рече блага воля, сговор между човеците.

На миротворците Спасителят обещава, че ще се нарекат синове Божии, защото подражават на великия Миротворец — Божия Син, Който дойде на земята да помири съгрешилите хора с Бога.

8. Блажени са изгонените заради правдата, защото тяхно е царството небесно.

Божията правда е Божията справеливост, която намираме в Христовото учение. Гонени заради правда са онези, които са преследвани заради верността си към Христовото учение. Христос ни учи да понасяме с мъжество и търпение нещастията, в които често изпадаме, когато не искаме да се отречем от Неговото учение.

На гонените за правда Бог обещава Царството небесно, в което цари Божествената справедливост.

9. Блажени сте вие, когато ви похулят и изгонят, и кажат против вас лъжовно каква и да е лоша дума заради Мене. Радвайте се и се веселете, защото голяма е наградата ви на небесата; тъй бяха гонени и пророците, които бяха преди вас.

Най-много гонени и хулени за Христа са светите апостоли и мъченици за вярата. Те отивали на нечувани страдания и смърт с радост, заради Бога и подражавайки на Неговата саможертва на кръста.

В днешното време на безверие, вярашците в Бога биват осмивани като заблудени и изостанали. Често децата, които с чисти сърца приемат вярата в Бога, когато им се присмеят, започват да се срамуват и дори да отричат вярата си.

Запомнете, че никой който вярва в Бога и мъжествено приема оскърбленията заради Бога, няма да бъде посрамен. На тези, които останат верни на Бога докрай, Спасителят обещава голяма награда на небето.

Въпроси към урока:

- 1. Какво е според вас чистото сърце?** – сърце, изчистено от греховните навици.
- 2. Защо Бог нарича миротворците синове Божии?** – защото носят мир в душите си и мир между хората.
- 3. Какво означава правда?** - Това е Божията справедливост, която намираме в Христовото учение.
- 4. Защо е голяма наградата на гонените заради Бога?** – Защото мъжествено посрещат гоненията и остават верни на Христос докрай.

20 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Възкресяване сина на вдовицата и дъщерята на Иаир“, м. февруари

Въпроси за преговор:

1. **Какво е според вас чистото сърце?** – сърце, изчистено от греховните навици.
2. **Защо Бог нарича миротворците синове Божии?** – защото носят мир в душите си и мир между хората.
3. **Какво означава правда?** -Това е Божията справедливост, която намираме в Христовото учение.
4. **Защо е голяма наградата на гонените заради Бога?** – Защото мъжествено посрещат гоненията и остават верни на Христос докрай.

Възкресяване сина на вдовицата и дъщерята на Иаир

Много са чудесата, които извършил нашия Господ докато живял сред хората, затова в евангелието на Йоан се казва „...ако би се писало подробно..и цял свят не би побрал написаните книги”.

Да си припомним чудесата, за които вече знаете:

Кое е първото чудо на Господ, което сторил в Кана Галилейска по молба на своята майка Пресвета Богородица? – На сватбата в Кана Галилейска, когато виното свършило, по молба на своята майка Господ превърнал водата във вино.

Как Господ нахранил прегладнелите хора, които останали да слушат проповедта му до късно?- Господ благословил 5 хляба и 2 риби и като разчупил, учениците раздали на присъстващите пет хиляди души, без да се броят жени и деца. Всички се нахранили и останали къшеи 12 коша.

Какво чудо сторил Господ във Витезда?- В къпалнята Витезда чакали много болни Ангел Господен да раздвижи водата и който успее пръв да се потопи, оздравявал. Един разслабен (парализиран) никога не успявал, защото нямало кой да го спусне. Господ се съжалил над него и го изцерил, а той взел постелката си и ходел навсякъде, прославяйки Бога.

Днес ще се спрем на библейските разкази за две чудеса на възкресяване, които извършил нашия Господ. Възкресяване означава мъртъв да се върне към живот.

Възкресяване на сина на вдовицата (Лука 7:11-17). Господ не само лекувал болните, Той възкресявал мъртвите. Веднъж починал едничкия син на бедна вдовица. Вестта за нещастieto потресла всички жители, но безутешно скърбяла майката. Тъжното погребално шествие се носело бавно. Спасителят видял ридаещата майка и сърцето му се свило от мъка и състрадание. Пристъпил към нея нашият Господ и я утешил:

– Не плачи!

След това дал знак на носачите да спрат, дошъл до покойника и пред смаяния поглед на всички властно извикал:

– Момко, стани!

Мъртвецът, сякаш събуден от дълбок сън, се повдигнал, седнал и започнал да говори. Господ Иисус Христос хванал възкръсналия юноша за ръката и го предал на обезумялата от радост майка. Тогава всички започнали да хвалят Бога.

Възкресяване на дъщерята на Иаир (Лука 8:40-56). В Библията се разказва и за друг случай на възкресяване на мъртвец. Това е дъщерята на началника на синагогата Иаир (синагогата е молитвен дом на евреите, както за нас е църквата). Дъщеря му била на около 12 години и била тежко болна, като се очаквало да умре. Началникът помолил Иисус да посети дома му и да излекува обичаното чедо. Но още докато разговаряли, дошъл някой от дома на разтревожения баща и казал, че вече е късно Иисус да отива у тях, защото момичето е умряло. Но Иисус като чул това, отговорил:

– Не бой се, само вярвай и спасена ще бъде!

Той ги успокоил, като им казал да не плачат, защото тя не е умряла, а спи. Тогава присъстващите започнали да Му се присмиват. А Той хванал за ръка детето и извикал:

– Момиче, стани!

Духът ѝ се възвърнал и тя веднага станала за почуда и радост на родителите си.

От тези два разказа за чудесното възкресяване на мъртви от нашия Господ, още веднъж се убеждаваме, че за Бога няма нищо невъзможно. Той според обещанието си ще възкреси мъртвите при славното Свое второ пришествие на земята.

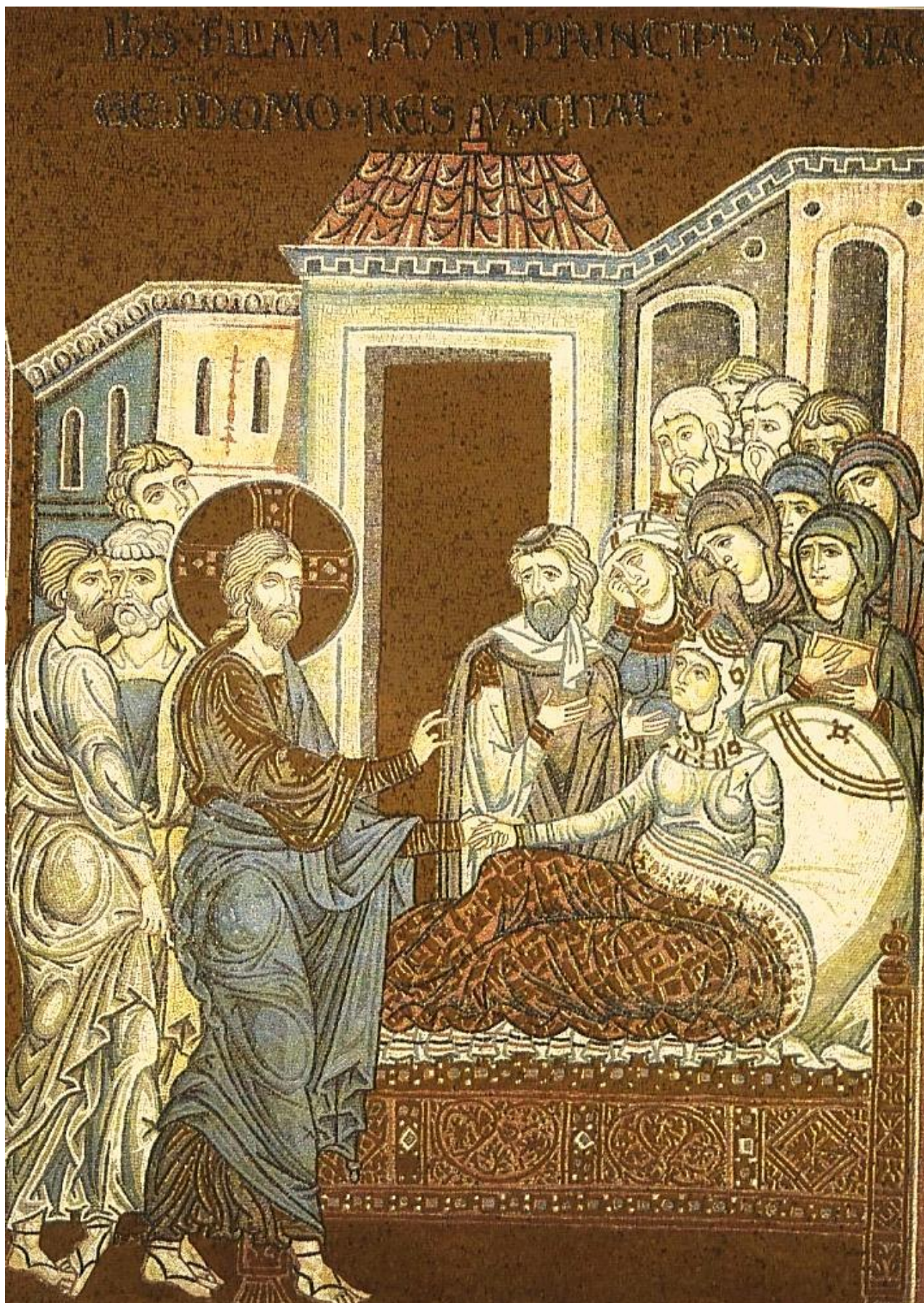
Въпроси към урока:

- 1.Какво означава думата „възкресение“?** - мъртъв да се върне към живот.
- 2.Как нашия Господ възкресил мъртвите в разказаните днес библейски истории?** – само със словото си „Стани“ Той извикал за живот вече починалите хора.
- 3.Чували ли сте за едно още по-известно възкресение, сторено от нашия Господ на негов приятел, който лежал в гроба от четири дни?**- чудесното възкресяване на Лазар.
- 4.Как Господ ни убеждава в истинността на Своето обещание за бъдещото възкресение на всички хора?**- с възкресяванията на много мъртви, както и с чудесното Свое възкресение, Бог ни убеждава, че наистина ще възкреси починалите при второто Свое славно дохождение на земята.

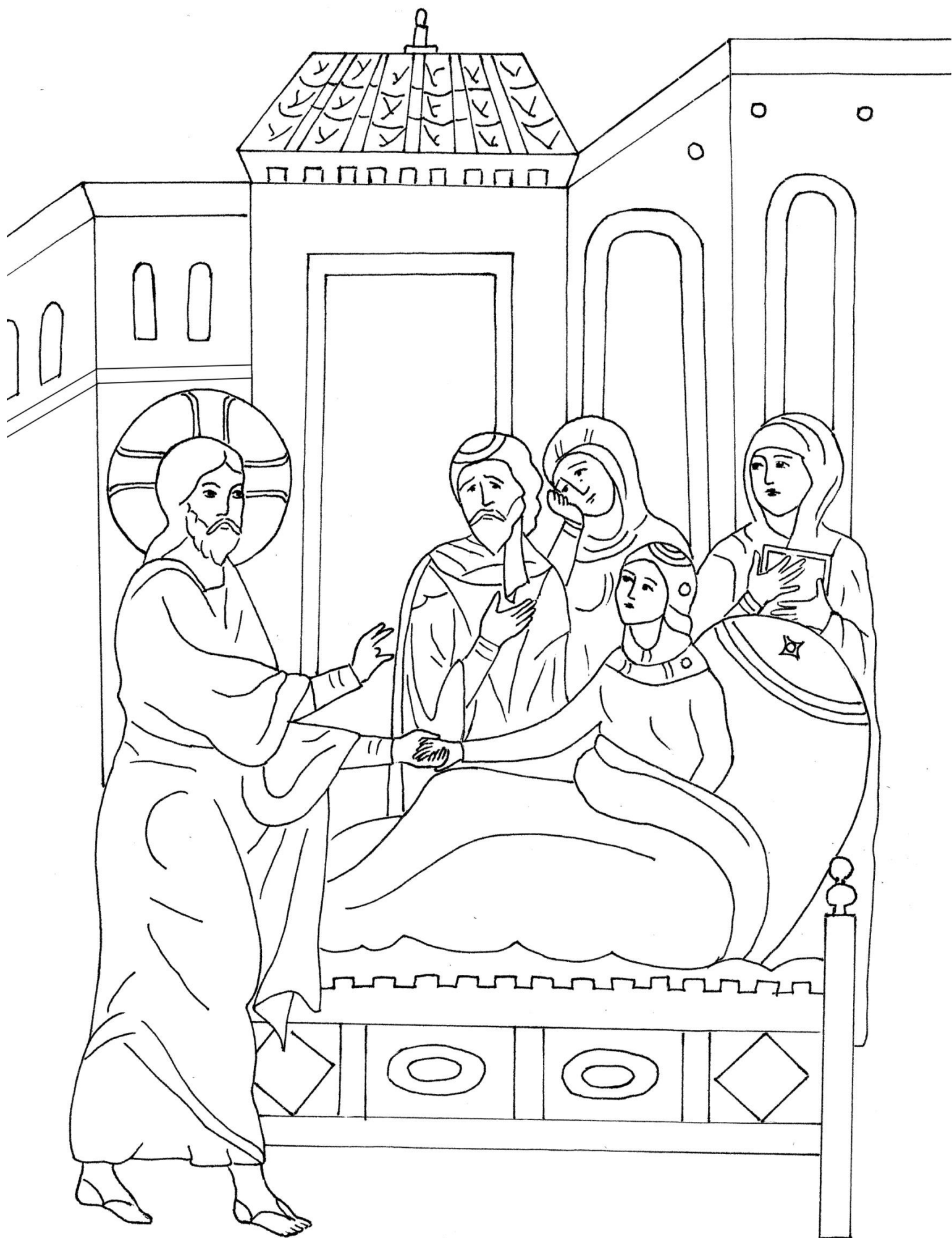
Задача: Разгледайте мозайката, изобразяваща възкресяването на дъщерята на Иаир и оцветете приложението.

Възкресяване на дъщерята на Иаира

21 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Изцеляването на десетте прокажени“, м. февруари

Въпроси за преговор:

- 1.Какво означава думата „възкресение“?- мъртъв да се върне към живот.
- 2.Как нашия Господ възкресил мъртвите в изучените на миналия урок библийски истории? – само със словото си „Стани” Той извикал за живот вече починалите хора.
- 3.Как Господ ни убеждава в истинността на Своето обещание за бъдещото възкресение на всички хора?- с възкресяванията на много мъртви, както и с чудесното Свое възкресение.

Изцеляването на десетте прокажени

(Лука 17:11-19)

Веднъж Иисус отивал с учениците си към Йерусалим. Когато приближили едно село, ето че излезли от пущинака десетима души и завикали отдалеч: „Господи, помилвай ни!”. Викащите били болни от проказа – тежка болест, която причинява незарастващи, гноящи рани по кожата и често завършва със смърт. Тъй като болестта била силно заразна, прокажените били изолирани от техните близки и живеели далеч от селището в пусти места. Те нямали друга надежда за изцеление, освен Господ. Затова силно и настойчиво викали към Него. Господ се смилил над тях и им казал: „*Идете да се покажете на свещеника*”. С тези думи Той искал да им каже, че ги изцелява.

По онова време, всеки който бил болен от тежка болест, можел да се смята за излекуван единствено, ако свещеникът потвърди това. По тази причина и Господ изпратил излекуваните да се покажат на свещеника. Те повярвали на думите Му и макар да били още болни, потеглили към храма. Докато се движели, раните им една по една започнали да се затварят и накрая те напълно оздравели. Всички били много щастливи и хукнали да бягат при свещеника.

Само един от тях не сторил това, а радостен се върнал обратно да благодари на своя изцелител. Този човек бил от чужда страна, бил самарянин. Иисус учуден се обърнал към учениците си: „*Нали десетимата се очистиха, а де са деветте? Как не се намериха и други да се върнат, за да въздадат Богу слава, освен тоя другородец?*”

Самарянинът паднал пред нозете на Иисус и гръмко започнал да Го слави и да Му благодари. А Иисус Му рекъл: „*Стани, иди си. Твоята вяра те спаси*”.

От този разказ разбираме за голямото милосърдие на нашия Господ, който не направил разлика между болните, Той не гледал дали са Негови единородци или другородци, но воден само от Своето голямо човеколюбие, смилил се над всички, защото голямо било страданието им, не само от болестта, но и заради отлъчването им от народа и самотното очакване на смъртта.

Колко голяма била изненадата на Господ и учениците Му, когато от излекуваните десет души, само един се върнал да благодари. И той бил чужденец. Господ няма нужда някой да Му благодари, защото Той винаги дава всичко, от

което се нуждаят и праведни и неправедни и близки и чужди.

Благодарността е по-важна за хората, които непрестанно получават благодеяния от Господа. Често приемаме всичко, като че ли ни се полага. Ако свършим нещо, приемаме го единствено като свое постижение.

Но думите на Господ към самарянина ни учат, че винаги трябва да благодарим на своя Благодетел. Само самарянинът чува думите: „*Твоята вяра те спаси*”. Само благодарният си тръгва освен с излекувано тяло, но отнася и спасение за душата си. Другите, макар телесно спасени, телесно оздравяли, остават с болни души, заради неблагодарността.

Често казваме : „*Здравето е най-важно от всичко*” и всичките си усилия насочваме към запазване на телесното си здраве. Да, важно е здравето на тялото, но много по-важно е здравето на душата. Господ ни уверява, че дори да придобием всичко – здраве, богатство и целия свят, нищо не сме постигнали, ако повредим безценната си душа.

Така Господ ни учи, колко голяма е силата на благодарността. Никога да не забравяме да благодарим на своите близки, които ни помагат, както и на нашия Бог, който е наш Създател и любящ Баща и от Когото зависи здравето на тялото и още повече - здравето и спасението на душата.

Въпроси към урока:

1. За кое чудо, извършено от нашия Господ научихте от днешния урок? – изцеляването на десетте прокажени.

2. Защо болните викали настойчиво към Господ да ги излекува? – защото проказата е тежка, смъртоносна болест, нелечима от лекарите и те имали последна надежда в Господа.

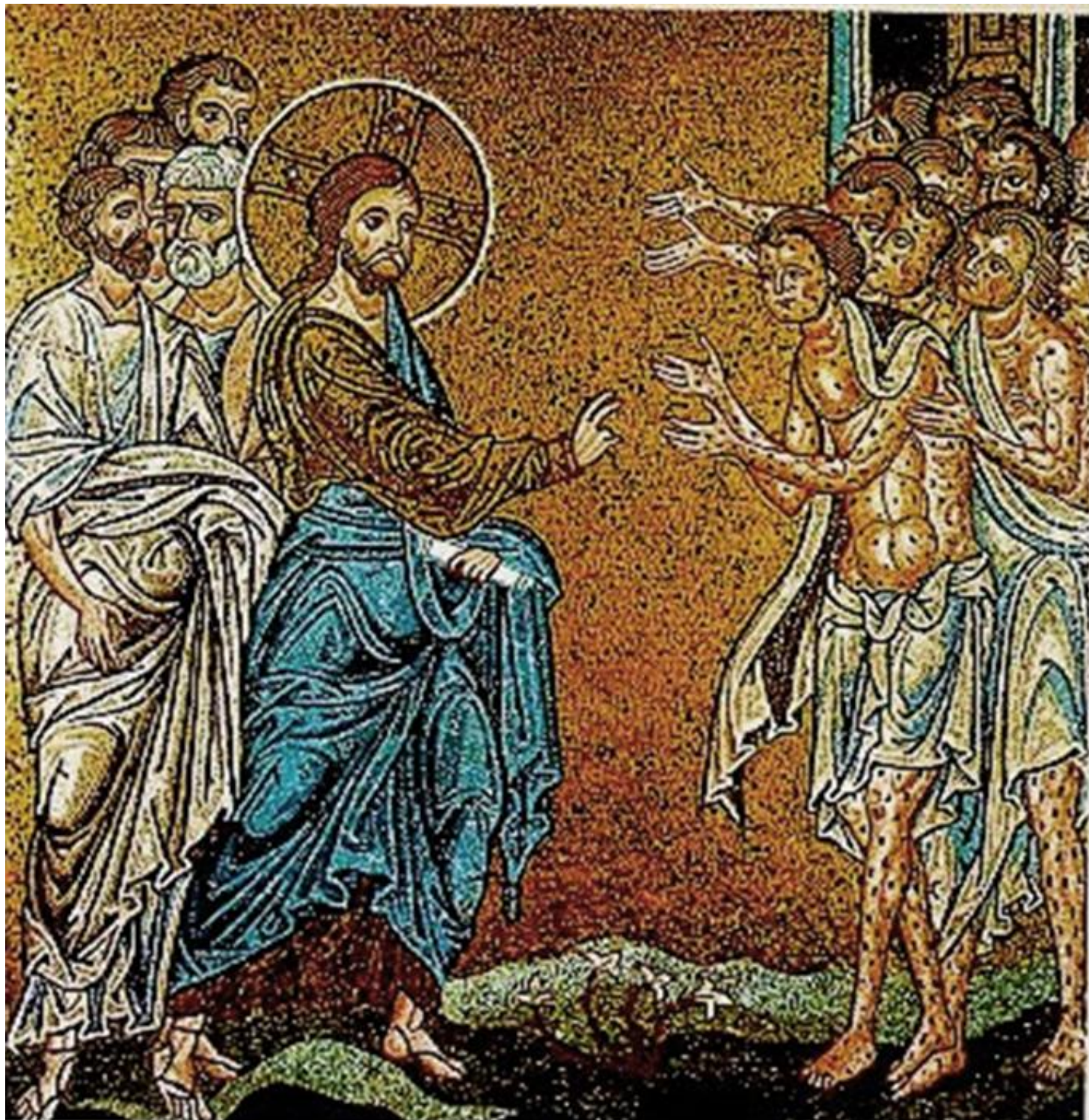
3. Върнали ли се излекуваните да благодарят на Бога? – върнал се само един другородец, самарянин.

4. Как Господ възнаградил благодарността на самарянина? – самарянинът оздравял телесно, но получил и спасение на душата си.

Задача: Разгледайте мозайката, изобразяваща изцелението на десетте прокажени и оцветете приложението.

Изцеляване на десетте прокажени

Мозайката е копирана от: www.pastoralesalute.diocesipa.it

Тематично разпределение

3 клас, месец март

МЕСЕЦ МАРТ						
Методически единици	Месец	Седмица	Вид на урока	Религиозно-образователни цели и задачи	Нравствени послания	Ключови понятия
22	Излекуване на слепородения	м. III I седм.	Нови знания	Чудотворната сила на Христос – израз на Неговата Божественост.	Бог ще ни въздаде според вярата ни.	Чудо, изцеление, вяра.
23	Новата заповед на Иисус Христос	м. III II седм.	Нови знания	Утвърждаване на новата заповед на Господ Иисус Христос като израз на най-съвършена любов.	„Обичайте враговете си, благославяйте тия, които ви проклинат, добро правете на тия, които ви мразят”, „Бог е любов”.	Нова заповед, любов към Бога и ближните.
24	Благовещение – начало на нашето спасение	м. III III седм.	Надграждане на знания	Затвърждаване на знанията за библейското събитие - Бог се ражда на земята, за да изкупи греховете ни и да ни покаже път на спасение.	Благата вест – вестта за Спасителя.	Блага вест, Архангел Гавриил, спасение.
25	Тържествено влизане на Иисус Христос в Йерусалим	м. III IV седм.	Надграждане на знания	Разширяване на знанията за Входа господен в Йерусалим.	Да посрещнем с чисти сърца Царя на царете.	Град Йерусалим, палмови (у нас върбови) клонки

22 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Изцеляването на слепородения“, м. март

Въпроси за преговор:

1. **Защо десетимата прокажени викали настойчиво към Господ да ги излекува?** – защото проказата е тежка, смъртоносна болест, нелечима от лекарите и те имали последна надежда в Господа.
2. **Върнали ли се излекуваните да благодарят на Бога?** – върнал се само един другородец, самарянин.
3. **Как Господ възнаградил благодарността на самарянина?** – самарянинът оздравял телесно, но получил и спасение на душата си.

Изцеляване на слепородения

(Йоан 9:1-38)

Веднъж Иисус Христос е с учениците си в Йерусалим и като минават пред храма виждат един сляп човек да проси. Господ знае страданието на този слепец, който е сляп по рождение. Никога не е виждал светлината и света около себе си, дори родителите си не е виждал и години наред идва да проси, защото няма друго за препитание.

Учениците питат Господ защо този човек е сляп – заради своите грехове или заради греховете на родителите си. Евреите вярват, че греховете водят до болести или други наказания от Бога. Иисус им отговаря, че нито човекът е грешен, нито родителите му, но защото чрез неговото изцеление ще се покажат на хората Божиите дела.

Господ прави малко калчица и намазва с нея очите на слепия човек, след което му поръчва да иде в къпалнята и да измие там очите си. Слепороденият покорно тръгва към къпалнята, макар и с усилия да намира пътя към нея. Щом измива очите си, пред него блесва светлината на света с цялата си красота. Зарадван безмерно той се втурва по обратния път. Хората учудени го гледат и се питат, той ли е същия слепец, когото са виждали преди да проси. Той е напълно преобразен от щастието. Там където преди били две тъмни сенки на лицето му, сега греели новопрогледналите му очи.

Хората веднага го завели при свещениците в храма и разказали за чудото с него. А те като го видяли, взели да го разпитват как е прогледнал. Слепороденият им разказал как човек на име Иисус го намазал с калчица и как след като се измил в къпалнята, прогледнал. А било ден събота, в който според закона не бива да се върши нищо. В своята завист към Иисус законоучителите вместо да се зарадват, че страданието на слепородения е свършило, силно се озлобили срещу Господа. Дори не искали да повярват, че този човек някога е бил сляп и повикали родителите му да потвърдят това. А изцеленият слепец смело им отговорил, че не може грешник да отвори очите на слепороден и навярно това е пророк. Това още повече разгневило свещениците и те изгонили човека навън.

Господ като разбрал, че го изпъдили вън заради Него, намерил го и му рекъл:

-Ти вярваш ли в Сина Божий?

-Кой е, господине, та да повярвам в Него?

Иисус му рекъл:

-И видял си Го, и, Който говори с тебе, Той е.

А изцеленият слепец отвърнал:

-Вярвам, Господи! - И Му се поклонил.

Така Господ явил пред хората още едно чудо. Той върнал зрението на слепородения човек. Но Бог отворил не само физическите, но и духовните очи на този човек, защото той с чистото си сърце повярвал в Бога и Му се поклонил. Така се потвърдили думите от проповедта Му: „*Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога*”. Но трудно е за завистливите и горди законоучители да прогледнат за истината, че Иисус е наистина Сина Божий. Те макар и да виждали с физическите си очи, останали духовно слепи. Макар и да били най-учените сред народа, най-добре да познавали божествените книги, не успели да видят в Иисус милосърдния, човеколюбивия Спасител, Когото очаквали.

Нека и ние да прогоним от сърцата си злобата и завистта и всички греховни навици, за да не се окажем духовно слепи за светлината на Христовото учение.

Въпроси към урока:

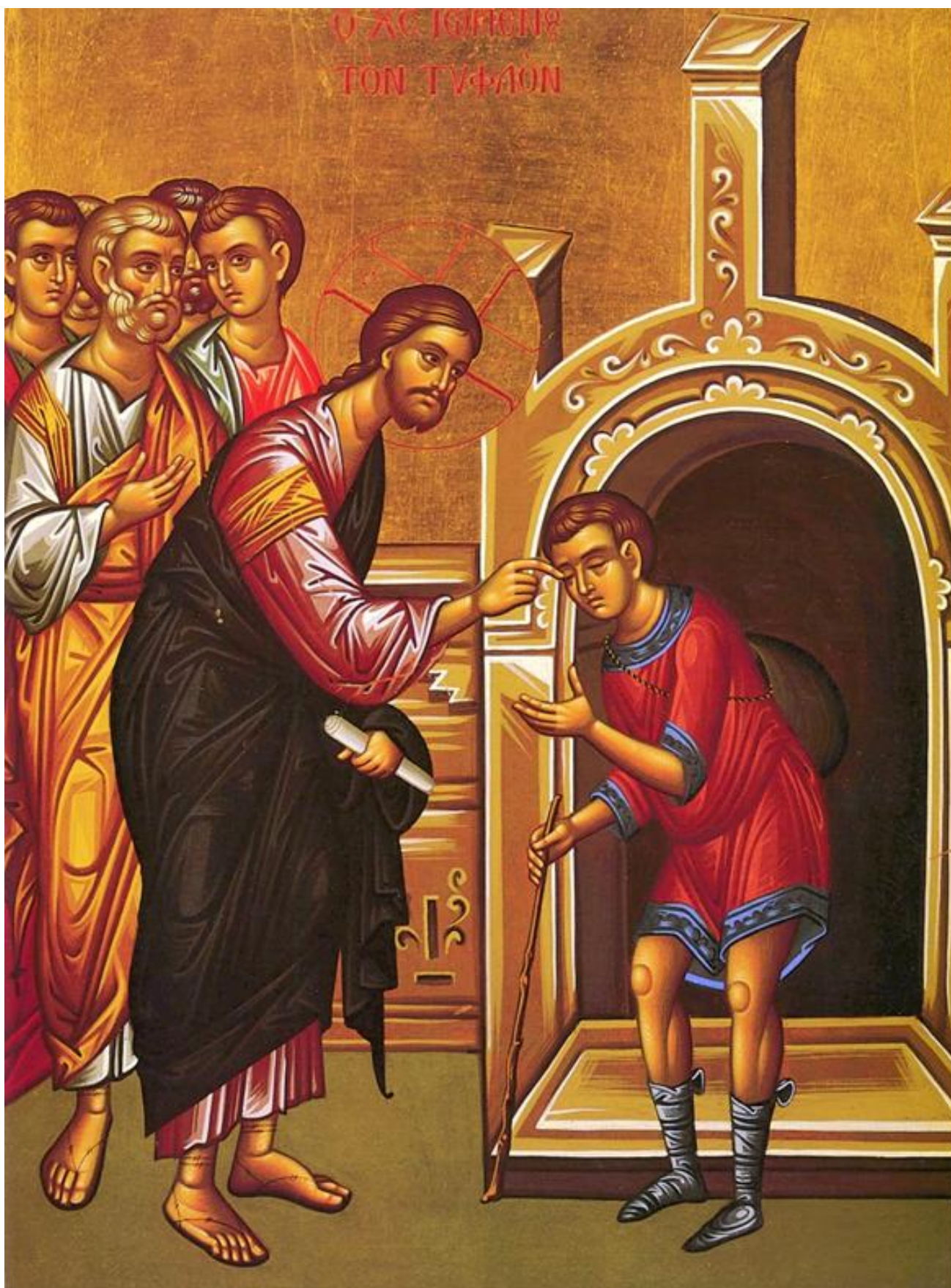
1. За кое чудо на нашия Господ научихте от днешния урок?-изцеляването на един човек, който бил сляп от рождението си.

2. Как Господ върнал зрението на слепеца? – той намазал с калчица очите му и го пратил да се измие на къпалнята, след което той прогледнал.

3. Защо казваме, че има освен физическа и духовна слепота? – духовната слепота се дължи на задържане в сърцето на греховните навици, което ни прави неспособни да приемем светлината на Христовото учение.

Задача: Запознайте се с иконата, изобразяваща изцелението на слепородения и се опитайте да разкажете тази библийска история. Оцветете приложението.

Изцеляване на слепородения

23 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Новата заповед на Господ Иисус Христос“, м. март

Въпроси за преговор:

1.Как Господ върнал зрението на слепородения? – той намазал с калчица очите му и го пратил да се измие на къпалнята, след което той прогледнал.

2.Защо казваме, че има освен физическа и духовна слепота? – духовната слепота се дължи на задържане в сърцето на греховните навици, което ни прави неспособни да приемем светлината на Христовото учение.

Новата заповед на Господ Иисус Христос

„Нова заповед ви давам, да любите един другия“ (Йоан. 13:34). Тази заповед Господ Иисус Христос дава на своите ученици на прощалната беседа, преди да бъде предаден на съд и разпятие. На прощаване приятелите си казват най-важното – това, което трябва да се запази в сърцето и да се изпълнява като знак на вярност. Така и Господ иска да остави на учениците си най-важната заръка – заповедта за любовта.

Още в Стария завет израилтяните имаха заповед да възлюбят Своя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа, с всичкия си разум. И така цялостно и всеотдайно им бе повелено да обичат и своя ближен.

Тези две заповеди – любовта към Бога и към ближния са най-важни по смисъл от целия Мойсеев закон.

Какво казва Спасителят Христос? *„ Не мислете, че съм дошъл да наруша закона или пророците: не да наруша съм дошъл, а да изпълня.“* (Матей 5:17)

Христос наистина изпълнява в пълнота старозаветния закон, въздига изискванията на този закон на още по-високо ниво – до духа на новозаветната любов.

Защото под „ближен“ древните израилтяни разбират единоплеменника, единовецеца, съратника, приятеля, роднината, онзи с когото общуват помежду си.

А с „ближен“ в Новия завет Господ бележи всеки човек, дори и нашия враг. *„ Обичайте враговете си, благославяйте ония, които ви проклинат, добро правете на ония, които ви мразят, и молете се за ония, които ви обиждат и гонят “* (Матей 5:44).

В Стария завет повелята беше да не правим на другите нищо, което не бихме искали и на нас да направят.

А сега след идването на Христос сме призвани да извършваме много повече – да обичаме и да прощаваме не само на близки и приятели, но и на нашите врагове, на другородците, на всички...

За пример да ни бъде Самият Господ. Макар и Бог, Той прие да се роди от бедна девица в ясли на безсловесни, да има всички слабости човешки (без греха), да води обикновено съществуване на син на дърводелец, често да няма где глава да подслони и накрая – да бъде хулен, обиждан, поруган, измъчван и разпънат на кръст за нашите грехове.

Защото всичко това Господ стори от любов към нас – прие унижителна, позорна, страшна смърт за да ни спаси, Той – Безсмъртния прие смърт, за да може да влезе в подземния свят, да победи смъртта, да освободи починалите праведници от Адам насетне и да ни отвори отново вратите на рая, затворени след прародителския грях.

Всичко това Божият Син стори от любов към хората. Затова и Той ни учи на тази свършена любов, която трябва да пожелаем да имаме като християни – да обичаме и да прощаваме, да не пожелаваме нищо с алчно и лукаво сърце, да благославяме и враговете си и да се молим за тяхното и нашето спасение.

Ето новата заповед за любовта, която е много по-възвишена от старозаветната, където ближния беше само единоплеменника.

Най-доброто описание на Бог дава апостол Йоан с думите „...Бог е любов” (I Йоан 4:8) и щом е така и ние сме призвани да носим светлината на тази свършена любов, ако наистина сме Христови.

Въпроси към урока:

1. Защо заповедта за любовта е най-важна? – тя е дадена от Господ и нейното изпълнение ни прави истински християни.

2. Кога ще постигнем изпълнението на тази заповед в цялост? – когато заобичаме и враговете си.

3. Как да заобичаме враговете си? – когато сме сърдити и гневни някому, вместо да кроим как да отмъстим и да го унижим, да повторим няколко пъти „Бъди благословен (името)” и да се помолим „Господи, Исусе Христе, помилуй ни”. Като го кажем няколко десетки пъти наум, веднага ще забележим, че гневът ни е утихнал, защото с призоваване на Божието име, благодатта ще ни помогне да очистим сърцето си от всяка злост. Също и при изповед пред свещеник, ако споделим за гневенето ни, ще получим облекчение.

Задача: Прочетете описанието на Христовата любов, което ни дава апостол Павел в 13 глава от Първо послание до Коринтяни. Напишете на лист:

1. Каква не е Христовата любов?

2. Каква е Христовата любов, според апостол Павел?

Химнът на любовта

*Да говоря всички езици човешки и дори ангелски,
щом любов нямам, ще бъда мед, що звънти, или кимвал, що звека.
Да имам пророчески дар и да зная всички тайни,
да имам пълно знание за всички неща
и такава силна вяра, че да мога и планини да премествам, –
щом любов нямам, нищо не съм.
И да раздам всичкия си имот,
да предам и тялото си на изгаряне, –
щом любов нямам, нищо ме не ползва.
Любовта е дълготърпелива,*

*пълна с благост,
любовта не завижда,
любовта се не превъзнася,
не се гордее,
не безчинства, не дири своето,
не се сърди, зло не мисли,
на неправда се не радва,
а се радва на истина;
всичко извинява,
на всичко вярва,
на всичко се надява,
всичко претърпява.
Любовта никога не отпада,
а другите дарби,
ако са пророчества, ще престанат,
ако са езици, ще замлъкнат,
ако са знание, ще изчезнат*

...

*А сега остават тия три:
вяра, надежда, любов;
но по-голяма от тях е любовта.*

24 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Благовещение – начало на нашето спасение“, м.март

Въпроси за преговор:

1.Защо заповедта за любовта е най-важна? – тя е дадена от Господ и нейното изпълнение ни прави истински християни.

2.Кога ще постигнем изпълнението на тази заповед в цялост? – когато заобичае и враговете си.

3.Как да заобичае враговете си? – когато сме сърдити и гневни някому, вместо да кроим как да отмъстим и да го унижим, да повторим няколко пъти „Бъди благословен (името)“ и да се помолим „*Господи , Иисусе Христе, помилуй ни*“. Като го кажем няколко десетки пъти наум, веднага ще забележим, че гневът ни е утихнал, защото с призоваване на Божието име, благодатта ще ни помогне да очистим сърцето си от всяка злост. Също и при изповед пред свещеник, ако споделим за гневенето ни, ще получим облекчение.

Благовещение – начало на нашето спасение

Изминали много години откакто прародителите били изгонени от рай. Много поколения се изредили, а животът на хората бил тежък, изпълнен със страдания и сълзи. Но потомците на праотците свято пазели в сърцата си и предавали на децата си изреченото от Бога обещание пред Адам и Ева, че ще изпрати Спасител на човечеството от греха и злото.

Поколения наред Бог разкривал на народа чрез своите пророци как ще се роди на земята дългоочакван Спасител от рода на цар Давид, от чиста девица, как ще пострада Той за човешкия род, за да изкупи греховете му. Да си припомним, че след грехопадението прародителите загубили не само рай, но загубили и своето безсмъртие. Те и техните потомци били обречени на смърт и след смъртта си попадали в тъмницата на ада.

Но ето, че дошъл краят на това наказание. На земята една свята девица приела благата вест от небето, че ще стане майка на Спасителя. Коя е тази свята девица? Това е пречистата Дева Мария, която от дете била въведена в храма Йерусалимски и посветена в служба на Бога. Там тя живяла в молитви, труд и непрестанно четене и изучаване на Священото Писание. Сърцето ѝ горяло от любов към Бога и жадувало да дочака раждането на Спасителя.

След като навършила пълнолетие по еврейските закони, света Дева Мария трябвало да се омъжи и да напусне храма. Но тя твърдо заявила, че е посветена от родителите си на Бога и сама е дала обет да остане девица и да не се омъжва. Архиереите в храма Господен не можели да я оставят да живее в храма, но решили да изпълнят желанието ѝ да остане девица. Като я сгодили за стареца Йосиф, нейн далечен родственик от рода Давидов, те я поверили на грижите му за опазване на девството ѝ.

Света Дева Мария отишла да живее в дома на праведния Йосиф в малкия град Назарет. Тя не излизала сред народа, нито се отдавала на разговори и

развлечения, но стояла в дома си, като продължавала да изучава божествените книги и да се труди в домакинството.

Веднъж докато била вгълбена в Свещеното Писание, светъл Ангел застанал тихо пред нея. Това бил първият вестносец при Бога – свети Архангел Гавриил, който носел в ръката си белоснежни цветове. Той приветствал света Дева Мария с думите: „*Радвай се благодатна, Господ е с тебе, благословена си ти между жените*”. Девицата се смутила от този поздрав и се чудела какво значат тези думи. Тогава Архангелът ѝ известил, че тя ще стане майка на Божия Син. А тя го попитала как ще стане това, тъй като е девица. Ангелът ѝ отговорил: „*Дух Светий ще слезе върху ти, и силата на Всевишния ще те осени; затова и Светото, Коего ще се роди от тебе, ще се нарече Син Божий.*”

Света Дева Мария се изпълнила с неизказана радост при тази вест, че ще стане Майка на дългочакания Спасител. Като свела смирено глава тя отговорила: „*ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти.*”

При тези думи Светият Дух сторил чудо, немислимо за човеците и света Дева Мария заченала в утробата си Сина Божий.

В тези дни света Дева Мария се отправила към града на своята родственица Елисавета. Вие знаете, че Елисавета и свещеникът Захарий са родителите на свети Йоан Кръстител. По това време Елисавета от шест месеца носела в утробата си своя дългоочакван син. Щом чула поздрава на Мария, Елисавета усетила как младенецът проиграл в нея. Тя пророчески разбрала какво се е случило с нейната родственица и високо извикала: „*Благословена си ти между жените, и благословен е плодът на твоята утроба! И откъде ми е това – да дойде при мене Майката на моя Господ?*”

А света Дева Мария, изпълнена с голямо благоговение възхвалила Господа с думите: „*Душата ми величае Господа, и духът ми се зарадва в Бога, Спасителя мой, защото Той милостно погледна унижеността на рабинята Си; защото, ето, отсега ще ме облажават всички родове*” Света Дева Мария смирено приела Божията воля да стане Майка на Спасителя, като оказана голяма милост и чест на една обикновена бедна девица. Тя предузнала, че заради раждането на Спасителя ще я облажават (почитат) всички идващи поколения.

Света Елисавета приела с голяма радост света Дева Мария да и гостува и тя останала при нея три месеца, след което се върнала у дома си.

Думите от поздрава на свети Архангел Гавриил и на света Елисавета към света Дева Мария звучат в песен на възхвала, която народът пее в църквата на всяко богослужение.

„*Богородице Дево, радвай се благодатна, Господ е с Тебе. Благословена си ти между жените и благословен е плода на Твоята утроба, защото Ти си родила Спасителя на света.*”

Във всеки храм на царските двери е изобразено това велико събитие как свети Архангел Гавриил известява света Дева Мария с благата вест за раждане на Спасителя.

Празникът посветен на благата вест е наречен Благовещение и се чества особено тържествено всяка година на 25 март. Християните го посрещат с голяма радост и прославят Божията Майка, като просят от нея помощ и небесна закрила. На този ден се почита и майката християнка, на която е поверено отглеждането и възпитанието на децата в изпълнение на Божиите заповеди.

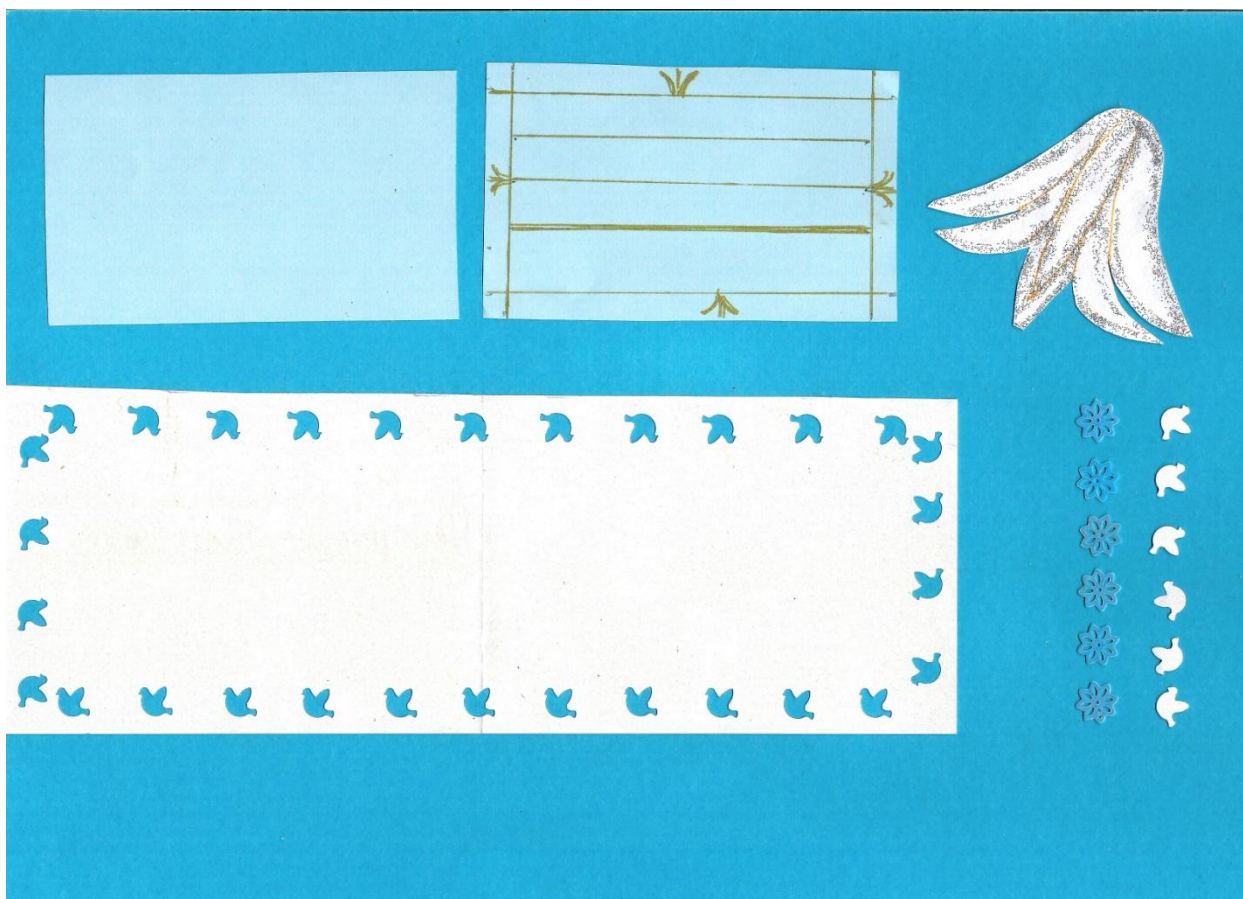
На Благовещение имен ден имат Благовест и Благовеста и всички със сродни имена.

Въпроси към урока:

1. **Какво обещал Бог на първите хора при изгонването им от рая?** – да им изпрати Спасител, който да изкупи греховете им.
2. **Как света Дева Мария била известена, че ще стане Майка на Спасителя?** – първият вестоносец на Бога, свети Архангел Гавриил я известил, че ще роди Божия Син.
3. **Как приела света Елисавета своята родственица Мария?** – тя пророчески я поздравила като Майка на Божия Син.
4. **Какво означава „облажавам“?** – „облажавам“ означава „почитам“.
5. **Как наричаме тази радостна вест и празника, посветен на нея?** – наричаме я блага вест, а празника Благовещение.
6. **Кога празнуваме Благовещение и кого почитаме на този ден?** – отбелязваме го на 25 март и почитаме Божията Майка и майките християнки.

Задача 1: Гледайте презентация Благовещение и се опитайте да разкажете най-важните моменти от това радостно събитие.
Копирайте презентация Благовещение

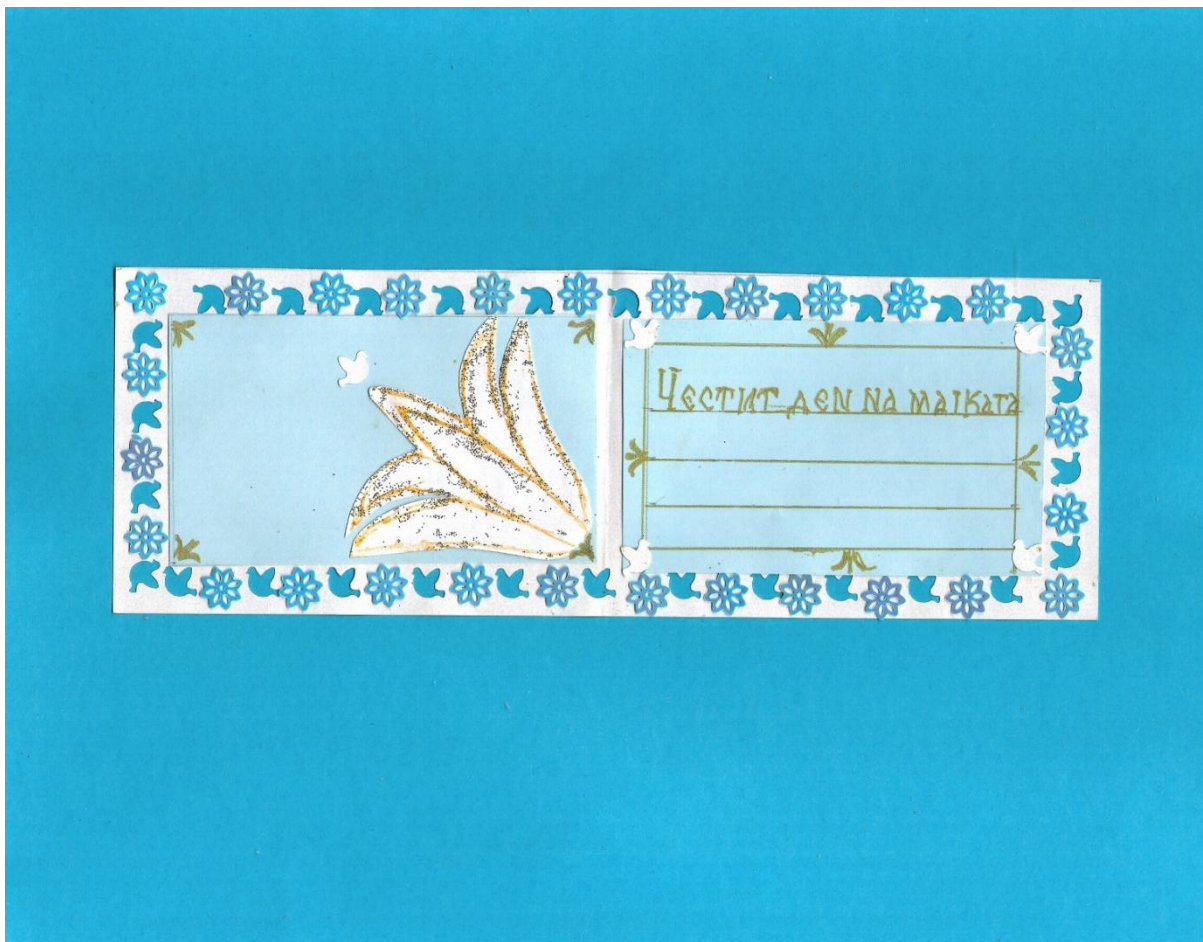
Задача 2: Сами направете и надпишете поздравителна картичка за деня на майката – Благовещение, 25 март.

25 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Тържественото влизане на Господ в Йерусалим“, м. март

Въпроси за преговор:

1. Как света Дева Мария била известена, че ще стане Майка на Спасителя? – първият вестносец на Бога, свети Архангел Гавриил я известил, че ще роди Божия Син
2. Какво означава „облажавам“? – почитам
3. Как наричаме донесената от Архангел Гавриил вест и празника, посветен на нея? – наричаме я блага вест, а празника Благовещение.
4. Кога празнуваме Благовещение и кого почитаме на този ден? – отбелязваме го на 25 март и почитаме Божията Майка и майките християнки.

Тържественото влизане на Господ в Йерусалим

Евреите имат голям празник Пасха, посветен на чудесното избавяне на еврейския народ от египетското робство. Пасха се празнува в деня, в който пророк Мойсей извел евреите от Египет и ги повел към обетованата земя. *Какво знаете за пророк Мойсей?* – Бог разговарял с него при неизгарящата къпина. На планината Синай му дал десетте Божии заповеди. Мойсей ударил с тоягата си по водите на Червено море и то се отдръпнало, а народът минал по сухо на другия бряг, докато преследвачите египтяни били заляти от водата.

Тържественото влизане на Господ в Йерусалим. На Пасха всички се събират в Йерусалим и отиват в храма, за да се поклонят на Бога. Господ решил да покаже на народа, че Той е чаканият от векове Спасител и Цар. Изпратил учениците си в близко село да намерят едно вързано осле и да Му Го доведат. Някога еврейските царе влизали в престолния град яхнали осле (магаренце). Господ яхнал ослето и потеглил с учениците си към града.

Народът посрещнал Господ Иисус Христос като свой Спасител. Всички знаели за чудото с възкресяването на Лазар и за всички чудеса, които Иисус извършил. Излезли да Го посрещнат не старците и законоучителите, а обикновения народ и децата. Те с голяма радост Го приветствали като развявали палмови вейки и мятали дрехите си по пътя Му, а децата пеели: *”Осанна! Благословен, Идецията в име Господне!”* („Осанна” е вик на възхвала и славословие, а на еврейски значи „спаси”.)

Евреите знаели от пророчествата, че ще дойде Цар и Спасител за народа. Сега, като видели Иисус да влиза в града, посрещнали Го с надежда, че ще ги избави от римското робство. Но не затова бил дошъл Господ, а да ги избави от робството на греха и да ги подготви за вечния живот в Царството Небесно. Те не разбрали, че Иисус не е земен цар, а Небесен Цар.

Господ изгонил търговците от храма. Господ се отправил към храма да се помоли и да проповядва. Но там заварил пълно безредие. Дворът бил превърнат на пазар. Продавали и купували животни, обменяли пари, викове изпълвали простора. Изпълнен със свещен гняв, Господ прекатурил масите и изгонил търговците.

Празникът Вход Господен в Йерусалим. Тържественото влизане на Господ в Йерусалим църквата отбелязва с празника Вход Господен в Йерусалим. Всички носят в ръце върбови клонки (защото палмата не расте у нас) за спомен на това радостно събитие. Затова празникът се нарича също и Връбница. Но у нас празникът е най-познат сред народа като Цветница, защото в храма се донасят много цветя, с които хората украсяват иконите в знак на почит към Бога.

Цветница се пада в неделния ден една седмица преди Великден. На този празник се радват най-много децата. Те отиват със своите родители в храма и отнасят в дома си върбови клонки за благословение на дома. Всички, които носят имена на цветя, имат имен ден на Цветница.

Въпроси към урока:

1.Как е познат празника, с който църквата отбелязва Вход Господен в Йерусалим? – Връбница, Цветница.

2.Какво държат хората в ръце когато са на църква? – Всички носят в ръце върбови клонки (защото палмата не расте у нас) за спомен на радостното посрещане на Господ при влизането Му в Йерусалим.

3.Какво означава възгласа „Осанна“? – това е възглас на славословие, на еврейски означава „спаси“.

4.Кои празнуват имен ден на Цветница?-всички, които носят имена на цветя.

Задача: Гледайте презентацията, „Тържественото влизане на Господ в Йерусалим,“. Опитайте се да разкажете за това радостно събитие и за празника, посветен на него.

Тематично разпределение

3 клас, месец април

МЕСЕЦ АПРИЛ						
Методически единици		Месец Седмица	Вид на урока	Религиозно-образователни цели и задачи	Нравствени послания	Ключови понятия
26	Тайната вечеря	<i>м.IV II седм</i>	Нови знания	Запознаване с евангелския разказ за Тайната вечеря и установяване на тайнството Свето Причастие.	Светото Причастие ни съединява с Бога.	Тайна вечеря, тайнство Свето Причастие.
27	Христовите страдания	<i>м.IV III седм</i>	Нови знания	Разкриване на последните дни от земното служение на Христа Спасителя; множество скърби и душевни терзания на Христос за спасението и изкуплението на човешкия род.	Бог Отец жертва Своя Единороден Син за спасението на хората, поради безграничната си любов към тях.	Гетсиманска градина, предателство, съд, разпятие, Разпети петък.
28	Възкресение Христово	<i>м.IV IV седм.</i>	Надграждане на знания	Осъзнаване на значимостта на разглежданите събития. Формиране на подходящо настроение за посрещане на празниците.	Възкресението на Иисус Христос – залог за нашето възкресение.	Възкресение, Томина неделя.

26 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Тайната вечеря“, м. април

Въпроси за преговор:

1.Как е познат празника, с който църквата отбелязва Вход Господен в Йерусалим? – Връбница, Цветница.

2.Какво държат хората в ръце, когато са на църква? – Всички носят в ръце върбови клонки (защото палмата не расте у нас) за спомен на радостното посрещане на Господ при влизането Му в Йерусалим.

3.Какво означава възгласа „Осанна“? – това е възглас на славословие, на еврейски означава „спаси“.

4.Кои празнуват имен ден на Цветница?-всички, които носят имена на цветя.

Тайната вечеря

Чували ли сте за Тайната вечеря? Спомняте ли си да сте виждали такава икона или картина? Знаете ли защо се нарича „Тайна“?

Господ Иисус Христос заедно със Своите най-близки ученици (12-те апостоли) отпразнува прощална празнична вечеря в навечерието на празник Пасха.

Помните ли какъв празник е Пасха за юдеите? „Пасха“ значи „отминавам“. Юдеите празнуват Пасха в памет на онзи ден, когато по Божия воля първородните им чада са спасени от смърт чрез белега – кръв от жертвеното агне и пророк Мойсей ги извежда от Египет – страната на робството, където юдеите са изнемогвали от тежък труд и унижения.

Възкресението Христово пък е нашата Нова Пасха, защото Господ чрез Своята кръстна жертва ни спасява от властта на греха, дявола и смъртта.

Преди да започне вечерята в голямата горна стая на един йерусалимски дом, Господ ни дава велик пример за смирение. Той умива краката на Своите ученици. Измиването на краката е близкоизточен обичай, чрез който се изразява уважение и почит. Сам Господ казва, *„Пък аз съм сред вас като слуга.“* (Лук.22:27). Всички апостоли се възпротивили, защото не искали техния Учител да върши това, което вършат слугите. Но Господ им напомня същината на Своето Божествено учение – служението на другите. *„Който иска между вас да бъде пръв, нека ви бъде раб, както Син Човеческий не дойде, за да Му служат, но да послужи и даде душата Си откуп за мнозина“* (Мат. 20:27-28). Тези думи показват кой ще бъде пръв в Царството небесно – който на земята е бил готов като слуга търпеливо да служи на другите, дори да търпи унижения, който притежава най-първата сред добродетелите – смирението.

Тук на вечерята сред учениците седи Иуда – един от апостолите, който ще предаде Своя Учител за тридесет сребърника. Господ Иисус Христос знае това, но учениците не знаят, че след броени часове следва ареста, изтезанията, екзекуцията на Сина Божий... Те още не се крият от никого.

На тази вечеря Господ казва знаменателните слова, с които установява тайнството Свето Причастие. Затова и вечерята е известна като „Тайна вечеря“. Сега, на тази вечеря се дава най-важното за спасението на човека тайнство.

Христос казва като разчупва хляба „*Вземете яжте, това е Моето тяло.*” (Мат.26:26), подава на всеки чашата с вино като казва: „*Пийте от нея всички; защото това е Моята кръв на Новия завет, която за мнозина се пролива за опрощаване на грехове.*” (Мат. 26:27-28). И добавя „*Това правете за Мой спомен*” (Лук. 22:19)

И до днес на всяка света литургия православният свещенослужител – истинският наследник на верните апостоли, стояли около Господа на Тайната вечеря, се моли със същите слова на Светия Дух „да слезе” в Чашата и да претвори хляба и виното в Тяло и Кръв Христови, та да вкусим божественото ястие.

Нека видим иконата на Тайната вечеря. В центъра е Господ Иисус Христос седнал, заобиколен от учениците си. Единствено предателя Иуда е без ореол. На гърдите на Христос се е облегал апостол Йоан – любимият Христов ученик, авторът на четвъртото евангелие.

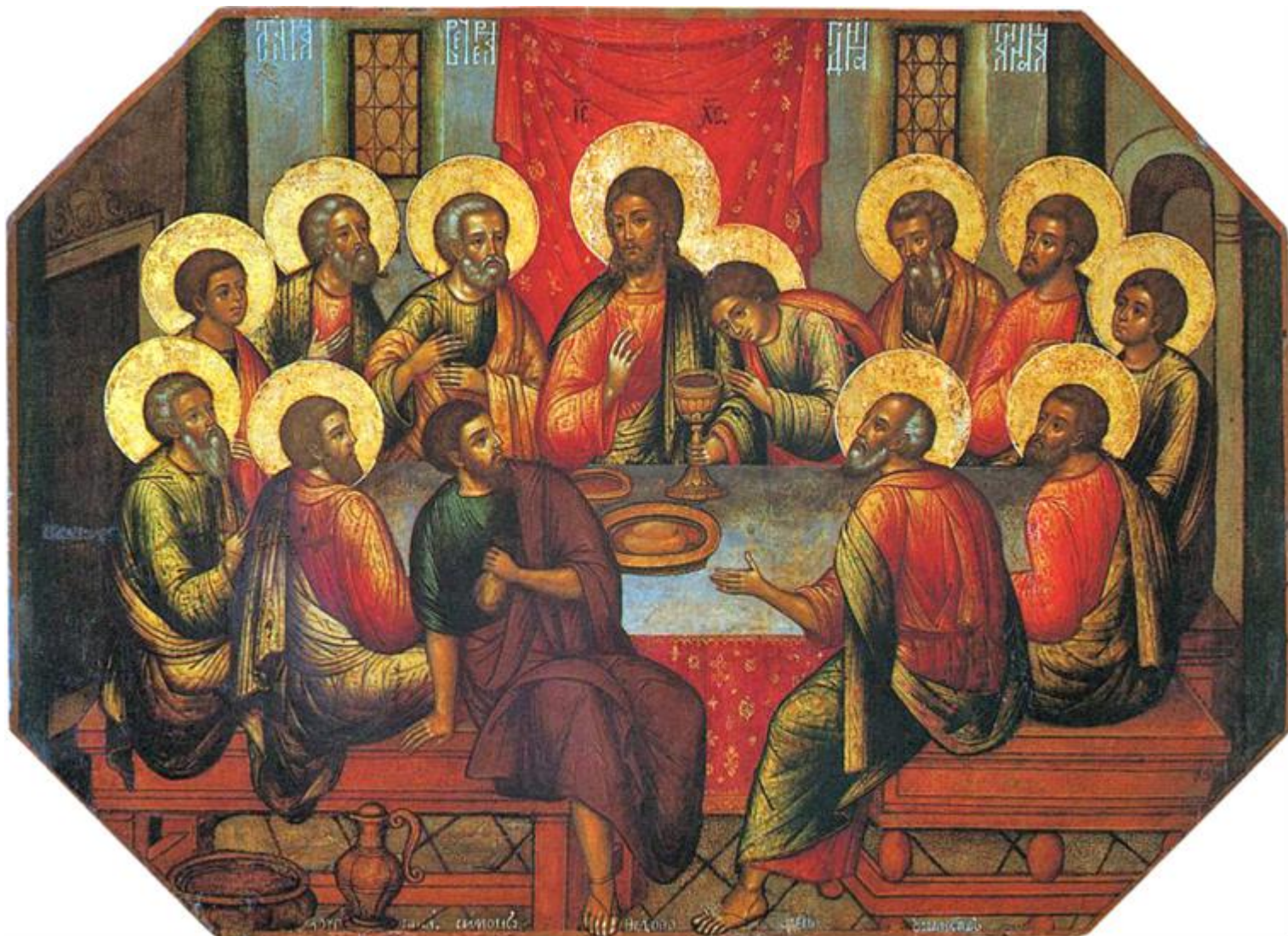
Наставленията Христови за смирението (което е в същината на Христовото учение) и за извършването, вкусването на Светото Причастие, което е практическия живот на християнина, са основни моменти в описанието на Тайната вечеря, останали от евангелистите – преки свидетели на прощалните завети на нашия Господ, Комуто слава во веки веков.

Въпроси към урока:

- 1.Къде се извършва Тайната вечеря?** – в голямата горна стая на един йерусалимски дом.
- 2.Кои са присъстващите?** – дванадесетте апостоли.
- 3.Как се казва предателя на Христос?** – Иуда
- 4.Какво се случва преди вечерята?** – Господ измива краката на учениците си, за да им даде пример на смирение и да им напомни същината на Своето Божествено учение – служението на другите.
- 5.Защо вечерята е наречена „Тайна”?** – защото на нея Господ установява тайнството Свето Причастие.
- 6.Какви вещества се използват за Светото Причастие?** – хляб и вино.
- 7.Защо наричаме Христовото Възкресение „Нова Пасха”?** – при старата юдейска Пасха кръвта на агнето (жертвеното), намазана на праговете, е белег, за да отмине ангела на смъртта, а в Новия Завет чрез Христовата Кръв, пролята на кръста, се изкупуват греховете на целия свят.

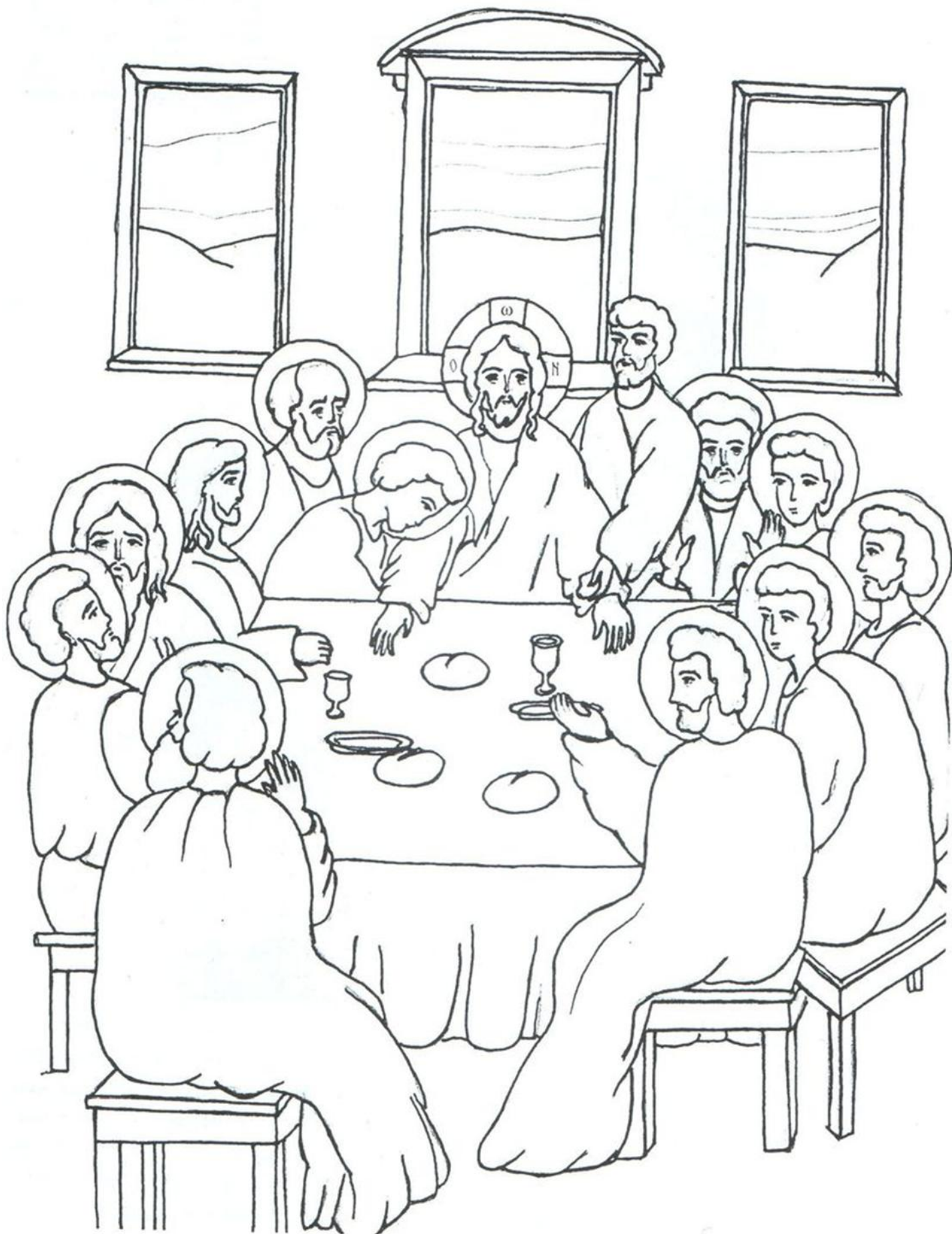
Задача: Разгледайте иконата на Тайната вечеря и се опитайте да разкажете най-важните моменти от това събитие. Оцветете приложението.

Тайната вечеря

Иконата е копирана от <http://www.bg.wikipedia>

27 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Христовите страдания“, м. април

Въпроси за преговор:

1. **Къде се извършва Тайната вечеря?** – в голямата горна стая на един йерусалимски дом.
2. **Кои са присъстващите?** – дванадесетте апостоли.
3. **Как се казва предателят на Христос?** – Иуда.
4. **Защо вечерята е наречена „Тайна“?** – защото на нея Господ установява тайнството Свето Причастие.
5. **Какви вещества се използват за Светото Причастие?** – хляб и вино.

Христовите страдания

Предателството на Иуда. По време на Тайната вечеря се случило едно много тъжно събитие. Когато ядели, Христос казал:

– Един от вас ще Ме предаде.

Тези думи смутили апостолите. Между тях бил Иуда, който вече се бил уговорил с първосвещениците да Го предаде за тридесет сребърника. Той бързо излязъл. След завършване на Тайната вечеря, учениците изпели хвалебна песен и заедно с Учителя си тръгнали за Гетсиманската градина. Това е една маслинова градина в покрайнините на града. Там отивали за отдих и молитва.

Молитвата в Гетсиманската градина. Господ се отдалечил малко от учениците Си и започнал горещо да се моли. Като знаел какво Му предстои, усърдно молел Своя Отец Небесен, ако е възможно да Го отмине това страдание, но не както Той иска, а каквато е волята на Бог Отец. Изведнъж в Гетсиманската градина навлезли войници и слуги на първосвещениците. Иуда се приближил, целунал Учителя си, което означавало, че Този е, Когото трябва да хванат. Той бил сребролюбец и само за тридесет сребърника предал Спасителя. Войниците хванали Христос и Го отвели на съд при първосвещениците, които постъпили безмилостно с Него. Те го осъдили на позорна смърт чрез разпъване на кръст. Едва тогава Иуда разбрал какво е сторил, хвърлил сребърниците и мрак обхванал душата му. Тръгнал като последен нещастник в незнайна посока и завършил живота си печално. С това обрекъл нещастната си душа на вечни мъки.

Христос изправен на съд. Евреите били под римско робство и нямали право да издават смъртни присъди. Затова в петък сутринта Христос бил доведен при римския управител Понтий Пилат. Пилат разбрал, че Спасителят е невинен, но като се страхувал от бунтове сред евреите, осъдил Христос на разпъване на кръст. След като за подигравка сложили на главата на Христос трънен венец и Го изранили, повели Го към Голгота, за да бъде разпънат.

Христос разпънат на кръст. Христос приел смирено присъдата и поел към Голгота с другите осъдени. От всички страни се разнасяли хули срещу Него. Господ страдал не само телесно, но и душевно. Той дошъл от любов към падналия човек, а за отплата срещнал неблагодарност и поругание. Христос молел Своя Отец Небесен:

– Отче, прости им. Те не знаят какво правят.

От лявата Му страна бил разпънат един разбойник, който заедно с тълпата Го ругаел. Другият, от дясната страна, бил благоразумен. Той осъзнал падението си, познал в Христос Бога и разкаян, помолил Спасителя само да си спомни за него, когато отиде в Царството Си. Христос му отговорил, че още същия ден ще бъде с Него в рая. Това ни учи, че след смъртта се търси отговорност за сторените дела. Утешително е, че Бог прощава на разкаялия се грешник.

Христос бил разпънат около обяд в петък. Настанала тъмнина по цялата земя. След три часа издъхнал. В същия миг земята се разтърсила до основи. Завесата, която разделяла вътрешната от външната част на храма, сама се раздрала на две.

Двама от Неговите тайни ученици, Йосиф и Никодим, Го обвили в плащаница и Го погребали в нова гробница, която Йосиф подготвил за своята смърт. Гробът бил закрит с тежък камък и запечатан.

Кога се покланяме пред Разпятието Христово? Петък сутринта преди началото на службата, в средата на храма се издига “гробът“ Христов, украсен с цветя, а на престола се поставя Плащаницата – платът, с който е завито тялото Христово след свалянето му от кръста. Тя представлява парче плат, на което е извезан образът на положения в гроба Спасител. Върху плащаницата се поставят Евангелието, Кръстът и много цветя.

Християните целуват последователно Христовото Тяло, извезано на плащаницата, Евангелието и Кръста и оставят цветя. След това се навеждат и преминават под издигнатото място. По този начин изразяваме нашето преклонение, смирение, скръб и съпричастност към гроба Господен, но също и благодарност за изкуплението, което ни дари Спасителят. После отново се покланяме пред издигнатия голям Кръст, изображението на света Богородица и свети Йоан Богослов и ги целуваме.

Въпроси към урока:

1.Къде отишли след Тайната вечеря Христос и учениците Му?- отишли в Гетсиманската градина, където често отивали да се молят.

2.Как Иуда предал своя Учител? – той довел римските войници и целунал Христос, като това било знак, че Този е, Когото трябва да хванат.

3.Как се отнесли към Христос Неговите съдници и голяма част от народа? – те Го ругаели, подигравали се, дори надянали трънен венец на главата Му.

4.Как постъпил благоразумният разбойник и какво му обещал Господ? – благоразумният разбойник повярвал в Господа, разкажал за греховете си и просил от Него да го спомене в Царството Си, а Господ го приел пръв от всички в рая.

Задача: Разгледайте плащаницата и се запознайте с изобразеното на нея евангелско събитие.

Господнята плащаница е голямо иконописно или везано изображение на снемането на нашия Господ Иисус Христос от кръста.

Какво е изобразено на плащаницата? В средата на плащаницата е изобразено тялото на Господ Иисус Христос, положено в гробната пещера, обвито по обичая със специална повивка, напоена с благовонни масла. Край тялото на Господа са Неговата майка света Богородица, любимият Му ученик

свети Йоан и някои жени, които винаги Го следвали и Му помагали. Обикновено при главата и нозете на Спасителя се изобразяват свети Йосиф Ариматейски и свети Никодим. Свети Йосиф изпросил от Понтий Пилат тялото на Спасителя и го свалил от кръста, обвинил Го в нова повивка по обичая, наречена плащаница. Свети Никодим донесъл благовонни масла за погребението. Положили Го в нов гроб, изсечен в скалата, в който никой още не бил полаган.

На някои плащаници има извезани още ангели, които стоят край Господа.

Около сцената на снемането на Господа от кръста е избродиран на църковнославянски тропара, който се чете в храма петък вечерта срещу Велика събота. В превод този тропар гласи: „Благообразният Йосиф, снел от дървото пречистото Твое тяло, с плащаница чиста го обви и с благовония, в гроб нов покрито го положи.“

Господнята плащаница

28 Урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Възкресение Христово“, м. април

Въпроси за преговор:

1. **Къде отиват след Тайната вечеря Христос и учениците Му?** - отиват в Гетсиманската градина, където често пребивават в молитва.
2. **Как Иуда предава своя Учител?** – той довежда римските войници и целува Христос, като това е знак, че Този е, Когото трябва да хванат.
3. **Как се отнасят към Христос Неговите съдници и голяма част от народа?** – те Го ругаят, подиграват се, дори надяват трънен венец на главата Му.
4. **Как постъпва благоразумният разбойник и какво му обещава Господ?** – благоразумният разбойник се разкайва за греховете си и проси от Господ да го спомене в Царството Си, а Той го приема пръв от всички в рая.

Възкресение Христово

Христовите ученици са дълбоко опечалени след като техния Учител е разпънат на кръст и погребан. Скърбят още повече заради това, че при вида на войниците, които идват да арестуват Спасителя, те се разбягват и не остават с Него в последните, най-тежки часове от земния Му живот.

Но тяхната скръб в миг се обръща на голяма радост при вестта, която донасят жените мироносици. Жените, които отиват рано сутринта в неделя да помажат Иисусовото тяло с благовоно миро според обичая, виждат, че камъкът на гроба е отместен и вътре стоят само погребалните завивки, но Иисус Го няма. Светоносен Ангел седи на камъка при гробната пещера и им казва: „*Защо търсите Живия между мъртвите*” (Лука 24:5). Мироносиците веднага известяват това на апостолите. Петър и Йоан тичат към гроба Иисусов и сами се уверяват, че гробът е празен.

Явяването на Господ след Възкресението Му. Според преданието след Своето Възкресение Христос се явява първо на Своята майка, а след това на Мария Магдалина, а после и на Своите ученици. Забележително е първото Му явяване сред учениците. От страх да не бъдат заловени от юдеите, те се заключват в голямата йерусалимска горна стая, където празнуваха Тайната вечеря със Своя Учител. Вечерта в първия ден на Възкресението, Христос се явява сред тях, макар вратата да е заключена. Той ги благославя с думите: „*Мир вам!*” (Йоан 20:19). Показва им раните на ръцете и нозете Си от приковаването на кръста и прободените си от копие ребра, за да ги увери, че е Той, а не привидение. За да успокои апостолите, Господ пожелава да вечеря и беседва с тях.

Неверието на Тома. При това явяване на Господ, един от апостолите отсъства. Това е апостол Тома. Изпълнени с голяма радост, другите апостоли разказват на Тома, когато той идва, че видели Господа и говорили с Него. Когато Тома чува за Възкресението на Христос, той желае сам да се увери в това и казва: „*Ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в ребрата Му, няма да повярвам.*” (Йоан 20:25).

След седмица Господ отново се явява сред учениците Си, пак при

заклучена врата. Там вече е и апостол Тома. Христос го вика да пипне раните от прободените Му ръце и нозе и да сложи ръка в раната на ребрата Му. Тома лично се уверява, че пред него е Христос и възкликва: „*Господ мой и Бог мой!*” Бог му отвърща: „*Тома, ти повярва, защото Ме видя. Блажени са тези, които не са видели и са повярвали*” (Йоан 20:29). Неделята след Възкресение Христово, когато е срещата на възкръсналия Христос с апостол Тома, се нарича Томина неделя.

Нека не бъдем неверни, а да вярваме несъмнено, че всичко, на което ни учи Бог е истина и всичко, което е рекъл, ще се сбъдне.

Въпроси след урока:

1. За кого пострада Христос на Кръста? – за нас хората, за да изкупи греховете ни и като приеме смърт, да може да слезе в царството на смъртта, да строши адовите врати и да освободи праведниците от Адам насетне и така отново да отвори за нас човешките вратите на рая.

2. На кого се явява Господ след Възкресението Си? – по предание първо се явява на Своята майка, после на жените мироносици, след това и на учениците Си.

3. Защо апостол Тома не повярва? – той не присъства на явяването на Господ в деня на Възкресението Му и желае сам да се увери.

4. На кой ден е Томина неделя? – неделята след Възкресение Христово, когато е срещата на възкръсналия Христос с апостол Тома.

Задача: Иконите на Възкресението Христово изобразяват различни сцени: жените мироносици при гроба на Христос, Господ извежда Адам и Ева от ада или явяването на възкръсналия Христос на учениците Му. Разгледайте иконата на Господ, Който се явява на неповярвалия Тома и останалите ученици и се опитайте да разкажете за тези събития. Оцветете приложението.

Възкръсналият Христос се явява на учениците Си

Тематично разпределение

3 клас, месец май

МЕСЕЦ МАЙ						
Методически единици		Месец Седмица	Вид на урока	Религиозно-образователни цели и задачи	Нравствени послания	Ключови понятия
29	Петдесетница. Основаване на Църквата и първите християни	<i>м. V I седм.</i>	Нови знания	Запознаване с библейския разказ за разглежданото събитие и получаване на първоначални познания за основаването на Христовата Църква; слизането на Свети Дух над апостолите по Божие обещание; обръщането към вярата на 3 хиляди души и поставяне началото на първата християнска община.	Христовите апостоли – благовестници и разпространител и на словото Божие.	Петдесетница – рожден ден на Църквата.
30	Свети равноапостоли Кирил и Методий	<i>м. V II седм.</i>	Нови знания	Затвърдяване и надграждане на знанията за живота и просветителското дело на светите братя Кирил и Методий.	Делото на светите братя – равноапостолско дело.	Азбука, просветители, равноапостоли.
31	Годишен преговор.	<i>м. V III седм.</i>	Преговор и обобщение	Обобщаване и систематизиране на основните знания, усвоени в III клас.	Да изпълняваме Божиите заповеди и да се стремим към самоусъвършенстване.	Богочовек, Петдесетница Пасха, десетте Божии заповеди, Нова заповед, блаженства.
32	Тържество, посветено на Възкресение Христово	<i>м. V IV седм.</i>	Практически урок	Подготовка на тържество, посветено на Възкресение Христово - рецитал и сценка пред съучениците в училище - запознаването им с живота на Спасителя и основите на Христовото учение.	Силата и спасението е в православната вяра.	Иисус Христос, Христово учение, блаженства, новата заповед на Господ, Възкресение, спасение.

29 урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Светите равноапостоли Кирил и Методий“, м. май

Въпроси за преговор:

1. За кого пострада Христос на Кръста? – за нас хората, за да изкупи греховете ни и като приеме смърт, да може да слезе в царството на смъртта, да строши адовите врати и да освободи праведниците от Адам насетне и така отново да отвори за нас, човеците, вратите на рая.

2. На кого се явява Господ след Възкресението Си? – по предание първо се явява на Своята майка, после на жените мироносици, след това и на учениците Си.

3. Защо апостол Тома не повярва? – той не присъства на явяването на Господ в деня на Възкресението Му и желае сам да се увери.

4. На кой ден е Томина неделя? – неделата след Възкресение Христово, когато е срещата на възкръсналия Христос с апостол Тома.

Светите равноапостоли Кирил и Методий

Знае ли някой кога са покръстени българите? – 9 век. По същото време живяли и светите братя Кирил и Методий – създателите на нашата азбука. Те се родили в град Солун на територията на Византия. Родителите им били знатни и просветени хора, благочестиви християни. Бащата бил висш византийски военачалник. Майка им била българка.

По-големият брат Методий бил военачалник, но впоследствие решил да отиде в манастир на планината Олимп, където станал монах.

По-малкият брат бил кръстен с името Константин, но по-късно станал монах и получил монашеското име Кирил. Той проявявал още от младини необикновени дарования в овладяване на науките, завършил най-прочутата тогава висша Магнаурска школа в Константинопол (Цариград). Заради изключителните си способности получил прозвището „философ“.

Свети Кирил бил изпращан като проповедник на Христовото учение на мисии сред сарацините, евреите и хазарите, където проявил големите си богословски познания и ораторски способности и много хора се отвърнали от заблужденията си и приели православната вяра.

Създаване на славянската азбука. Славянските народи нямали своя собствена писменост и за тях Христовото учение било неразбираемо, когато слушали то да се проповядва на чужд език. *Кога станало възможно проповядването на евангелието на славянски език?* Както знаем свети Кирил създал азбуката в средата на 9 век в манастира на своя брат Методий. Двамата братя превели евангелието и различни богослужебни книги на езика на солунските славяни. Тази първа азбука е наречена глаголица. По-късно един от учениците на светите братя – свети Климент Охридски, създал днешния вариант на българската азбука, защото буквите на глаголицата се изписвали сложно. В памет на свети Кирил, тази азбука е наречена кирилица. Кирилица се нарича и съвременната писменост.

Борбата с триезичниците. Светите братя Кирил и Методий били изпратени да проповядват евангелието в Моравия, днешна Чехия, защото Моравия в тези години била под силно немско влияние. Тези, които проповядвали вярата на езика на славяните били преследвани. Мнозина смятали, че Словото Божие трябва да се проповядва само на три езика – еврейски, латински и гръцки. Това е така наречената триезична ерес. (Ерес значи лъжеучение, заблуждение, което изопачава Христовото учение). Защо точно тези три езика? Защото Старият завет е написан на еврейски в основната си част, Новият завет е на гръцки, а латинският език е официален език на Римската империя.

Светите братя трябвало да отидат в Рим на съд пред папата, за да защитят новата азбука и правото на славяните да слушат Словото Божие на роден език. Блестящата реч на Кирил разгромила заблужденията на триезичниците и убедила папата. Папата признал делото на двамата братя за боговдъхновено и разрешил да се проповядва на славянски език, като благословил славянския превод на Светото Евангелие.

Свети Кирил, изтощен от дългия път, тежко се разболял. Предсмъртната му молитва била да бъде опазена Църквата и православната вяра. Той починал в Рим.

Просветителско дело сред славянските народи. Папата ръкоположил свети Методий за епископ на един град в Моравия. Там той започнал голяма просветителска дейност. За свои помощници подготвил много ученици. След неговата смърт учениците му били преследвани, много от тях били продадени като роби. Прогонени от Моравия, те били сърдечно приети в България от нейния княз и покръстител Борис I. Така славянската писменост се утвърдила в България, а през следващите столетия се разпространила в Сърбия, Хърватско, Русия, Литва, Влашко, Молдова и др.

Светите братя Кирил и Методий – равноапостоли. Заради това, че просвещават със светлината на Христовото учение много народи, църквата сравнява делото на светите братя Кирил и Методий с делото на Христовите ученици – апостолите и те са наречени равноапостоли.

Българският народ и всички славянски народи тачат свято паметта на светите братя Кирил и Методий. Църквата чества заедно паметта на двамата братя на 11 май по стария календарен стил. У нас на 24 май по новия календарен стил е официален празник в чест на двамата братя-просветители и се отбелязва като Ден на българската просвета и култура.

Въпроси към урока:

1. Кога и къде са родени светите братя Кирил и Методий? – през 9 век в град Солун.

2. Какъв станал свети Методий? – първо бил монах, а по-късно епископ в Моравия.

3. Защо свети Кирил получил прозвището „философ“? Къде учил той? – Свети Кирил се отличавал с голяма мъдрост; той завършил най-прочутата за времето си висша Магнаурска школа в Константинопол (Цариград).

4. Защо двамата братя създали славянската азбука? – за да преведат Библията и богослужебните книги и да могат славянските народи да чуят Словото Божие на родния си език.

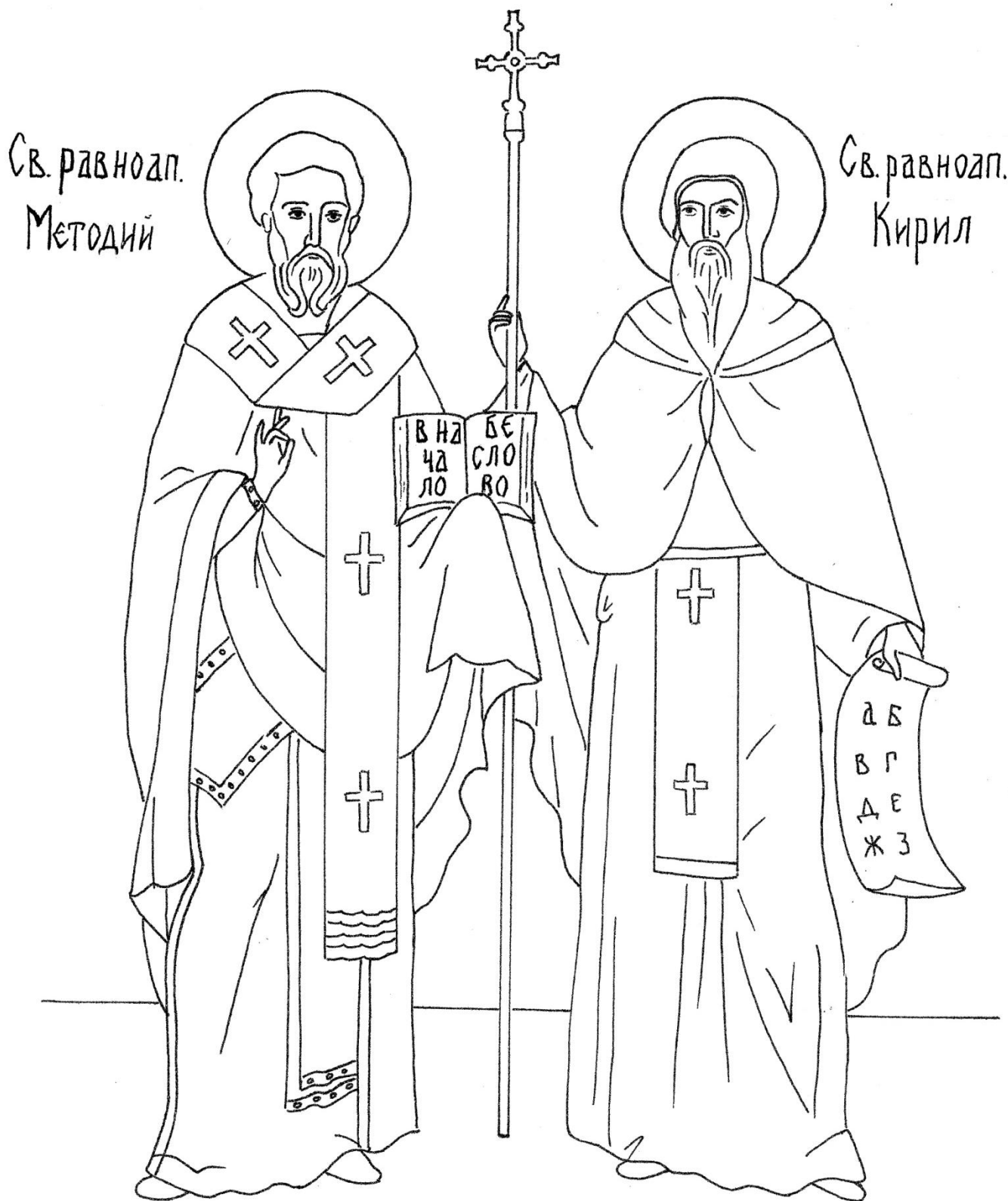
5.Какво значи ерес? Какво лъжеучение се съдържа в триезичната ерес?

6.На кой ден църквата почита паметта им? Кога е официалният им празник? – на 11 май е църковният им празник, а официалният е на 24 май и се отбелязва като Ден на българската просвета и култура.

Задача: Разгледайте иконата и разкажете за живота и делото на светите братя Кирил и Методий, обяснете защо ги наричаме равноапостоли.

Светите равноапостоли Кирил и Методий

30 урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Петдесетница. Основаване на църквата и първите християни“, м. май

Въпроси за преговор:

1. **Защо свети Кирил получил прозвището „философ“? Къде учил той?** – Свети Кирил се отличавал с голяма мъдрост; той завършил най-прочутата за времето си висша школа – Магнаурската школа в Константинопол (Цариград).
2. **Какво значи ерес?** Какво лъжеучение се съдържа в триезичната ерес? – ерес е лъжеучение, заблуждение, което изопачава Христовото учение. Триезичниците признавали само три езика, на които може да се проповядва вярата.
3. **Защо двамата братя създали славянската азбука?** – за да преведат евангелието и богослужебните книги и да могат славянските народи да чуят Словото Божие на родния си език.
4. **На кой ден църквата почита паметта им? Кога е официалният им празник?** – на 11 май е църковният им празник, а официалният е на 24 май и се отбелязва като Ден на българската просвета и култура.

Петдесетница. Основаване на църквата и първите християни.

Възнесение Господне. В продължение на четиридесет дни след Своето Възкресение, Господ Иисус Христос се явявал многократно на учениците Си. На четиридесетия ден от Възкресението Си им се явил за последен път.

Апостолите както обикновено били на молитва в същата йерусалимската горна стая, където се събирали от деня, в който празнували със Своя Учител Тайната вечеря. Христос се явил и беседвал с тях, а после ги извел на Елеонската планина, близо до Йерусалим. Господ говорил и ги наставлявал, разкривал им истините за това, какво ще се случи със света и с тях самите, разяснявал им кой е пътя, който води в царството Божие. Апостолите много се натъжили, когато им казал, че няма да Го видят вече. Господ ги успокоил с думите: „*За вас е по-добре аз да си замина; защото, ако не замина, Утешителят няма да дойде при вас*“ (Йоан 16:7) и „*аз ще изпратя обещанието на Отца Ми върху вас; а вие стойте в град Йерусалим, докле се облечете в сила отгоре*“ (Лук. 24:36-53). Той им говорил, че ще изпрати Светия Дух.

Христос вдигнал ръце да ги благослови и още докато ги благославял Се отделил от земята и постепенно започнал да се възнася към небето, докато станал невидим за погледа им. А учениците и всички присъстващи се поклонили до земята и се върнали в града, изпълнени с радостно очакване на изпълнението на Божието обещание.

Слизане на Светия Дух (Петдесетница). Десет дни след Възнесението на нашия Господ бил старозаветният празник Петдесетница, почитан от евреите, заради това, че петдесет дни след избавлението на еврейския народ от египтяните, Бог дал на пророк Мойсей 10-те Божии заповеди на Синайската планина. Хиляди хора се стичали от всички краища на страната в Йерусалим и отивали в храма да

се поклонят на Бога, идвали и много чужденци, приели вярата на евреите – юдаизма. Юдаизмът е старозаветната вяра в един Бог. Сред голямото множество се чували разговори на различни диалекти и езици.

Христовите ученици също били в града, събрани в йерусалимската горна стая. С тях била и Божията майка и много други Христови следовници. Изведнъж се чул силен шум от небето, като че ли вихрушка се спуснала над къщата, където били те. И *„явиха им се езици като огнени, които се разделяха, и седна по един на всеки от тях. И те всички се изпълниха със Светия Дух“* (Деян. 2:2-3). В този миг апостолите заговорили на различни, непознати за тях чужди езици и започнали да прославят Христос. Така всички хора, дошли на празника от близки и далечни страни можели да чуят благовестието за Бога, дошъл в плът, всеки на своя роден език. Със силата на Светия Дух, неуките Христови ученици се изпълнили с Божествена мъдрост да разбират истините на вярата и да тълкуват Свещеното Писание и да обясняват това на езика на събеседниците си. Всички били потресени от това велико чудо. Тогава пред множеството се изправил първовърховния апостол Петър и заговорил за Възкръсналия Христос и за Неговото учение с такава убедителност и яснота, с такава мъдрост и сила, че 3000 души от присъстващите повярвали в Христос и приели кръщение.

Така се изпълнило обещанието на Иисус Христос. Светият Дух наистина донесъл неизказано утешение на всички, които скърбяли от раздялата със Своя Учител. Светият Дух се нарича още и Утешител. Той ни утешва във всяка скръб, невидимо дава благодат на всеки, който Го призовава в молитва. Благодат – това е дар на Светия Дух, който укрепява, просветлява и оживотворява душите и сърцата.

Петдесетница – рожден ден на Църквата. Светият Дух изпълнил сърцата на апостолите с Божествен огън, с дръзновение и мъжество да изпълнят заръките на Господ и да разпространяват вярата Христова, дори да отдадат живота си за нея. Когато Иисус Христос бил арестуван, повечето от тях се плашели и криели, а сега след слизване на Светия Дух, всички станали безстрашни проповедници и почти всички приели мъченическа смърт за Христа.

Този ден, Петдесетница, когато Светият Дух слиза над апостолите и другите присъстващи Христови следовници е рожден ден на Църквата Христова, която повече от 2000 години преподава неизменните Христови истини. И до днес православните духовници преподават същите истини, които апостолите получили от Христос и завещали на своите следовници.

Църква означава събрание, общност на вярващи, просветени от Светия Дух, които единомислено изповядват вярата си във Възкръсналия Христос, така както са я изповядвали апостолите, като се стремят да изпълняват Божиите заповеди, живеят в мир, разбирателство и любов.

Слизането на Светия Дух, новозаветната Петдесетница, рожденият ден на Църквата се празнува особено тържествено. В този ден християните отиват на празничното богослужение с голяма радост и страхопочитание пред непостижимата премъдрост и сила на Бога и славят Светата Троица. Свещениците разпръсват орехови листа, които изобразяват огнените езици на Светия Дух, спуснал се над главите на апостолите. В следващия ден празникът продължава с честване на Светия Дух.

Да не се отделяме от Църквата, защото тук при извършваните от

духовниците свещенодействия, Светият Дух се спуска невидимо над нас и ни дава сили да противостоим на злото и да вършим добро.

Въпроси към урока:

1. Кога Господ се възнесъл на небето? – на четиридесетия ден от Своето Възкресение.

2. Какво обещал Христос на учениците Си преди Възнесение?– Той обещал да прати Светия Дух, Утешителя, Който ще ги научи на всичко, ще ги подкрепи и умъдри.

3. С какво чудо било съпроводено спускането на Светия Дух? – Светият Дух се спуснал над учениците, Божията майка и присъстващите Христови следовници във вид на огнени езици. Апостолите се удостоили с мъдрост и сила и започнали без страх да проповядват на чужди езици и всички можели да чуят Христовото учение на своя роден език.

4. Защо Петдесетница се приема за рожден ден на църквата? – защото в този ден слиза Светия Дух, обещан от Христос и дава благодат на всички Христови следовници. След убедителната боговдъхновена проповед на апостол Петър 3000 души повярвали и всички с едно сърце славели Бога и вършели всичко в единомислие, мир и любов. Църквата е събрание, общност на повярвалите в Христос, просветени от Светия Дух.

Църква означава „събрание“, общност на вярващи, които единомислено изповядват вярата си във Възкръсналия Христос. Прието е с църква да се обозначава също и сградата на храма, както и самото богослужение.

Задача: Запознайте се с иконата, изобразяваща слизането на Светия Дух. Опитайте се да дадете описание на Църквата, която възниква в деня на Петдесетница. Оцветете приложението.

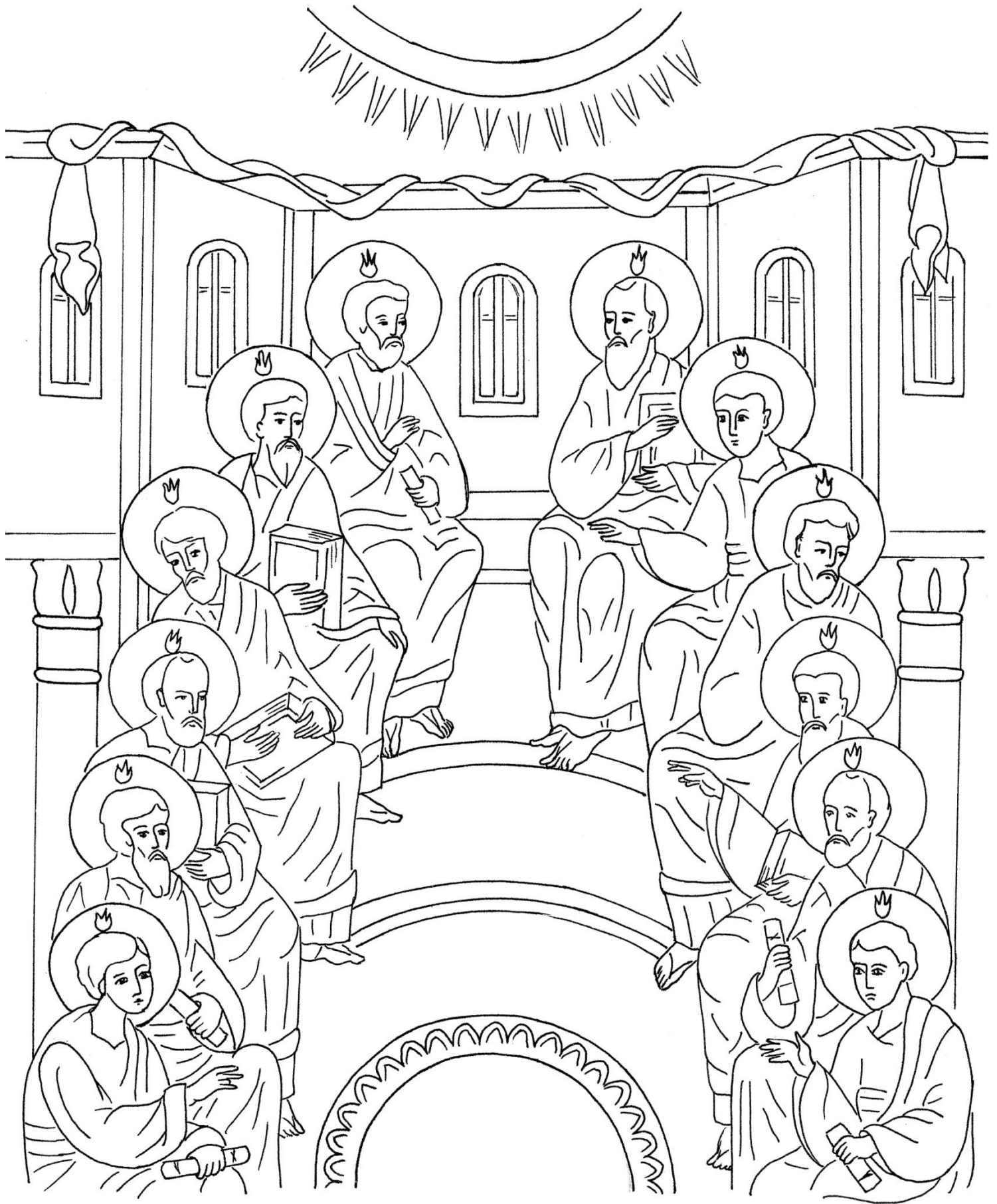

Петдесетница

Иконата е копирана от www.pinterest.com

31 урок по Религия - Православие, 3 клас, тема „Годишен преговор“, м. май

Годишен преговор

Гледайте презентацията „Евангелие в образи“. Разпознайте изображенията, които представят различни събития от евангелието и отговорете на следните въпроси:

1. *Кои са изобразените събития?*

2. *Какво си спомняте от ученото за тези евангелски събития?*

3. *На кои от тези събития има посветени църковни празници? Как са наречени и кога се празнуват?*

Наблюдавайте втората част от презентацията, с надписаните изображения. Разкажете с помощта на иконите за евангелските събития, показани на тях. (Учителят може да подпомогне учениците, като използва предоставените въпроси.)

I икона: Благовещение – 25 март

1. Как света Дева Мария била известена, че ще стане Майка на Спасителя? – първият вестоносец на Бога, свети Архангел Гавриил я известил, че ще роди Божия Син.

2. Защо празникът е наречен Благовещение? – заради благата вест, че ще се роди Спасител на света.

3. Кога Бог обещал да изпрати Спасител и защо? – Бог обещал на Адам и Ева при изгонването им от рая, да изпрати Спасител, Който да изкупи греховете на всички хора, да смаже главата на змията (дявола) и да им даде път на спасение.

4. Кога празнуваме Благовещение и кого почитаме на този ден? – отбелязваме го на 25 март и почитаме Божията Майка, това е празник и на майките християнки.

II икона: Срещата на света Дева Мария със света Елисавета

1. При кого отишла света Дева Мария, щом узнала благата вест? – при своята родственица – света Елисавета.

2. Как света Елисавета приела света Дева Мария? – тя пророчески я поздравила като Майка на Божия Син.

3. Защо света Дева Мария казала, че ще я облажават всички родове? Какво означава „облажавам“? – „облажавам“ означава „почитам“, защото всички народи ще я почитат като майка на нашия Господ.

III икона: Рождество Христово – 25 декември

1. Кое светло събитие посрещаме на 25 декември? – Рождество Христово.

2. Къде се случило това? – в малкия град Витлеем, в пещера, където пастирите прибирали стадата.

3. Кои били хората, първи известени за раждането на Младенеца? – пастирите в полето били известени от светъл ангел и ангелски хор.

4. Кои дошли от източните страни да се поклонят на Царя на царете? – мъдреците (вълхви).

5. Кой водел мъдреците? – чудната звезда, която се движела пред тях и застанала над витлеемската пещера.
6. Как участва звездата в нашия Рождественски празник? – ние поставяме звезда на върха на украсената елха.

IV икона: Дванадесетгодишният Исус в храма

1. Къде живял през детството си Исус Христос? – в малкия град Назарет.
2. Кога и как малкият Исус проявил Своята Божественост? – на 12 годишна възраст, когато на Пасха останал в Йерусалимския храм и беседвал мъдро с еврейските учители.
3. Как малкият Исус Христос обяснил постъпката си на своите родители? – Той обяснил, че останал в храма Божий, който нарекъл Свой дом, защото Бог е Неговият истински Отец (Баща).

V икона: Кръщение Господне, Богоявление – 6 януари

1. Кой праведен мъж призовавал хората към покаяние и ги кръщавал във водите на река Йордан? – свети Йоан Кръстител.
2. Как при Кръщението на Господ Исус Христос се разкрила тайната на Света Троица? – Бог се явил с трите си Лица – Бог Син се кръщавал, Бог Отец с глас от небето посочил Своя Син, а Дух Свети се спуснал над главата на Сина във вид на гълъб.
3. Как православните християни изповядваме вярата си в Света Троица чрез кръстното знамение? – Като се прекръстваме произнасяме: „В Името на Отца и Сина и Светия Дух. Амин.”
4. С какви имена е известен този голям църковен празник и кога го отбелязваме? – на 6 януари е Кръщение Господне, а го наричаме още Богоявление или Йордановден.
5. Кога почитаме свети Йоан Кръстител? – на следващия ден след Богоявление – на 7 януари, Ивановден.

VI икона: Чудесата на Господ Исус Христос – Изцеляване на слепородения

1. Кое чудо на нашия Господ е изобразено на иконата? – изцеляването на един човек, който бил сляп от рождението си.
2. Как Господ върнал зрението на слепеца? – той намазал с калчица очите му и го пратил да се измие на къпалнята, след което той прогледнал. (Много често иконните изображения допускат в едно картинно поле да се съвместяват две последователни събития, както на разглежданата икона)
3. Защо казваме, че има освен физическа и духовна слепота? – духовната слепота се изразява в съзнателно вкореняване и задържане на греховни навици, което ни прави неспособни да приемем светлината на Христовото учение.

VII икона: Възкресяването на Лазар – Лазаровден (съботата преди Цветница)

1. Кой бил Лазар и какво се случило с него? – Лазар бил приятел на Господ Исус Христос. Лазар и неговите сестри, Марта и Мария, много обичали Господ и често Го канели да им гостува, заедно със Своите ученици.
2. Какво чудо сторил Исус за своя приятел Лазар? – Лазар бил от четири дни в

гроба, когато Господ дошъл и го възкресил.

3. В какво ни убеждава чудното възкресяване на Лазар? – възкресяването на Лазар ни убеждава във всеобщото възкресение.

VIII икона: Вход Господен в Йерусалим – Цветница (неделята, която предхожда Възкресение Христово- Великден)

1. Кое евангелско събитие е изобразено на иконата? – влизането на Господ Иисус Христос в Йерусалим.
2. Как е познат празникът, с който църквата отбелязва Вход Господен в Йерусалим? – Връбница, Цветница.
3. Какво държат хората в ръце, когато са на църква? – Всички носят в ръце върбови клонки (защото палмата не расте у нас) за спомен на радостното посрещане на Господ при влизането Му в Йерусалим, когато възторжени хора Го приветствали с възгласа „Осанна“.
4. Какво означава възгласа „Осанна“? – това е възглас на славословие, на еврейски означава „спаси“.
5. Кои празнуват имен ден на Цветница? – всички, които носят имена на цветя.

IX икона: Тайната вечеря

1. Къде се извършва Тайната вечеря? – в голямата горна стая на един йерусалимски дом.
2. Кои са присъстващите? – дванадесетте апостоли.
3. Как се казва предателя на Христос? – Иуда
4. Защо вечерята е наречена „Тайна“? – защото на нея Господ установява тайнството Свето Причастие.
5. Какви вещества се използват за Светото Причастие? – хляб и вино.

X икона: Разпятие Христово (Разпети петък – петъкът преди Великден)

1. Как се отнесли към Христос Неговите съдници и голяма част от народа? – те Го ругаели, подигравали се, дори надянали трънен венец на главата Му.
2. Как бил осъден Иисус Христос? – Той бил осъден на разпъване на кръст – най-позорната смърт по онова време.
3. Кои останали край разпънатия Христос? – Неговата майка, любимият Му ученик свети Йоан Богослов и жените следовнички на Иисус Христос.
4. Кои положили в гроба Господа? – тайният Му ученик свети Никодим и свети Йосиф, който дал своя нов гроб за полагане в него на тялото Христово.

XI икона: Възкресение Христово – Господ извежда Адам и Ева от ада

1. Кое събитие изобразява стенописът? – Възкресение Христово.
2. За кого пострада Христос на Кръста? – за нас хората, за да изкупи греховете ни.
3. Защо на Възкресение в църквата народът пее: „Христос възкръсна от мъртвите и със смъртта Си, смъртта победи“? – Христос слиза в ада – царството на смъртта, да строши адовите врати и да освободи праведниците от Адам насетне и така отново да отвори за нас, човечите, вратите на рая.

XII икона: Апостол Тома се уверява в Христовото Възкресение.

1. На кого се явява Господ след Възкресението Си? – по предание първо се явява на Своята майка, после на жените мироносици, след това и на учениците Си.
2. Защо апостол Тома не повярва? – той не присъства на явяването на Господ в деня на Възкресението Му и желае сам да се увери.
3. Спомня ли си някой, какво казва Господ на апостол Тома? – „*Тома, ти повярва, защото Ме видя. Блажени са тези, които не са видели и са повярвали*” (Йоан 20:29).
4. На кой ден е Томина неделя? – неделата след Възкресение Христово, когато е срещата на възкръсналия Христос с апостол Тома.

XIII икона: Възнесение Господне

1. Кога Господ се възнеся на небето? – на четиридесетия ден от Своето Възкресение.
2. Къде се случило това? – когато за последен път се явява на учениците Си, Господ ги извежда на Елеонската планина, където беседва с тях, а после бавно се възнеся на небето.
3. Какво обещава Христос на учениците Си преди Възнесение? – Той обещава да прати Светия Дух, Утешителя, Който ще ги научи на всичко, ще ги подкрепи и умъдри.

XIV икона: Петдесетница

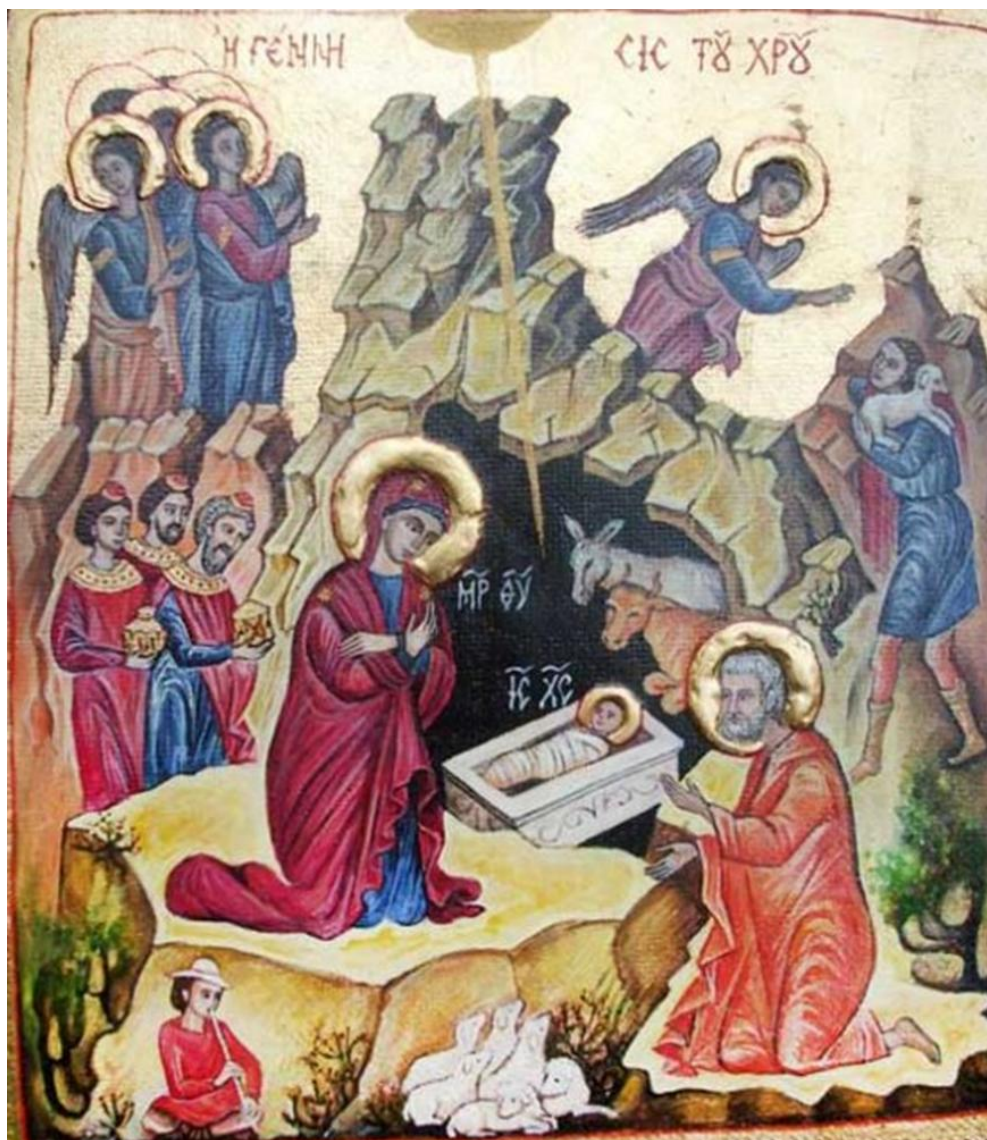
1. Кога Светият Дух слиза над апостолите, Божията майка и присъстващите Христови следовници? – на петдесетия ден след Възкресение.
2. С какви чудеса било съпроводено спускането на Светия Дух? – Светият Дух се явил във вид на огнени езици. Апостолите се удостоили с мъдрост и сила и започнали без страх да проповядват на чужди езици и всички можели да чуят Христовото учение на своя роден език.
3. Защо Петдесетница е рожден ден на църквата? – защото в този ден слиза Светият Дух, обещан от Христос и дава благодат на всички Христови следовници. След убедителната боговдъхновена проповед на апостол Петър 3000 души повярвали и всички с едно сърце славели Бога и вършели всичко в единомислие, мир и любов. Църквата е събрание, общност на повярвалите в Христос, просветени от Светия Дух. Ние получаваме печат-дара на Светия Дух след своето кръщение и ставаме част от църквата.

1.

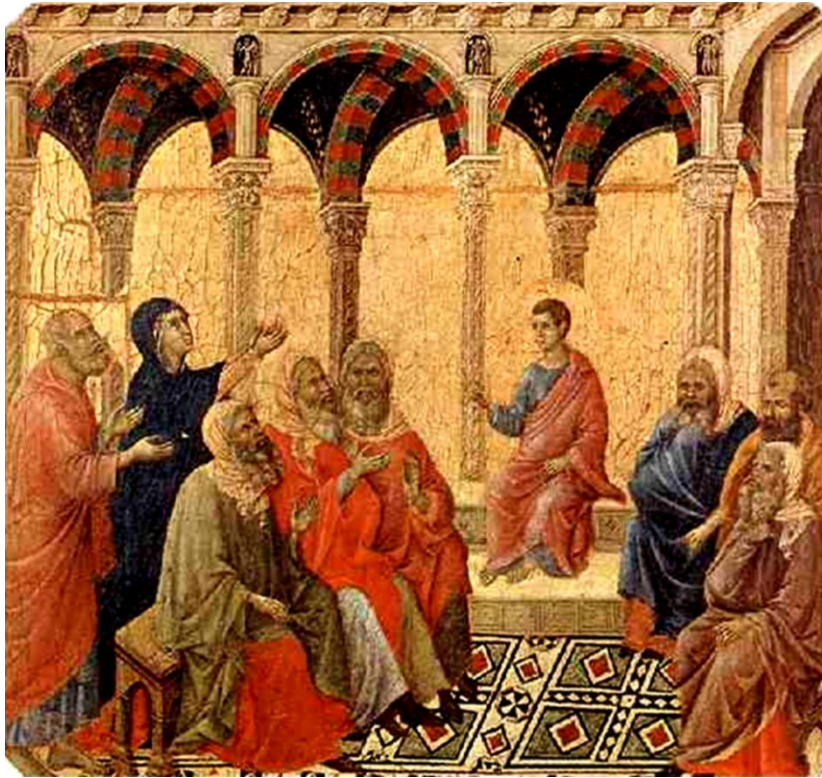
2.

3.

4.

5.

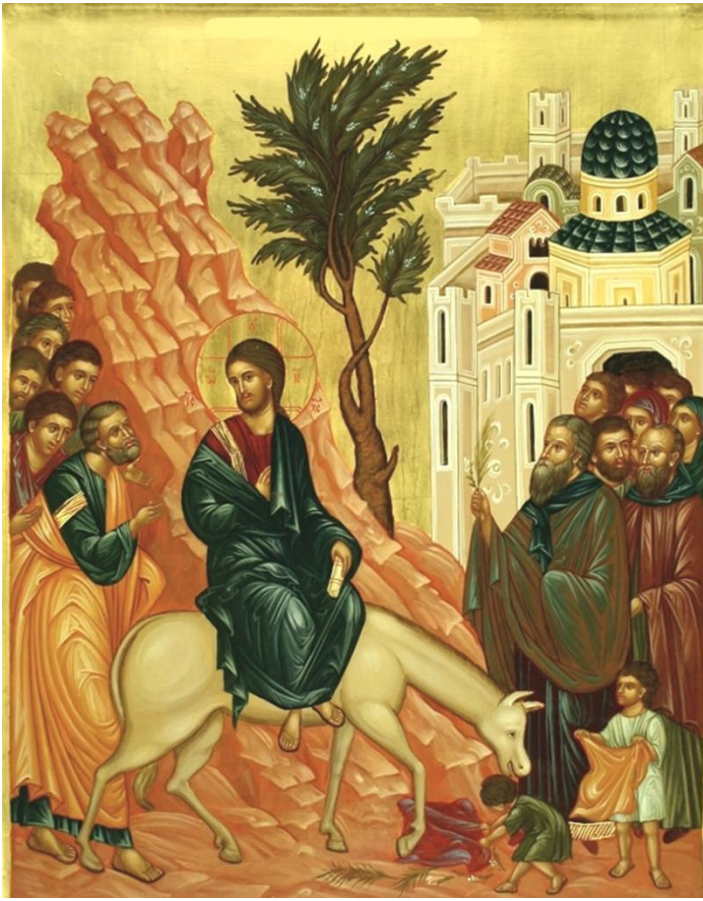

6.

7.

8

9.

10.

11.

12

13.

14.

Сценарий за тържество Възкресение Христово, 2015

I. Раждането на Иисус

1. Велик Творец и Промислител
на хората най-съвършен Учител
роди се на света Спасител-
това е Богът Вседържител.
2. От столетия жадуван цар-
чакан от евреите земен господар,
но не дойде Той да владее богатства и земи
а да спаси човешките души.
3. Не се роди той в прекрасен царски двор,
но се роди в пещера, в обор.
Не бе положен в позлата,
а на животните в яслата.
4. Нечувано бе това смирение
и винаги ще буди удивление-
как Създателят на всемира
принизи се до пастиря.
5. Не беше срещнат с шумен царски пир
а се роди сред тишина и мир
и с неземно красива песен
спусна се ангелски хор небесен.
6. Вестта не стигна царските врати,
а пастирите добри,
Ангел от небето им извести,
че Богомладенецът се роди.

II. Детството на Иисус

7. И в малък град еврейски – Назарет
Иисус израстна тихо, кротко
на земни майка и баща син покорен
в бедност, nevoли и труд неуморен.
8. И никой в Него Бог не разпозна
като всички от народа Той живя,
но стана случай в Йерусалим
да се разкрие като Божи Син.

9. След празник Пасха не тръгна към дома
дванадесетгодишният Иисус, а остана в града.
Родителите си Той не извести
и мислеха, че с роднини напред върви.
10. Градът те след като обиколиха
накрая в храма се отбиха
и там със законоучителите
да беседва го откриха.
11. А те го слушаха удивени
от мъдростта му покорени.
Рече майка Му, щом тревогата сподави:
- Защо ти чедо ни остави?
12. - Не тъжете за това,
нима не знаете,
че аз Съм у дома
и Бог е Моят истински Баща.

Ш.Кръщение Господне

13. Когато Иисус бе тридесетгодишен
яви се в ония дни велик пророк.
Наречен бе Йоан Предтеча,
защото идването на Господа предрече.
14. Йоан кръщаваше в река Йордан
народ безчислен там събран.
Хората с разкаяни сърца
с кръщение измиваха греха.
15. Тогава Иисус се приближи
Кръщение да получи от Йоана.
Но Йоан за туй се възпротиви,
че у Господа грях няма.
16. – На Тебе Господи подобава
като наш Бог да ни кръщаваш.
Но Иисус го отклони:
- С това законът ти изпълни.
17. Щом излезе Господ от водата,
гълъб Му се спусна над главата
и глас от небето се разнесе
„Това е Моят възлюбен Син”-
Бог Отец произнесе.

18. Разкри се в този миг велика тайна-
Бог един е, но има три лица-
Бог Отец, Бог Син и Бог Дух Свети
непостижима Света Троица.
19. Откак Иисус се кръсти на земята
и ние в името на Троицата Свята
православни християни се кръщаваме
и от греховете се освобождаваме.
20. Какво велико тайнство е кръщението!
Вратите то отваря ни към рая,
но трябва на Христос да следваме учението
и вярата си да опазим ний до края.

IV. Проповедта на планината – за блаженствата

21. А жадните за Божиите слова
веднъж последваха Го в планината.
А Той застана там наред
и почна своята проповед.
22. За Царството небесно заговори
вратите му как всеки да отвори,
че там ще бъде всичко съвършено
и който го достигне, ще живей блажено.
23. А где е Царството небесно –
за хората бе неизвестно.
И кой ще бъде удостоен
да живее вечно там блажен?
24. Тогава Господ с прости думи изясни
блаженствата кои са и ги изброи:
25. Блажени бедните духом, защото тяхно е царството небесно.
Блажени плачещите, защото те ще се утешат.
Блажени кротките, защото те ще наследят земята.
Блажени гладните и жадните за правда, защото те ще се наситят.
Блажени милостивите, защото те ще бъдат помилвани.
Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога.
Блажени миротворците, защото те ще се нарекат синове Божии.
Блажени изгонените заради правда, защото тяхно е царството
небесно.
Блажени сте вие, когато ви похулят и изгонят, и кажат против вас
лъжовно каква и да е лоша дума заради Мене. Радвайте се и се
веселете, защото голяма е наградата ви на небесата; тъй бяха
гонени и пророците, които бяха преди вас.

26. *Защо бедните духом са блажени?*
 Бедните духом са смирени -
 на тях е чужда гордостта,
 превъзнасянето и завистта
27. Не считат себе си достойни за похвали
 което постигат на Бога отдават,
 затова и Бог им обещава
 Царството небесно да обитават.
28. *Защо блажени са и плачещите?*
 Защото ронят сълзи те безкрай
 и жаят за изгубения рай,
 от който се лишиха хората на света
 щом приеха в себе си греха.
29. Бог приема този плач на покаяние
 и за понесеното от тях страдание
 ще им прости винаги греха
 и от очите им ще изтрие всяка сълза.
30. *Кои са кротките, които ще наследят земята?*
 Кротките са чужди на гнева
 с кротост побеждават те враждата,
 защото кротостта е сила,
 на нея няма равна на земята.
31. Пример за кротост да ни бъде Господ:
 Невинно бе изправен Той на съд,
 но на това не възрази.
 Обиждаха го, а не се съпротиви.
 Мъчителите Го разпънаха без грях,
 а Той се молеше за тях.
32. *Кои са гладните и жадните за правда?*
 Всички уж похваляват честността,
 прекланят се пред справедливостта,
 но днес неправда вред се шири
 и рядко някой правда дири.
33. А Бог за правдата Божествена говори
 която се издига най-нагоре.
 Блажен е, който за правдата гладува и жадува
 защото във вечния живот ще тържествува.
34. *Кои са милостивите, които помилвани ще бъдат?*
 Сърцата им са пълни със състрадание,
 да няма скръб е тяхното желание.
 Грижа на болните даряват,
 а тъжните с топла дума сгряват.

35. Готови са онеправданите да утешат,
на бедните и своята храна да им дадат.
А тези, които по грешен път вървят
те с много обич и търпение ще отклонят.
36. *А чисти по сърце кои са?*
Те не таят в сърцата си омраза,
нито гордост, нито гняв.
Гласът на съвестта си слушат
и с покаяние изчистват всеки грях.
37. Чистото сърце е отстранило
всеки навик към греха,
затова се е осветило
с Божията чистота.
38. *Кои са миротворците, които Божии Синове ще се нарекат?*
Всяко зло в себе си са победили,
така душевен мир са придобили,
но те желаят и в света
да възтържествува мира.
39. Не се страхуват да застанат срещу злото,
враждуващите бързат да помирят.
Готови са да страдат за доброто,
затова и синове Божии ще се нарекат.
40. *Какво блаженство чака гонени за правда?*
Човечеството е затънало в неправди и лъжи
и гонени са търсещите правдини.
Те пазят истината свята,
но търпят страдания в отплата.
41. Но Бог ще възнагради богато
всички гонени за правда на земята
и царството небесно ще им подари,
където вечно правдата цари.
42. *Кои са хулени и гонени, заради Бога?*
Последвали Христа,
приели вярата,
понесли кръста си,
достигнали и светостта –
това са неизброими мъченици
от апостолите досега.
43. И днес, които на Христос се упоават
и вярата си не предават,
които изпълнят учението му докрай
блажени ще бъдат в небесния рай.
44. *Радвайте се и се веселете*
Защото голяма е наградата ви на небесата!

V. Новата заповед на Господ Исус Христос

45. От учението на Христа
няма нищо по-съвършено на света,
защото няма по-голям закон
от закона на любовта.
46. Сам Господ за хората на всичко бе готов
на земята слезе от любов,
на пътя на спасението да ни постави ,
с нова заповед да ни настави:
47. Да погледнем навътре към своята душа
първо там да изчистим греха,
да не търсим сламка в окоето на брата,
но от своето да извадим първо гредата.
48. Да съдим другите не е добре,
всички носим много грехове,
Ако от сърце простим
и Господ ще омилюстивим.
49. За злото да не отмъщаваме,
но бързо всичко да прощаваме.
На брата да дадем каквото той желае,
щом от него се нуждае.
50. Да се молим скрито и на тайно
за чужди погледи незнайно,
че Бог в сърцето ни поглежда
каквото нужно е отрежда.
51. Постим ли - да не бъде за похвала.
Милостиня даваме ли – да не е за слава.
Бог знае какво е в сърцето,
на скромните дава награда в небето.
52. Най-високо стои в заповедта
на Господ повелята за любовта.
Любов към ближния ще прояви,
който прощава и врагът обича дори.
53. Един книжник искал Господ да изпита
и лукаво го запитал:
Кой е наш ближнен според заповедта
тази най-първа заповед – за любовта:
54. За да отговори на въпроса
на този книжник израилтянин,
разказал Господ една притча
за добрия самарянин.

Добрият самарянин (сценка)

По пътя върви пътник с торба на рамо. Изведнъж изкачат разбойници и с удари на тояги го повалят на земята и го оставят да лежи с изпокъсани дрехи, наранен и безпомощен.

Разказвач:

Веднъж по път безлюден, тих
един човек вървял самотен.
Но преди да стигне до града,
случила му се голяма беда.

Разбойници изкочили внезапно,
повалили го на земята,
удряли го многократно
додето потрошили му ребрата.

Прибрали бързо те парите,
дрехите му дори свалили,
захвърлили го до скалите
и бързо след това се скрили.

Изоставен човекът там
лежал полумъртъв и ням.
И там в този летен зной
едвам поемал въздух той.

След доста време по пътя сам
вървял свещеник към града голям.
Отдалеч страдалеца съзрял,
но до него изобщо не спрял.

По пътя идва свещеник и изразява съжаление към наранения, но отминава.

Свещеник: - *О как горко е тоз пострадал
без пари и дрехи е останал.
Да побързам докато е време
разбойници да не нападнат и мене.*

*Че той скоро без туй ще умре,
а мене разбойник може да обере.
Час по скоро да вървя,
че важна работа имам сега.*

Разказвач :

Така останал да стене човека,
а никой не идвал по тази пътека,
додето задал се един левит
и видял човека пребит.

Левит – това при евреите означава,
че той е прислужник в храма.
Той знаел - закона му повелява
до нищо нечисто да не се приближава.

*По-късно се задава и един левит, който също не желае да се приближи до
пострадалия.*

Левит: *-Макар да чувам аз стенания
По-важно е да изпълня всички писания,
а там написано е лист по лист -
в храма левитът да не влиза нечист.*

*Може би ще мине някой друг,
той да се заеме с този тук,
защото грях ще е това
до него да се доближа.*

Разказвач :

Останал човекът да лежи в прахта,
а минало се доста време.
С пресъхнала си уста
нямал сили дори да стене.

Но ето по пътя човек се задал
и отдалеч пребития съзрял.
Самарянин бил той от чужда страна,
а самаряните и юдеите имали стара вражда.

Но без да мисли за враждата,
скочил от осела си на земята,
повдигнал на пострадалия главата,
и с вода намокрил му в устата.

*Накрая идва самарянин, който веднага щом забелязва ранения, спуща се към него,
дава му вода в устата, после изважда две шишенца с елей и вино и намазва раните
му.*

Самарянин: *- Горкият, дълго сигурно лежи
под слънцето навярно от зори
ако никой не му подаде ръка,
скоро ще го грабне смъртта.*

*Човек е той, какво че не е от моя род,
животът е ценен при всеки народ.
И него навярно го чакат деца,*

да побързам да го спася.

Разказвач :

С вино и елей раните му той измил,
с труд на осела си пострадалия качил
и потеглил бързо към града,
където смятал да остане през нощта.

В една гостоприемница се спрял,
вътре пребития човек прибрал.
С хазяина го понесли на ръце,
сложили го на леглото те.

Самарянин

*- Раните да му превържем,
а после да го облечем.
Нека тука пренощува с мен,
додето дойде новия ден.*

Разказвач :

Така прекарвали нощта,
а щом събудили се сутринта
самарянинът при хазяина се явил
и така му наредил:

Самарянин

*- Стопанино, два динария ти давам
и на тебе го оставям.
За него добре се погрижи
от смъртта да се спаси.
Похарчиш ли за него повече от това
когато се връщам ще ти доплатя.*

Стопанин

*- Добри човече, не се тревожи
Много страдалецът ще ти благодари,
задето от пътя го прибра
и го спаси от смъртта.*

Разказвач :

С притчата разказана тука
Господ дал на всички поука.
За нас е ближен всеки на света
дори да имаме с него вражда.

Добрият самарянин в тази притча
Самия Господ изобразява,
че Той ръка на всекиго подава
и всекиго обича и спасява.

- край на сценката -

**55. Да прославим Господ в този час -
пострада Той за всички нас.
Покаем ли се – прощава ни греха,
а с Възкресението Си победи смъртта!**

**56. И чуйте как благовестят камбани.
Да се зарадваме и веселим,
че днес Христовата любов събра ни,
с „Христос възкресе” да се поздравим:**

Честито Възкресение Христово!

Всички запяват тропара:

**Христос възкресе из мъртвих
смертию смерть поправ
и сущим во гробех
живот даровав!**